

Ag infheistiú i dtodhchaí inbhuanaithe

Tuarascáil Bhliantúil 2022

Bord na Móna

Tuarascáil na Stiúrthóirí agus na Ráitis Airgeadais

Ábhar

Ráiteas ón gCathaoirleach	2
Ráiteas ón bPríomhfheidhmeannach	5

Tuarascáil ar Rialachas

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca	7
Tuarascáil na Stiúrthóirí	12
Ráiteas ar fhreagrachtaí na Stiúrthóirí	20
Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách	21

Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite

Ráiteas Ioncaim Comhdhlúite	24
Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Iomlán	25
Clár Comhardaithe Comhdhlúite	26
Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas	27
Ráiteas Comhdhlúite maidir le Sreafaí Airgid	28
Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite	29

Ráitis Airgeadais Eintitis

Clár Comhardaithe na Cuideachta	74
Ráiteas na Cuideachta ar Athruithe ar Chothromas	75
Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite	76

Ráiteas ón gCathaoirleach

Thar ceann an Bhoird, tá áthas orm an Tuarascáil Bhliantúil do Ghrúpa Bhord na Móna don bhliain fhioscach dar críoch an 30 Márta 2022 a chur i láthair.

Léiríonn torthaí na bliana dar críoch an 30 Márta 2022 feidhmíocht is airde riamh ag an gCuideachta a léiríonn infheistíocht leanúnach i sócmhainní cumhachta in-athnuaite agus i ngníomhaíochtaí athchúrsála. B'ionann an brabús oibríocháin don bhliain agus €78.9 milliún i mBliain Airgeadais 22.

Is cuideachta réitigh aeráide é Bord na Móna, le straitéis chun Éire a threorú i dtreo todhchaí atá neodrach ó thaobh na haeráide de. In ainneoin na bhfachtóirí seachtracha a bhí ag athrú go tapa i rith na bliana, lena n-áirítear luaineacht sa mhargadh fuinnimh agus saincheisteanna slándála soláthair d'fheidhmigh an Gnó Fuinnimh In-athnuaite go han-mhaith, rud a léirigh luasghéarú leanúnach ar straitéise mar chuideachta réitigh aeráide. Le 12 mhí anuas infheistíodh níos mó ná €70m i mbonneagar fuinnimh in-athnuaite agus athchúrsála a thacaíonn le spriocanna dícharbónaithe an Stáit a bhaint amach do 2030 agus ina dhiaidh sin. Táimid go maith anois ar ár dturas mar tháirgeoir cumhachta neamhspleách áit a mbeidh ról tábhachtach ag Bord na Móna i ndícharbónú ár ngeilleagair.

Tá Bord na Móna ag tabhairt faoi roinnt gníomhartha an-suntasacha chun tacú le beartas aeráide agus fuinnimh chun tacú lenár straitéis mar chuideachta réitigh aeráide atá i gceannas ar Éirinn i dtreo todhchaí atá neodrach ó thaobh na haeráide de. Tá Fuinneamh In-athnuaite ar cheann de na príomhchúiseanna le fás i mBord na Móna, ag soláthar deiseanna margaidh an-suntasacha chun ár sócmhainní talún, scileanna forbartha tionscadail agus taithí theicniúil a ghairáil chun sócmhainní fuinnimh in-athnuaite a oibriú. Le linn na Bliana Airgeadais 22 rinne an chuideachta dul chun cinn suntasach maidir le rolladh amach leanúnach a píblíne forbartha fuinnimh in-athnuaite. Cé go bhfuil príomhfhócas na píblíne forbartha ar an ngaoth ar an gcladach, tá dul chun cinn suntasach déanta sa bhliain airgeadais 22 maidir le straitéis éagsúlaithe a shainiú a chinnteoidh go gcuirfidh an chuideachta níos leithne le plean an Rialtais um Ghníomhú ar son na hAeráide sa tréimhse go dtí 2030 agus ina dhiaidh sin. Cuideoidh na tionscadail sin freisin le slándáil an tsoláthair fuinnimh a fheabhsú, chomh maith le dícharbónú níos leithne an chórais chumhachta leictreacha a éascú.

Tar éis dó 30% den acmhainn atá ar fáil sa chéad cheant fuinnimh in-athnuaite sa tír a bhuanach, tá dhá cheann de na feirmeacha gaoithe is mó in Éirinn á dtógáil ag Bord na Móna faoi láthair a ghineann dóthain leictreachais chun 120,000 teach a chumhachtú

le hinfeistíocht €250m. Tá na tionscadail seo mar chuid de phlean 10 mbliana BNM chun infheistíocht níos mó ná €1.6bn a dhéanamh i mbonneagar fuinnimh in-athnuaite agus sócmhainní a ghiniúint chun an chuideachta a shuíomh mar phríomhghnó fuinnimh in-athnuaite na tíre.

Chríochnaigh Bord na Móna, ag teacht leis an mbeartas náisiúnta agus le tacaíocht ón Rialtas, a chéad bhliain iomlán den Scéim um Ghníomhú ar son na hAeráide Tailte Móna agus d'éirigh leis beagnach 8,000 heicteár de thailte portaigh a athshlánú. Nuair a bheidh an Scéim curtha i gcrích táthar ag súil go gcosnóidh an Scéim stóráil na milliún tonna d'astaíochtaí CO2, go bhfeabhsóidh sí an bhithéagsúlacht, agus go gcuirfidh sí le sprioc na hÉireann a bheith neodrach ó thaobh carbóin de faoi 2050.

Tá sé mar aidhm i gcónaí ag Aisghabháil agus Athchúrsáil Acmhainní a bheith ina phríomhbhailitheoir dramhaíola, ina phróiseálaí agus ina sholáthraí réitigh cóireála deiridh chun tacú le hEoraip na hÉireann i dtreo bainistiú inbhuanaithe dramhaíola. Sa bhliain airgeadais seo chuireamar feachtas rathúil athbhrandála i gcrích inar athbhrandáil iarghnó Advanced Environmental Solutions mar Athchúrsáil Bhord na Móna.

Thuairiscigh an gnó Táirgí Tomhaltóirí dúshláin, ina measc, na costais mhéadaitheacha a bhaineann le hábhair ionchuir, lena n-áirítear comhábhair inbhuanaithe.

Le bliain anuas, dhírigh an tAonad Gnó Nua ar ár straitéis Invest & Enable a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm. Is é ár bpríomhthionscadal, Accelerate Green, a seoladh i mí Dheireadh Fómhair 2021, clár luathaithe na hÉireann ar dtús atá tiomnaithe do chuideachtaí a scálú atá i gceannas ar an bhfreagairt ar ghníomhú ar son na haeráide agus ar inbhuanaitheacht trí tháirgí agus seirbhísí a fhorbairt bunaithe ar nuálaíocht ghlas.

Lean Bord na Móna ar aghaidh ag léiriú athléimneachta i rith na bliana maidir le leanúint ar aghaidh ag bainistiú COVID-19 agus ár bhfillleadh rathúil ar thimpeallacht oibre hibrideach.

Tá daoine ina phríomhfhócas fós don Chuideachta le fócas i dtírí príomhréimse lena n-áirítear foghlaim, tallann agus rannpháirtíocht, comhionannas éagsúlacht agus cuimsiú agus obair hibrideach.

Leanann an Bord le tús áite a thabhairt do chur chuige maidir le rialachas corparáideach atá bunaithe ar dhea-chleachtas agus ar rialáil agus treochtaí atá ag teacht chun cinn.

Gabhaim buíochas ó chroí le mo chomhghleacaithe ar an mBord as a dtacaíocht agus a dtiomantas i rith na bliana. Tá roinnt athruithe déanta againn ar an mBord i rith na bliana. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le Denise Cronin agus Kevin Healy, a d'éirigh as an mBord tar éis tréimhsí fada seirbhíse den scoth, as an méid luachmhar a chuir siad leis an mBord. Tá an-áthas

Ráiteas ón gCathaoirleach ar lean

orm fáilte a chur roimh bheirt stiúrthóirí nua chuig an mBord, Sinéad Culleton Lowry, an chéad stiúrthóir oibríthe mná riamh a ceapadh ar an mBord agus céim thábhachtach chun an clár oibre éagsúlachta agus cuimsithe a chur chun cinn laistigh de Bhord na Móna agus den earnáil leathstáit agus Brendan Byrne, mar MD Worldwide Flight Services (Ireland) Limited agus iarchomhalta boird BSL, tabharfaidh Breandan saineolas nach beag chuig an mBord. Táim ag tnúth freisin le bheith ag obair leis na comhaltaí boird go léir agus Bord na Móna ag leanúint ar aghaidh ag cur a straitéise i bhfeidhm.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, an tUasal Eamon Ryan. Gabhaim buíochas freisin leis an Uasal Mark Griffin, Ard-Rúnaí na Roinne, an tUasal Paul Bolger, Ard-Rúnaí Cúnta agus Jenny O'Hora Uas. Príomhoifigeach agus oifigigh eile na Roinne as a dtacaíocht agus a gcomhairle.

I rith na bliana, rinne an Chuideachta idirghníomhú ar bhonn rialta ar chúrsaí rialachais leis an rannán NewERA de Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta agus leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Is mian liom buíochas a ghabháil leis na hoifigigh in NewERA agus leis na hoifigigh éagsúla sa Roinn as a dtacaíocht i rith na bliana.

Agus muid ag féachaint do thodhchaí Bhord na Móna táim muiníneach go gcinnteoidh an Bord, in éineacht leis an mBainistíocht faoi stiúir ár bPríomhfheidhmeannach Tom Donnellan, go gcuirfidh an Chuideachta a straitéis i gcrích agus go leanfaidh sé leis an treocht maidir le rath airgeadais.

Ar deireadh, thar ceann an Bhoird, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le fostaithe agus le bainistíocht na cuideachta as a n-athléimneacht leanúnach le linn phaindéim COVID-19 agus as a n-iarrachtaí móra tacú le seachadadh ár straitéise.

Tá mé ag tnúth le Bord na Móna a bheith fós ag cur i bhfeidhm ár bplean 10 mbliana uailmhianaigh agus, ar an gcaoi sin, daingnímid ár seasamh mar chuideachta um réitigh aeráide, rud a chabhróidh le hÉirinn a threorú i dtreo todhchaí a bheidh neodrach ó thaobh na haeráide de.

Geoffrey Meagher
An Cathaoirleach

Le 12 mhí anuas infheistíodh níos mó ná €70m i mbonneagar fuinnimh in-athnuaite agus athchúrsála a thacaíonn le spriocanna dícharbónaithe an Stáit a bhaint amach do 2030 agus ina dhiaidh sin.

Tá plean deich mbliana againn chun infheistíocht a dhéanamh i mbreis agus €1.6b in infreastruchtúr fuinnimh in-athnuaite agus sócmhainní a ghiniúint chun an chuideachta a shuíomh mar phríomhghnó fuinnimh in-athnuaite na tíre.

Bord na Móna Cpt

Ráiteas ón bPríomhfheidhmeannach

Tá torthaí airgeadais Bhord na Móna don Bhliain Airgeadais 22 thar barr, rud a léiríonn fás agus feidhmíocht láidir i ngach beart sláinte airgeadais.

Tá na torthaí níos suntasaí fós mar go bhfuil siad mar bhonn agus mar thaca ag glacadh samhail fáis inbhuanaithe ag an gCuideachta in BA19, a lean an chuideachta ag tuairisciú cailteanas réamhchánach de bheagnach € 15m i BA18. In BA19 ghlac an cuideachta leis an straitéis Donn go Glas agus thabhaigh siad costais eisceachtúla a d'eascair as athstruchtúrú suntasach agus as clár luathaithe dícharbónaithe. Chinntigh na bearta seo gur fhill an chuideachta ar bhrabús anuraidh agus shocraigh siad an chéim do thorthaí na bliana seo.

Léiríonn torthaí na bliana seo go bhfuil gach réimse den Ghnó ag déanamh thar barr, le brabús oibriúcháin de €78.9m (BA21 €27.2m), an leibhéal is airde riamh ó corpraíodh Bord na Móna Cpt i 1998. Taobh amuigh de seo, déanann an chuideachta ioncam €378.2m (BA21 €323.9m) agus TRÚCDA de €120m (BA21 €51m) a thaifeadh.

Déantar brabús na cuideachta a athinfheistiú sa ghnó agus chun tacú le fás sa todhchaí. Léiríonn na torthaí bliantúla é seo agus infheistíodh níos mó ná €70m i mbonneagar fuinnimh in-athnuaite agus athchúrsála a thacaíonn le spriocanna dícharbónaithe an Stáit a bhaint amach do 2030 agus ina dhiaidh sin.

Tá na torthaí airgeadais mar thoradh ar ghlacadh béimíúil na cuideachta ar shamhail ghnó inbhuanaithe atá bunaithe ar réitigh aeráide a sholáthar ar fud fuinnimh in-athnuaite, athchúrsáil, athshlánú tailte portaigh agus gnólachtaí inbhuanaithe a chumasú ar fud réigiún lár na tíre. I measc na n-éachtaí suntasacha tá an gnó Fuinnimh In-athnuaite a bhuaigh 30 faoin gcéad den acmhainn atá ar fáil sa chéad cheant fuinnimh in-athnuaite sa tír (RESS1). Tá dhá cheann de na feirmeacha gaoithe is mó in Éirinn á dtógáil ag an gcomhlacht faoi láthair a ghineann dóthain leictreachais chun 120,000 teach a chumhachtú le hinfeistíocht €250m.

I mí na Bealtaine 2022, d'éirigh leis an gcuideachta conarthaí acmhainne a fháil do dhá thionscadal in-athnuaite ar mhórsála eile lena n-áirítear ceann de na feirmeacha gréine is mó sa stát arb ionann é agus infheistíocht bhreise de €270m. Tá na tionscadail seo mar chuid de phlean deich mbliana Bhord na Móna chun infheistíocht a dhéanamh i mbreis agus €1.6b in infreastruchtúr fuinnimh in-athnuaite agus sócmhainní a ghiniúint chun an chuideachta a shuíomh mar phríomhghnó fuinnimh in-athnuaite na tíre.

I measc na n-éachtaí suntasacha eile a baineadh amach le bliain anuas tá athshlánú Bhord na Móna de bheagnach 8,000 heicteár de thailte portaigh. Tá sé seo mar chuid de phlean níos leithne chun 33,000 heicteár de thalamh portaigh a athshlánú sna 4 bliana amach romhainn. Tá sé seo ar cheann de na cláir athshlánaithe tailte portaigh is mó riamh ar domhan a dhaingneoidh stór de na milliúin tonna carbóin agus a chabhróidh leis na milliúin eile a cheapadh. Déanfaidh an scéim limistéir fhairsinge talún a athrú go limistéir áilleachta nádúrtha, ag dul i ngleic leis an bhfiadhúlra agus ag tógáil caipitil nádúrtha eile i bhfoirm aer agus uisce níos glaine.

Tá rath an Chomhlachta ar fad bunaithe ar ghrúpa fostaithe atá ag dul i méid agus atá dírithe go hiomlán ar réitigh aeráide a sholáthar chun freastal ar riachtanais shochoaí agus gheilleagar na hÉireann. Is marcóir é rath Bhord na Móna maidir le hathrú go cuideachta Réitigh Aeráide do chuideachtaí eile atá ag tosú amach ar a n-aistear inbhuanaitheachta féin. Is cruthúnas iad na torthaí thar a bheith dearfach ar Bhord na Móna ag leagan amach a thodhchaí spreagúil féin, ag seachadadh dá mhuintir, don chomhshaol agus do na pobail ar fud na hÉireann.

Tom Donnellan

An Príomhfheidhmeannach

Tuarascáil ar Rialachas

Ábhar

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca	7
Tuarascáil na Stiúrthóirí	12
Ráiteas ar fhreagrachtaí na Stiúrthóirí	20
Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách	21

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca

Bainistíocht Riosca

Tá freagracht fhoriomlán ar an mBord as bainistíocht riosca lena n-áirítear cineál agus méid na rioscaí suntasacha a bhfuil sé sásta glacadh leo agus a chuspóirí straitéiseacha agus oibríochta á saothrú aige. Chuige sin, bhunaigh an Bord córas bainistíochta riosca a fhorlann do shainithint, measúnú agus cur i bhfeidhm gníomhartha agus rialuithe maolaithe go leanúnach, agus do mhonatóireacht agus tuairisciú ar na rioscaí suntasacha i mBord na Móna.

Tá an Coiste Riosca agus Iniúcháireachta freagrach, faoi údarás tarmhligthe, as cabhrú leis an mBord a oibleagáidí a chomhlíonadh i dtaobh measúnú, athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar na rioscaí is dual don ghnó agus na próisis rialaithe chun na rioscaí sin a bhainistiú. Tacaíonn Príomhoifigeach Rioscaí ceaptha leis an gCoiste.

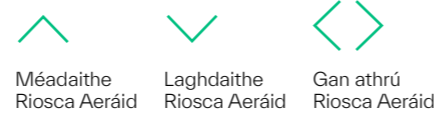
Tá an Príomhoifigeach Rioscaí freagrach as maoirsiú na ngníomhaíochtaí bainistíochta riosca ó lá go lá agus as a chinntiú go bhforbraítear agus go gcothaítear córas bainistíochta riosca éifeachtach, a thagann le nádúr, scála agus castacht an Ghrúpa. Tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm ag Bord na Móna ar fud an fhiontair, córas a chuireann béim láidir ar rioscaí straitéiseacha ag leibhéal an Ghrúpa (clár na rioscaí straitéiseacha) agus ar rioscaí straitéiseacha ag leibhéal an ghnó (clár na rioscaí gnó). Sa chóras bainistíochta riosca sin, díreann go mór ar bhainistiú na rioscaí a bhfuil an lucht bainistíochta in ann tionchar a imirt orthu tríd an bpróiseas riosca chomh maith le béim ar gníomhartha amach anseo agus tá tábhacht faoi leith le freagracht as na nithe sin. Tá an bhainistíocht riosca leabaithe i ngach aonad gnó ag leibhéal oibríochta.

Soláthraíonn an córas bainistíochta riosca struchtúir chuí rialachais chun tacú le cleachtais bainistíochta riosca, sannadh foirmiúil na bhfreagrachtaí riosca i measc an Ghrúpa agus na nósanna imeachta a úsáidtear, gníomhartha agus rialuithe maolaithe ábhartha ina measc.

Áirítear leis an gcóras bainistíochta riosca na príomhghnéithe seo a leanas:

- > Straitéis rioscaí a bhfuil cuspóirí agus prionsabail mar chuid di;
- > Dhá chineál clár riosca, clár riosca straitéiseach agus clár riosca gnó;
- > Catagóirí riosca atá sainithe go soiléir bunaithe ar na rioscaí straitéiseacha
- > Míreanna gníomhaíochta maolaitheacha soiléire agus freagrachtaí a shannadh do rioscaí an chláir riosca ghnó;
- > Creat agus timthriall tuairiscithe chun na rioscaí a bhfuil nó a bhféadfadh Bord na Móna a bheith nochta dóibh a shainithint, a mheasúnú, a mhonatóiriú agus chun tuairisciú orthu;
- > Plean monatóireachta rioscaí ina dtugtar breac-chuntas ar athbhreithniú, dúshlán agus freagrachtaí maoirsithe an Phríomhoifigigh Rioscaí agus na foirne Bainistíochta;
- > Nósanna imeachta tuairiscithe a chinntíonn go ndéantar monatóireacht ghníomhach, bainistiú agus cumarsáid chuí maidir le heolas faoi rioscaí ag gach leibhéal laistigh de Bhord na Móna. Tugann na nósanna imeachta breac-chuntas ar fhreagrachtaí an lucht bainistíochta, an Phríomhoifigigh Rioscaí, an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta agus an Bhoird;
- > Cultúr láidir bainistíochta riosca a leabú i ngach leibhéal sa Ghrúpa; agus
- > Ráitis foinn rioscaí a forbairt i dteannta an phróisis rioscaí straitéiseacha, agus ansin tabhairt faoi mhonatóireacht agus tuairisciú ar na ráitis sin.

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca ar lean Rioscaí Straitéiseacha

	Riosca & Tionchar	Aeráid Riosca	Gníomhartha Maolaithe
Airgeadas	<p>Neart Airgeadais An baol go dteipfidh ar neart airgeadais Bhord na Móna a choinneáil, mar gheall ar bhrú ar fheidhmíocht, gnólaictheáir tearcfheidhmíochta, luaineacht sa phróiseas leictreachais, torthaí infheistíochta atá ar fáil agus mar thoradh air sin neamhábaltacht Ghrúpa Bhord na Móna infheistíocht agus fás.</p>	<>	<p>Déanann Bord na Móna monatóireacht leanúnach ar a staid airgeadais le hathbhreithnithe rialta ar fheidhmíocht oibríochtúil agus ar neart an chlár chomhardaithe. Le roinnt blianta anuas tá codanna gnó nach bhfuil ag feidhmiú go maith agus feabhsaíodh bainistíocht airgid.</p> <p>Déantar anailís mhionsonraithe ar gach tionscadal caipitil i gcoinne méadrachtaí agus PTFanna éagsúla. Déanann an Bord athbhreithniú ar thionscadail chaipitil shuntasacha mar aon le gach socrú maoinithe. Tá próiseas leanúnach chun monatóireacht a dhéanamh ar chúnaíocht airgeadais i bhfeidhm agus déantar iad seo a bhainistiú go dlúth ag leibhéal na bainistíochta sinsearaí.</p>
Oibríocht	<p>Aeráid An riosca ginearálta a bhaineann le héiginnteacht bhunúsach na bpatrún aimsire difriúil ar feidhmíocht oibríochta agus airgeadais an Ghrúpa. Áirítear orthu sin go háirithe an tionchar airgeadais a bhíonn ag torthaí ísle gaoithe ar fheidhmíocht na bhfeirmeacha gaoithe sa ghnó Fuinnimh In-athnuaite a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar bhrabúsacht an Ghrúpa. An drochthionchar a bhíonn ag geimhreadh éadrom agus aimsir fluich earraigh ar mhéideanna díolacháin i ngnó na dTáirgí Tomhaltóirí freisin. Cruthaíonn éiginnteacht na haimsire riosca don bhrabús a ghineann an Grúpa.</p>	<>	<p>Tírí phunann chothrom gnólaictheáir agus teicneolaíochtaí a fhorbairt, tugadh “fálú” don Ghrúpa i gcoinne aon drochaimsir amháin i ngnó ar leith. D'fhorbair an Grúpa pleananna teagmhais freisin chun brabúsacht a chosaint ar fud an Ghrúpa má tharlaíonn droch-eachtra aimsire ar leith. D'oibrigh Bord na Móna lena chuid fostaithe agus ceardchumann chun lucht saothair níos solúbtha a fhorbairt.</p>
	<p>Cead Pleanála An riosca nach bhfaigheadh an Grúpa cead pleanála le haghaidh tograí tábhachtacha bonneagair atá sa phlean straitéiseach.</p>	^	<p>Tá foireann bainistíochta oile ag an nGrúpa a léirigh go bhfuil siad in ann tograí móra bonneagair a phleanáil, a chur i bhfeidhm agus a chur i gcrích, agus a léirigh cumas chuige sin. Tá próiseas cruthaithe i bhfeidhm chun a chinntiú go seolfar an cháipéisíocht agus faisnéis riachtanach ar fad chuig na húdaráis ábhartha le gach iarratas pleanála. Ina theannta sin, glacann an Grúpa páirt i bpróisis fhairsinge chomhairliúcháin pobail lena chinntiú go ndéileáiltear le gach ábhar inné atá ag an bpobal.</p>

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca ar lean Rioscaí Straitéiseacha

	Riosca & Tionchar	Aeráid Riosca	Gníomhartha Maolaithe
Oibríocht ar lean	<p>Sláinte agus Sábháilteacht An baol go dteipfidh orthu cloí le reachtaíocht agus beartais sláinte agus sábháilteachta mar gheall ar easpa forfheidhmithe ar fud an Ghrúpa, an bhainistíocht agus fostaithe gan na nósanna imeachta cearta nó an easpa oiliúna a leanúint, agus gortú nó bás féideartha fostaí nó damáiste do mhaoin a mbíonn smachtbhanna airgeadais, cailteanas airgeadais agus damáiste do chlú mar thoradh orthu go léir.</p>	<>	<p>Tá nósanna imeachta mionsonraithe Sláinte agus Sábháilteachta i bhfeidhm ar fud an Ghrúpa agus oibrítear na córais sin bunaithe ar chineál agus scála na rioscaí i ngach gnó ar leith. Cuireann an Roinn Sláinte agus Sábháilteachta oiliúint ar gach ball foirne freisin agus cuirtear leis sin le hiniúchtaí seachtracha a dhéanann tríú páirtithe. Coinnítear clúdach árachais ag leibhéal an Ghrúpa le haghaidh gach riosca inárachais shuntasacha agus tugann ár n-árachóirí faoi iniúchtaí cuimsitheacha. Bíonn oibríochtaí an Ghrúpa faoi réir réimse rialachán agus iniúchtaí atá ag éirí níos déine de réir a chéile agus ceapadh nósanna imeachta stuama chun sárú ábhartha oibleagáidí reachtúla nó oibleagáidí rialaithe eile a chosc.</p>
	<p>Cibearshlándáil An riosca go gcuirfí teicneolaíocht faisnéise agus/nó córais bhaincáireachta Bhord na Móna i mbaol mar gheall ar bhriseadh isteach/ haiceáil nó ionsaí ó pháirtithe seachtracha nó inmheánacha as a n-eascródh cailteanas airgeadais agus damáiste do chlú. Aithnítear riosca cibearshlándála anois mar cheann de na príomhrioscaí d'eagraíochtaí go hidirnáisiúnta.</p>	^	<p>D'aithin an Grúpa an tábhacht a bhaineann leis an riosca seo a bhainistiú agus déanann sé athbhreithniú leanúnach ar an gcibearshlándáil ar fud an Ghrúpa, agus fostaítear saineolas inmheánach agus seachtrach chuige sin. Déantar infheistíocht i dteicneolaíocht agus daoine chun slándáil na gcórais teicneolaíochta faisnéise a choinneáil ar chaighdeán cuí.</p>
	<p>Slabhra Soláthair An baol go mbeidh easpa infhaighteachta amhábhar, tráchtearraí nó comhpháirteanna ann mar gheall ar shaincheisteanna a bhaineann leis an slabhra soláthair de bharr imeachtaí domhanda, saincheisteanna soláthair agus boilsciú, rud a fhágann nach mbaintear amach pleananna agus straitéisí.</p>	^	<p>Aithníonn an Grúpa go bhfuil sé ríthábhachtach slabhra soláthair athléimneach a fhorbairt chun go n-éireoidh le Bord na Móna amach anseo. D'aithin an bhainistíocht roinnt príomhfachtóirí maidir leis seo, agus tá siad dírithe orthu. Tá caidreamh le comhpháirtithe straitéiseacha lárnach chun slabhra soláthair slán a chinntiú agus réitítear Bord na Móna chun comhpháirtíochtaí láidre a chruthú ag gach leibhéal. Tá measúnú déanta ag an mbainistíocht ar an slabhra soláthair reatha le haghaidh aon laigí a d'fhéadfadh a bheith ann, amhail foinsiú ó sholáthraí amháin agus tá na réimsí seo doiciméadaithe agus pleananna curtha i bhfeidhm. Chruthaigh an bhainistíocht pleananna teagmhasacha le haghaidh cur isteach nó le haghaidh athléimneacht a threisiú.</p> <p>Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an bhfeidhm soláthair chun gach soláthraí a tréidliá. Éilíonn an Grúpa deimhniú gur féidir lena dhíoltóirí freastal ar éilimh an ghnó agus a thuiscint gur dócha go dtarlóidh moilleanna nó saincheisteanna ó am go chéile. Éilíonn cuid den dúthracht sin soláthar chun a chinntiú go bhfuil soláthraí cobhsaí ó thaobh airgeadais de. Tá an éagobhsaíocht ina riosca breise dár slabhra soláthair agus don chibearshlándáil.</p> <p>Tá suíomhanna stórála breise ar léas do roinnt príomh-thráchtearraí ar nós ola chun leanúnachas an tsoláthair a chinntiú.</p>

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca ar lean Rioscaí Straitéiseacha

	Riosca & Tionchar	Aeráid Riosca	Gníomhartha Maolaithe
Oibríocht ar lean	<p>Paindéim</p> <p>An baol go mbeidh tionchar ag paindéim ar ár ngnólachtaí mar thoradh ar shuaitheadh suntasach sa slabhra soláthair, breoiteacht/bás fostaithe, cailliúint gnó, cúlú eacnamaíochta srl. Is féidir le tionchar eacnamaíoch fadtéarmach na n-imeachtaí seo a bheith éiginnte ach tá an baol ann go bhféadfadh cailiteanas suntasach airgeadais agus impleachtaí díobhálacha don Ghrúpa a bheith mar thoradh orthu.</p>	✓	<p>Bunaítear grúpa bainistíochta trasfheidhmiúil chun déileáil leis na saincheistanna go léir a bhaineann le paindéimí. Rinneadh infheistíocht bhreise inár gcumas TF chun cur ar chumas fhormhór na foirne bainistíochta agus riaracháin oibriú ón mbaile. D'éirigh go han-mhaith leis seo le dhá bhliain anuas. Ceannaíodh trealamh cosanta don fhoireann i ngnóthaí éagsúla. Mionathraíodh roinnt den trealamh oibríochta agus cuireadh acmhainní breise ar fáil chun a chinntiú go bhfuil na cleachtais oibre sábháilte. Tá samhail oibre hibrideach á hoibriú ag an nGrúpa le formhór na mball foirne ag obair ón mbaile agus ón oifig oibre.</p>
	<p>Foireann a Choinneáil agus a Mhealladh</p> <p>An riosca go dteipfeadh ar an nGrúpa na scileanna, an tallann agus na hacmhainní a theastaíonn chun a phleananna gnó a chur i gcrích a choinneáil, a mhealladh agus a fhorbairt. Sa chás sin, chaillfeadh sé go leor eolais, agus d'fhéadfadh bearnaí forbairt sna sainscileanna a theastaíonn chun straitéis an Ghrúpa a chur i gcrích, agus d'imreodh sé sin ar fad tionchar ar na haidhmeanna straitéiseacha a bhaint amach.</p>	◁ ▷	<p>Cuireann an Grúpa béim láidir ar an réimse seo agus tá clár pleanála comharbais struchtúrtha i bhfeidhm anuas ar chlár forbartha bainistíochta. Tá clár earcaíochta céimithe i bhfeidhm le blianta beaga anuas.</p> <p>Táimid tiomanta do dheiseanna fostaíochta d'ardchaighdeán a sholáthar agus táimid ag infheistiú i gclár forbartha bainistíochta a bhfuil d'aidhm acu éagsúlacht níos mó a bhaint amach i bpoist shinsearacha ar fud an Ghrúpa.</p>
	<p>Éagsúlú</p> <p>An baol go dteipfidh ar an nGrúpa gnólachtaí malartacha agus sruthanna ioncaim nua a fhorbairt a theastaíonn uaidh chun a ghnólachtaí traidisiúnta a athsholáthar agus punann níos éagsúlaithe a sholáthar. An riosca go dteipfeadh ar an nGrúpa gnóthaí, margáí agus tograí bonneagair nua a fhorbairt, a theastaíonn chun teacht in áit a ghnóthaí traidisiúnta atá ag dul i léig. D'fhéadfadh sé seo a bheith mar gheall ar easpa fócas bainistíochta, easpa caipitil dhaonna agus airgeadais agus deiseanna cailite go léir as a dtagann laghdú ar scála an Ghrúpa, leibhéil fostaíochta laghdaithe go mór agus cailiteanas airgeadais.</p>	∧	<p>D'fhaomh an Bord straitéis mhionsonraithe chun réimsí gnó nua a fhairsingiú níos mó i measc Ghrúpa Bhord na Móna. Tá foirne tiomnaithe curtha i bhfeidhm ag an nGrúpa d'fhorbairt ghnó ar fud a thrí ghnó fáis arb iad Aisghabháil Acmhainní, Fuinneamh In-athnuaite agus Gnó Nua iad. Cuimsíonn na foirne ilréimsiúla sin innealtóireacht, airgeadas, dlí agus bainistíocht tionscadal. Tá caipiteal suntasach airgeadais tiomanta d'fhorbairt bhreise a dhéanamh ar na gnólachtaí reatha seo. Breathnaíonn an Grúpa ar chomhfhiontair freisin, mar bhealach chun taithí sheachtrach a thabhairt isteach agus riosca a roinnt.</p>

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca ar lean Rioscaí Straitéiseacha

	Riosca & Tionchar	Aeráid Riosca	Gníomhartha Maolaithe
Rialála	<p>Rialála</p> <p>An riosca a bhaineann le droch-athruithe rialála agus an tionchar a d'fhéadfáidís a imirt ar shamhail airgeadais agus ghnó an Ghrúpa. Mura gcomhlíontar rialacháin, d'fhéadfadh caingne forfheidhmithe, dliteanais dhlíthiúla, damáiste do cháil an Ghrúpa agus cailiteanas tacaíochta scairshealbhóirí a bheith mar thoradh air.</p> <p>Baineann cuid de na rioscaí rialála tábhachtacha atá roimh an nGrúpa leis an Margadh Leictreachais Aonair Comhtháite (I-SEM) agus leis an bpróiseas ceantála nua a tugadh isteach le haghaidh íocaíochtaí acmhainne do ghléasraí cumhachta; an tírdhreach rialála atá ag athrú agus atá ag spreagadh úsáid mhéadaithe bithmhaise i stáisiún Chumhacht Éadan Doire agus impleachtaí slabhra soláthair agus costais mar thoradh air sin.</p>	◁ ▷	<p>Agus a phlean straitéiseach á fhorbairt, cinntíonn an Grúpa go bhforbraítear pleananna chun dul i ngleic leis na rioscaí rialála a bhíonn ag na gnóthaí agus go gcuirtear na pleananna i bhfeidhm nuair is féidir. Trí nuálaíocht agus forbairt sa slabhra soláthair, leanann an Grúpa ag dul i ngleic leis an athrú rialála a mbíonn tionchar aige ar feidhmíocht oibríochta na ngnóthaí. Faomhadh infheistíocht chaipitil chun aghaidh a thabhairt ar rioscaí Rialála áirithe. I gcásanna áirithe nuair atáthar ag dul i ngleic le rioscaí Rialála, níl an dara rogha ag an nGrúpa ach glacadh leis na rioscaí sin.</p>
	<p>Infhaighteacht Príomhshócmhainní</p> <p>An baol go dteipfeadh ar ghléasra criticiúil agus innealra criticiúil as a dtiocfaidh cailiteanas suntasach airgeadais don Ghrúpa.</p>	∧	<p>Tá roinnt príomhshócmhainní ag Bord na Móna a gheineann sreafaí airgid suntasacha don Ghrúpa. Tá sé ríthábhachtach go ndéantar na sócmhainní seo a chosaint agus a bhainistiú ar bhealach gairmiúil. Tá clár chothabhála fhairsinge curtha i bhfeidhm ag an nGrúpa le foireann atá cáilithe go gairmiúil, tá beartas páirteanna breise aige a chinntíonn go bhfuil páirteanna spártha ar fáil don chuid is mó de na príomhchodanna. Cosnaíonn sé freisin na sreafaí airgid le hárachas cur isteach gnó a oibríonn ar feadh tréimhsí éagsúla ag brath ar nádúr na sócmhainne.</p>

Tuarascáil na Stiúrthóirí

Cuireann na Stiúrthóirí a dtuarascáil bhliantúil agus ráitis airgeadais iniúchta Bhord na Móna cpt ar fáil don bhliain airgeadais dar chríoch an 30 Márta 2022.

Príomhghníomhaíochtaí, Athbheithniú Gnó agus Forbairtí amach anseo

Is cuideachta réitigh aeráide é Bord na Móna atá dírithe ar fhuinneamh in-athnuaite, athchúrsáil agus athshlánú agus athchóiriú tailte móna leathnaithe.

Cuimsíonn an Ráiteas ón bPríomhfheidhmeannach ar leathanach 5 an t-athbheithniú gnó agus athbheithniú ar fhorbairt ghnó ghrúpa cuideachtaí Bhord na Móna (an “Grúpa”) i rith na bliana, staid chúrsaí an ghnó amháin an 30 Márta 2022, imeachtaí le déanaí agus forbairtí dóchúla amach anseo.

Torthaí don bhliain agus Díbhinní

Tugtar sonraí thorthaí airgeadais Bhord na Móna don bhliain airgeadais dar chríoch an 30 Márta 2022 ar leathanaigh 24 go 80. Íocadh díbhinn €6.7m le linn na bliana airgeadais dar críoch an 30 Márta 2022.

Rialachas Corparáideach

Rialachas

Bunaíodh Bord Bhord na Móna cpt faoi réir fhorálacha na nAchtanna Forbartha Móna 1998. Leagtar amach feidhmeanna an Bhoird in ailt 18-32 den Acht sin. Tá an Bord freagrach don Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú agus an tasc seo a chomhlíonadh trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan síos agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh ar gach príomhcheist ghnó. Tá an Príomhfheidhmeannach agus an fhoireann ardbhainistíochta freagrach as gnáthbainistíocht, rialú agus treo Bhord na Móna cpt. Caithfidh an Príomhfheidhmeannach agus an fhoireann ardbhainistíochta an treo straitéiseach leathan a shocraíonn an Bord a leanúint agus caithfidh siad a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag comhaltaí uile an Bhoird ar na príomhghníomhaíochtaí agus príomhchinntí a bhaineann leis an aonán, agus ar aon rioscaí suntasacha ar dóigh go dtarlóidh siad. Feidhmíonn an Príomhfheidhmeannach mar idirghabhálaí díreach idir an Bord agus lucht bainistíochta Bhord na Móna cpt.

Stiúrthóirí

Cinneann Bord ar a bhfuil dhá réag comhaltaí beartas Bhord na Móna. Ceapann an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide na comhaltaí sin. Ceaptar seachtar de na Stiúrthóirí le haghaidh téarma cúig bliana go hiondúil. Ceaptar ceathrar de na Stiúrthóirí le haghaidh téarma ceithre bliana, de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988. Ceaptar an Príomhfheidhmeannach ar an mbord nuair a cheaptar sa phost sin é/í. Ba iad na Stiúrthóirí i rith na tréimhse airgeadais:

Geoffrey Meagher (Cathaoirleach)	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Deireadh Fómhair 2017
Tom Donnellan An Príomh-fheidhmeannach	Feidhmiúcháin	Ceaptha Aibreán 2018
Denise Cronin	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Meán Fómhair 2011, athcheaptha Bealtaine 2016, ar scor Meán Fómhair 2021
Gerard O’Donoghue	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Deireadh Fómhair 2012, athcheaptha Deireadh Fómhair 2017
Paddy Rowland	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Eanáir 2019
Elaine Treacy	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha i mí Iúil 2012 athcheaptha i mí Iúil 2017
Barry Walsh	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Deireadh Fómhair 2012, athcheaptha Deireadh Fómhair 2017
Sinead Culleton Lowry	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Meán Fómhair 2021
Mary Rose Burke	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Meán Fómhair 2019
Margot Slattery	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Meán Fómhair 2019
Eddie Tynan	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Meán Fómhair 2019
Kevin Healy	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Samhain 2019, ar scor Aibreán 2022
Brendan Byrne	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Eanáir 2022

Ráiteas ar Chomhlíonadh

Ghlac an Bord leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus tá nósanna imeachta agus bearta curtha i bhfeidhm aige chun comhlíonadh an Chóid a chinntiú.

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

Ráiteas Tuairiscithe Neamhairgeadais

Tá sé mar aidhm ag Bord na Móna Cloí le Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Nochtadh Faisnéise Neamhairgeadais agus Éagsúlachta ag gnóthais agus grúpaí móra áirithe) 2017 agus leasuithe orthu. Tá an tábla seo a leanas deartha chun cabhrú le páirtithe leasmhara nascleaúint a dhéanamh chuig na rannóga ábhartha sa tuarascáil agus ar ár láithreán gréasáin a sholáthraíonn faisnéis bhreise ar chur chuige an Ghrúpa maidir lenár bhfaisnéis neamhairgeadais.

Ceanglas Tuairiscithe	Beartais agus Caighdeán a Rialaíonn ár gCur Chuige	Faisnéis Bhreise agus Bainistíocht Riosca
Cúrsaí Comhshaoil	<ul style="list-style-type: none"> > Réitigh Aeráide > Scéim Um Ghníomhú ar son na hAeráide tailte móna > Comhlíonadh aeráide¹ > Inbhuanaitheacht bithmhaise¹ 	<ul style="list-style-type: none"> > Tá Éire tiomanta do spriocanna uailmhianacha aeráide; tá réitigh nuálacha deartha againn chun cabhrú leo iad a bhaint amach. www.bordnamona.ie/climate-solutions/overview > Táimid ag athchóiriú agus ag athshlánú phortaigh na hÉireann chun cabhrú le spriocanna aeráide agus bithéagsúlachta a bhaint amach. www.bordnamona.ie/peatlands/overview > Táimid á rialú ag an EPA faoi naoi gCeadúnas um Rialú Comhtháite ar Thruailliú (IPC) P0499-01 go P0507-01. Faoi láthair, tá gníomhaíochtaí ar an láthair teoranta do dhíchoimisiúnaí a ghníomhaíochtaí stairiúla bainte móna agus d’athshlánú na dtailte móna ceadúnaithe. > Bainistimid 9 láithreán Ceadúnaithe Dramhaíola agus 4 láithreán Ceadaithe Dramhaíola. Tá gach láithreán ceadúnaithe Athchúrsála Bhord na Móna ag cloí le caighdeán NSAI ISO 9001 (Bainistíocht Cáilíochta), ISO 14001 (Bainistíocht Comhshaoil), ISO 45001 (Bainistíocht Sláinte agus Sábháilteachta). > Tá Bord na Móna tiomanta do bhithmhais inbhuanaithe a aimsiú chun caighdeán infheidhme an AE agus náisiúnta a chomhlíonadh.
Fostaithe	<ul style="list-style-type: none"> > Sochair d’fhostaithe > An Cód Iompair¹ > An Beartas um Nochtadh Cosanta¹ > An Beartas Sláinte agus Sábháilteachta¹ > Ráiteas maidir le hÉagsúlacht agus Cuimsiú > Clár Sláinte & Folláine 	<ul style="list-style-type: none"> > Baineann ár bhfostaithe taitneamh as raon buntáistí de réir mar a thógann siad gairmeacha dinimiciúla, dúshlánacha agus fiúntacha. www.bordnamona.ie/careers/working-at-bord-na-mona > Seoladh ár gcur chuige oibre hibrideach agus tugann sé deis d’fhostaithe na buntáistí a bhaineann le hobairt sholúbtha a thairgeann Covid-19 a choinneáil. > Bíonn beartais agus nósanna imeachta uile Bhord na Móna ar fáil do na fostaithe ar fad, tríd an ionduchtú ar dtús agus ansin de réir mar a nuashonraítear iad ar ár n-ardán inlín inmheánach. Déantar nuashonrú rialta ar na beartais agus cuirtear in iúl do na fostaithe ar fad iad. > Tá beartais a thagann leis an gCóras Bainistíochta Riosca i bhfeidhm chun tacú le rialachas cuí na heagraíochta. > Córais Sláinte & Sábháilteachta (leathanach 9 Tuarascáil Riosca Riosca Sláinte agus Sábháilteachta). > Tá Bord na Móna tiomanta d’éagsúlacht agus cuimsiú a chur chun cinn, tá “Cairt Éagsúlachta Na hÉireann” sínithe againn agus tá Creidiúnú Airgid bainte amach againn le hIonad na hÉireann um Éagsúlacht. www.bordnamona.ie/careers/working-at-bord-na-mona > Dírionn ár gclár Sláinte & Folláine ar théamaí sláinte ginearálta, sláinte fhisiciúil, cothú agus sláinte agus sábháilteacht san ionad oibre. Tá roinnt tacaíochtaí tugtha isteach againn lena n-áirítear Ambasadóirí Meabhairshláinte agus beartas Meabhairshláinte ag an Obair chun tacú lenár bhfostaithe. > Sheolamar clár nua rannpháirtíochta fostaithe, Engage, lena chinntiú go spreagaimid rannpháirtíocht fostaithe go réamhghníomhach inár dturas athraithe cultúir. > Seoladh clár nua bainistíochta tallainne, bainistíochta comharbais agus ceannaireachta chun ár gcumas ceannaireachta a fheabhsú agus chun a chinntiú go bhfuil neart an bhinsé againn chun ár straitéis a sheachadadh.

¹Ní fhoilsítear Caighdeán agus beartais áirithe go seachtrach

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

Ceanglas Tuairiscithe	Beartaí agus Caighdeán a Rialaíonn ar gCur Chuige	Faisnéis Bhreise agus Bainistíocht Riosca
Cúrsaí Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> > Gnóthachan Pobail Drehid > Gnóthachan Pobail Dhroim Cáithe > Gairdín céadfach Dhroim Cáithe > Scéim Fuinnimh Pobail Chluain Tuaiscirt > Plean Gníomhaíochta Pobail Chluain Búinne > Tacaíocht Charthanais Athchúrsála Bhord na Móna > Taitneamhachtaí Poiblí > Bord na Móna Dlús a chur le Glas, An chéad Chlár Luasaire scálú na hÉireann 	<ul style="list-style-type: none"> > Táimid ag cabhrú le caighdeán maireachtála a fheabhsú do dhaoine ar fud na tíre, trí chistí pobail, ranníocaíochtaí carthanúla agus áiseanna áitiúla. www.bordnamona.ie/who-we-are/community > Táimid ag tógáil áiseanna poiblí ar ár dtailte móna chun na spásanna seo a oscailt ar mhaithe le gach duine. www.bordnamona.ie/peatlands/public-amenities > Geilleagar inbhuanaithe níos éagsúla a chumasú in Éirinn le fócas ar leith ar Lár na Tíre. https://accelerategreen.ie
Ceartha an Duine	<ul style="list-style-type: none"> > Ráiteas Sclábháíochta Nua-Aimseartha > An tAcht um Thús Áite do Leanaí, Ráiteas um Chumhdach Leanaí 	<ul style="list-style-type: none"> > Mar dhea-chleachtas agus chun tiomantas na Cuideachta a léiriú chun dul i ngleic leis an sclábháíocht nua-aimseartha, cuirfear riachtanais Acht um Sclábháíocht Nua-Aimseartha na Ríochta Aontaithe 2015 i bhfeidhm ar fud na heagraíochta ar fad agus ní hamháin na fochuideachtaí a dtéann an tAcht i bhfeidhm orthu. www.bordnamona.ie/wp-content/uploads/2021/05/Modern-Slavery-1.pdf
Frithbhreabaireacht agus éilliú	<ul style="list-style-type: none"> > An Cód Iompair¹ > Beartas Frithbhreabaireachta um Éilliú agus Calaois¹ 	<ul style="list-style-type: none"> > An Tuarascáil ar Rialachas.
Cur síos ar na príomhrioscaí agus tionchar na gníomhaíochtaí gnó	<ul style="list-style-type: none"> > An Beartas Bainistíochta Riosca¹ 	<ul style="list-style-type: none"> > An Tuarascáil ar Rialachas: Tuarascáil Bainistíochta Riosca leathanach 7.
Cur síos ar ár Samhail Ghnó	<ul style="list-style-type: none"> > Is cuideachta réitigh aeráide é Bord na Móna a chabhraíonn le hÉirinn a threorú i dtreo todhchaí atá neodrach ó thaobh na haeráide de. 	<ul style="list-style-type: none"> > Clúdaíonn ár réitigh fuinneamh in-athnuaite, athchúrsáil, bainistíú dramhaíola, athshlánú tailte portaigh, ceapadh carbóin agus caomhnú bíthéagsúlachta. www.bordnamona.ie/who-we-are/overview > Féach freisin ár bhfreagairt straitéiseach ar réitigh aeráide atá leagtha amach i Ráiteas an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin ar leathanach 5.
Príomhtháscairí feidhmíochta neamhairgeadais	<ul style="list-style-type: none"> > Fuinneamh In-athnuaite: > Sláinte & Sábháilteacht > An Tascfhórsa um Nochtadh Airgeadais a Bhaineann leis an Aeráid > Rialachán AE maidir le Tacsanomaíocht 	<ul style="list-style-type: none"> > B'ionann giniúint leictreachais in-athnuaite agus 741,553MWh don bhliain (gan comhfhiontair san áireamh). > Ba é ár Ráta Teagmhas Intaifeadta Iomlán ar an meán ó thaobh sláinte agus sábháilteachta 1.06 don bhliain. > Chruthaigh an Bord um Chobhsaíocht Airgeadais an Tascfhórsa um Nochtadh Airgeadais a Bhaineann leis an Aeráid chun tuairisciú faisnéise airgeadais a bhaineann leis an aeráid a fheabhsú agus a mhéadú. Le linn BA22, chláraigh Bord na Móna leis an TCFD, agus chuir sé tús leis an bpróiseas chun sonraí a bhailiú, agus anailís a dhéanamh ar rioscaí agus deiseanna a bhaineann leis an aeráid a ionchorprófar i dtuarascálacha amach anseo. > Tá Bord na Móna ag tuairisciú faoi Rialachán nua-tugtha isteach an AE maidir le Tacsanomaíocht (AE) 2020/852. Is é is cuspóir don Rialachán seo taca a chur faoi chur chun feidhme an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip. Go bunúsach, sainítear agus rangaítear leis an Rialachán maidir le Tacsanomaíocht 'gníomhaíochtaí eacnamaíochta' a mheastar a bheith 'inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de'. Tá an reachtaíocht tacsanomaíochta fós ag teacht chun cinn toisc nach bhfuil ach dhá cheann de na sé chuspóir comhshaoil (Maolú Aeráide agus Oiriúnú don Athrú Aeráide) 'faoi raon feidhme' do thuairisciú 2022. Tá Príomhtháscairí Feidhmíochta Tacsanomaíochta AE Bhord na Móna (KPlanna) ar fáil ar líne. www.bordnamona.ie/taxonomy

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

An Bord

Oibríochtaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as maoirseacht agus stiúradh Ghrúpa Bhord na Móna agus as a rath factéarmach a chinntiú. Déantar cinntí i ndiaidh eolas cuí a chur ar fáil do na comhaltaí Boird agus ag tabhairt aird ar na rioscaí a sainaitníodh tríd an bpróiseas bainistíochta riosca. Chuir an Bord sceideal ar fáil d'ábhair atá le cinneadh aige, lena n-áirítear:

- > Faomhadh Straitéis an Ghrúpa, Plean Deich mBliana, Buiséid Bhliantúla agus ráitis airgeadais eastramhacha agus bhliantúla;
- > Athbhreithniú ar feidhmíocht oibríochta agus airgeadais;
- > Conarthaí móra a fhorghas;
- > Athbhreithniú ar chóras rialaithe airgeadais agus bainistíochta riosca an Ghrúpa;
- > Ceapadh an Phríomhfheidhmeannaigh; agus
- > Ceapadh Rúnaí na Cuideachta.

Tugtar faisnéis rialta don Bhord ar bhonn tráthúil, lena n-áirítear Príomhtháscairí Feidhmíochta do gach réimse den ghnó. Dáiltear tuarascálacha agus páipéir ar na Stiúrthóirí agus iad ag ullmhú do chruinnithe Boird agus Coistí. Tá fáil ag na comhaltaí Boird ar fad ar chomhairle agus ar sheirbhísí Rúnaí na Cuideachta atá freagrach don Bhord agus as comhlíonadh nósanna imeachta an Bhoird a chinntiú. Tá comhairleoirí gairmiúla an Ghrúpa ar fáil má theastaíonn seirbhísí sainchomhairleoireachta ó na Stiúrthóirí. Féadfaidh Stiúrthóirí aonair comhairle ghairmiúil neamhspleách a iarraidh de réir nósanna imeachta sonraíthe. Fuair gach Stiúrthóir seisiún eolais cuí tráth a c(h)eaptha ar an mBord agus cuireann an Grúpa oiliúint ar fáil i rith téarma oifige Stiúrthóra.

Cruinnithe Boird

Tháinig an Bord le chéile deich n-uaire i rith na bliana airgeadais.

Measúnú an Bhoird

Rinne an Bord meastóireacht sheachtrach ar a fheidhmíocht le linn na tréimhse airgeadais dar críoch an 30 Márta 2022, lena n-áirítear feidhmíocht gach ceann de chúig bhuanchoiste an Bhoird. Aontaíodh moltaí maidir le feabhsúcháin agus tá siad curtha i bhfeidhm nó ar bun.

Comhrá le Geallsealbhóirí

Bíonn an Bord ag plé go leanúnach le geallsealbhóirí faoi cheisteanna straitéiseacha.

Neamhspleáchas na Stiúrthóirí

Measann an Bord go bhfuil na Stiúrthóirí go léir neamhspleách ó thaobh carachtair agus breithiúnais de. Dá ainneoin sin, luann an Bord gur ceapadh an Príomhfheidhmeannach agus ceathrar Stiúrthóirí de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988 agus go bhfuil conarthaí fostaíochta acu le Bord na Móna.

Coistí Boird

Tá cúig Choiste sheasta ag an mBord a oibríonn faoi réir téarmaí tagartha foirmiúla. Le linn na bliana airgeadais rinneadh athbhreithniú ar na Coistí agus rinneadh athbhreithniú ar dhá cheann de na Coistí a leagtar amach thíos.

1. An Coiste Riosca agus Iniúchóireachta

De réir fhorálacha alt 167 d'Acht na gCuideachtaí, 2014 (an "tAcht"), deimhníonn na Stiúrthóirí go bhfuil Coiste Riosca agus Iniúchóireachta acu a chomhlíonann ceanglais alt 167 den Acht.

Ba iad Barry Walsh (Cathaoirleach), Margot Slattery agus Paddy Rowland an Coiste Riosca agus Iniúchóireachta amhail an 30 Márta 2022. Chuaigh Denise Cronin, cathaoirleach an Choiste Riosca agus Iniúchóireachta roimhe seo, ar scor le linn na bliana airgeadais an 15 Meán Fómhair 2021. Tháinig an Coiste le chéile cúig huair le linn na bliana airgeadais. Tagann an Coiste le chéile go tréimhsiúil leis an iniúchóir inmheánach, leis an iniúchóir seachtrach agus leis an mBainistíocht Shinsearach chun rialuithe cuntasaíochta inmheánacha an Ghrúpa, an fheidhm iniúchta inmheánaigh, rogha na mbeartas cuntasaíochta agus na dteicnící meastacháin, an plean iniúchta sheachtraigh, an tuarascáil iniúchta reachtúil, tuairisciú airgeadais, próiseas Riosca an Ghrúpa, comhlíonadh soláthair, nochtadh cosanta agus nithe gaolmhara eile a phlé. Tá fáil gan teorainn ag an iniúchóir inmheánach agus an iniúchóir seachtrach ar an gCoiste Riosca agus Iniúchóireachta. Tuairiscíonn Cathaoirleach an Choiste don Bhord maidir le gach ceist shuntasach a bhí faoi chaibidil ag an gCoiste, agus seoltar tuairiscí a chruinnithe chuig gach Stiúrthóir.

2. An Coiste Daoine agus Cultúir

Déileáilann an Coiste Daoine agus Cultúir (an Coiste Luach Saothair roimhe seo) le Pleanáil Caipitil Dhaonna, Tallann agus Bainistíocht Comharbais, Rannpháirtíocht, Pinsin agus nithe AD eile. Tháinig an Coiste le chéile trí huair le linn na bliana airgeadais. Ba iad Margot Slattery (Cathaoirleach), Elaine Treacy, Ger O'Donoghue agus Sinead Culleton Lowry na baill amhail an 30 Márta 2022. Freastalaíonn Ceann AD ar an gCoiste.

3. An Coiste Airgeadais

Breithníonn an Coiste Airgeadais gnéithe airgeadais na n-ábhar a chuirtear faoi bhráid an Bhoird, lena n-áirítear an Buiséad Bliantúil agus an Plean Deich mBliana, éadálacha nó diúscairtí suntasacha sócmhainní nó maoine agus téarmaí mórchonarthaí. Ba iad Geoffrey Meagher (Cathaoirleach), Tom Donnellan, Mary Rose Burke agus Barry Walsh na baill ag an 30 Márta 2022. Tháinig an Coiste le chéile ceithre huair le linn na bliana airgeadais.

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

4. An Coiste Sláinte agus Sábháilteachta

Cuireann an Coiste Sláinte agus Sábháilteachta comhairle ar an mBord maidir le cúrsaí Sláinte agus Sábháilteachta laistigh de Ghrúpa Bhord na Móna. Ba iad Gerard O'Donoghue (Cathaoirleach), Tom Donnellan, Eddie Tynan agus Kevin Healy na baill ag an 30 Márta 2022. Tháinig an Coiste le chéile ceithre huair le linn na bliana airgeadais.

5. Ainmníocháin agus An Coiste Rialachais

Déileáil an Coiste Ainmníocháin agus Rialachais (Coiste Meastóireachta an Bhoird roimhe seo) le luach saothair agus comharbas an Phríomhfheidhmeannaigh agus na bainistíochta sinsearaí laistigh de threoirlínte an Rialtais, éascaítear próiseas meastóireachta feidhmíochta an Bhoird gach bliain, lena n-áirítear próiseas neamhspleách tríú páirtí gach trí bliana agus cuireann sé comhairle ar an mBord maidir le toradh an phróisis mheastóireachta agus aon ghníomhartha ceartaitheacha a theastaíonn, déanann sé athbhreithniú ar scileanna agus ar chomhdhéanamh an Bhoird agus soláthraíonn sé treoir maidir le straitéis ESG & Inbhuanaítheachta an Ghrúpa. Ba iad Geoff Meagher (Cathaoirleach), Tom Donnellan, Mary Rose Burke agus Elaine Treacy na baill ag an 30 Márta 2022. Tháinig an Coiste le chéile ceithre huair le linn na bliana airgeadais.

Freastal ar Chruinnithe Boird agus Coiste

Tugtar achoimre sa tábla anseo thíos ar fhreastal na Stiúrthóirí ar na cruinnithe Boird agus Coiste a raibh siad incháilithe le freastal orthu i rith na bliana airgeadais dar chríoch an 30 Márta 2022.

	Cruinnithe Boird: i láthair/incháilithe	Cruinnithe Coiste: i láthair/incháilithe
G Meagher (An Cathaoirleach)	10/10	7/7
T Donnellan (An Príomhfheidhmeannach)	10/10	8/9
D Cronin (go dtí an 15 Meán Fómhair 2021)	5/5	2/2
G O'Donoghue	10/10	7/7
E Treacy	9/10	6/7
P Rowland	10/10	4/4
B Walsh	9/10	11/12
B Byrne (ón 25 Eanáir 2022)	2/2	0/0
MR Burke	10/10	3/5
M Slattery	9/10	6/6
E Tynan	10/10	4/4
K Healy	10/10	4/4
S. Culleton Lowry (ón 27 Meán Fómhair 2021)	4/4	1/1

Táillí an Bhoird/Luach Saothair na Stiúrthóirí

Is é an Rialtas a chinneann táillí do Stiúrthóirí agus leagann an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide amach iad i scríbhinn. Tugtar breac-chuntas ar luach saothair na Stiúrthóirí i nóta 5 de na ráitis airgeadais ar leathanach 43.

Ba é €841 na speansais iomlána a íocadh leis na Stiúrthóirí san airgeadas dar críoch an 30 Márta 2022 (BA21: €107).

Taifid Chuntasaíochta

Creideann an Stiúrthóirí gur chomhlíon siad ceanglais ailt 281 go 285 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, maidir leis an oibleagáid taifid leordhóthanacha chuntasaíochta a choinneáil, trí fhoireann le saineolas cuí a fhostú agus acmhainní dóthanacha a sholáthar don fheidhm airgeadais. Coinnítear na taifid cuntasaíochta ag oifig chláráithe an Ghrúpa: An Phríomhshráid, Droichead Nua, Co. Chill Dara, W12 XR59.

Achtanna na gCuideachtaí 2014 – Ráiteas Comhlíontachta an Stiúrthóra

Tá sé mar pholasáí ag Bord na Móna cpt oibleagáidí ábhartha na Cuideachta a chomhlíonadh, mar a shainítear in alt 225 den Acht. Aithníonn gach aon Stiúrthóir go bhfuil siad freagrach as comhlíonadh "oibleagáidí ábhartha" na Cuideachta agus deimhníonn siad mar a leanas:

- > Cuireadh ráiteas beartais comhlíonta i dtoll a chéile ina leagtar amach beartais na Cuideachta maidir le comhlíonadh "oibleagáidí ábhartha" na Cuideachta;
- > Dearadh socrúithe agus struchtúir chuí chun comhlíonadh "oibleagáidí ábhartha" na Cuideachta a chinntiú agus cuireadh i bhfeidhm iad; agus
- > Rinneadh athbhreithniú ar na socrúithe agus struchtúir thuasluaite i rith na bliana airgeadais.

Faisnéis Ábhartha faoin Iníochadh

De réir fhorálacha alt 330 den Acht, deimhníonn gach aon Stiúrthóir an méid seo a leanas:

- > go bhfios do na Stiúrthóirí, níl aon fhaisnéis ábhartha iniúchta ann nach bhfuil ar eolas ag na hiniúcháirí reachtúla; agus
- > ghlac na Stiúrthóirí gach céim ar cheart dóibh a ghlacadh chun iad féin a chur ar an eolas faoi aon fhaisnéis ábhartha iniúchta a aimsiú agus tá sé deimhnithe acu go bhfuil na hiniúcháirí reachtúla ar an eolas faoin bhfaisnéis sin.

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

Rialú Inmheánach

Thar ceann na Cuideachta, aithníonn na Stiúrthóirí freagracht an Bhoird as a chinntiú go gcoinnítear agus go bhfeidhmítear córas éifeachtach rialuithe inmheánacha. Cuirtear san áireamh sa fhreagracht seo riachtanais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016). Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a bhainistiú go leibhéal inghlactha seachas deireadh a chur leis. Ní féidir leis an gcóras ach deimhniú réasúnta ach ní deimhniú iomlán a sholáthar go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraitear agus go ndéantar taifeadadh ceart ar idirbhearta, agus go seachnaítear earráidí ábhartha nó neamhrialtachtaí nó go n-aimseofaí iad laistigh de thréimhse thráthúil. Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, a thagann leis an treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm i mBord na Móna don tréimhse dar chríoch an 30 Márta 2022 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Áirítear leis na príomhnósanna imeachta a chuir an Bord i bhfeidhm:

- > struchtúr eagraíochta ina bhfuil nósanna imeachta soiléire oibríochta agus tuairiscithe, teorainneacha údaraithe, roinnt dualgais agus údarais tarmlichte;
- > cód iompair a éilíonn go gcloíodh na Stiúrthóirí agus fostaithe ar fad leis na caighdeán eiteiciúla is airde agus iad i mbun gnó;
- > freagrachtaí bainistíochta sonraithe go soiléir ar fud an Ghrúpa agus seirbhísí pearsanra cáilithe cinntithe agus dualgais leithroinnte mar is cuí ina measc;
- > ráiteas cinntí curtha ar leataobh don Bhord;
- > próiseas bainistíochta riosca trínar féidir rioscaí a shainnithint agus a mheasúnú, rioscaí a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar fheidhmíocht agus cuspóirí gnó agus trína gcinntítear go bhfuil pleananna maolaithe cuí á gceapadh chun an riosca iarmharach a laghdú a oiread agus is féidir;
- > próiseas buiséadaithe cuimsitheach do gach gnó, Lean Centre agus seirbhísí gnó as a n-eascraíonn buiséad bliantúil an Ghrúpa a fhaomhann an Bord;
- > próiseas pleanála cuimsitheach do gach gnó, Lean Centre agus seirbhísí gnó as a n-eascraíonn plean fadtéarmach bliantúil an Ghrúpa a fhaomhann an Bord;
- > córas cuimsitheach tuairiscithe airgeadais le feidhmíocht iarbhír i gcomparáid leis an mbuiséad, an bhliain roimhe sin, réamhaisnéisí, táscairí feidhmíochta agus athraitheas suntasach a thuairiscítear go míosúil don fhoireann ardbhainistíochta agus don Bhord;
- > beartais agus nósanna imeachta a bhaineann le rialuithe oibríochta agus airgeadais lena n-áirítear caiteachas caipitil;
- > Beartas um Nochtadh Cosanta chun bealach rúnda a thabhairt d'fhostaithe agus daoine eile chun aon chalois nó ábhar inní eiteiciúla a thuairisciú;

- > nósanna imeachta chun aghaidh a thabhairt ar ghnéithe airgeadais na mórrioscaí gnó, lena n-áirítear beartais agus nósanna imeachta airgeadais, cleachtais tarmlichte, agus leithscaradh dualgas agus tacaíonn maoirseacht iomchuí leo sin;
- > tá an bhainistíocht ag gach leibhéal freagrach as rialú inmheánach ar a bhfeidhmeanna gnó faoi seach agus soláthraíonn siad ráitis bhliantúla dearbhaithe bainistíochta agus ceistneoir féinmheasúnaithe; agus
- > i measc na nósanna imeachta chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht na gcóras rialaithe inmheánaigh tá athbhreithnithe bainistíochta, úsáid comhairleoirí seachtracha, Iníuchadh Inmheánach agus obair an Choiste Riosca agus Iníuchóireachta.

Déanann an iniúchóireacht inmheánach measúnú ar chórais rialaithe an Ghrúpa trí scrúdú ar rialuithe a chuireann ar Breithníonn iniúchadh inmheánach i gcomhar le comhairleoirí seachtracha córais rialaithe an Ghrúpa trí phríomhrialuithe inmheánacha a scrúdú ar bhonn timthriallach, trí chruinneas na n-idirbheart a thástáil agus trí dhearbhu na bainistíochta a fháil ar shlí eile go bhfuil na córais rialaithe ag feidhmiú de réir bheartais agus riachtanais rialaithe an Ghrúpa.ár baile, tástáil ar chruinneas na n-idirbheart agus dearbhú bainistíochta a fháil ar bhealaí eile go bhfuil na córais rialaithe ag oibriú de réir bheartais agus cheanglais rialaithe an Ghrúpa. Tuairiscíonn an t-iníuchadh inmheánach go díreach don Choiste Riosca agus Iníuchóireachta ar an bplean iniúchta inmheánaigh rioscabhunaithe lena n-áirítear feidhmiú rialuithe inmheánacha agus moltaí a dhéanamh maidir le feabhsuithe ar an timpeallacht rialaithe más cuí. Nuair a aithnítear laigí i gcórais rialaithe inmheánaigh, cuirtear pleananna i bhfeidhm chun iad a neartú agus déantar monatóireacht leanúnach ar na pleananna sin go dtí go bhfuil siad críochnaithe.

Tá creat i bhfeidhm ag an nGrúpa chun athbhreithniú a dhéanamh ar leordhóthanacht na rialuithe inmheánacha a chlúdaíonn rialuithe airgeadais, oibriúcháin, bainistíochta riosca agus comhlíonta. Tá an bhainistíocht freagrach as nósanna imeachta foirmiúla a bhunú chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus ar easnaimh rialaithe. Ó dheireadh na bliana airgeadais, rinne comhairleoir neamhspleách scrúdú ar an gcóras rialaithe inmheánaigh agus rinne sé meastóireacht ar cibé ar oibrigh sé go héifeachtach le linn na tréimhse tuairiscithe. Áiríodh leis sin an córas tuairiscithe inmheánaigh a bhí i bhfeidhm agus measúnú a dhéanamh ar cibé ar thug sé luathrabhadh leordhóthanach ar theipeanna rialaithe agus ar rioscaí atá ag teacht chun cinn. Cuireadh na torthaí in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don bhainistíocht agus don Bhord, nuair is cuí, go thráthúil.

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

Deimhníonn na Stiúrthóirí go bhfuil na córais leanúnacha mhonatóireachta seo a leanas i bhfeidhm:

- > sainnithníodh príomhríoscaí agus rialuithe lena mbaineann agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus aon easnamh a shainnithnítear a thuairisciú;
- > bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht as bainistiú airgeadais; agus
- > déanann lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar fheidhmíocht agus tuarascálacha airgeadais tréimhsíúla agus bliantúla a léiríonn feidhmíocht i gcomparáid le buiséid/réamhaisnéisí.

Deimhníonn na Stiúrthóirí go bhfuil nósanna imeachta ag Bord na Móna chun monatóireacht a dhéanamh ar a nósanna imeachta um bainistíocht riosca agus rialú. Tá monatóireacht agus athbhreithniú Bhord na Móna ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, comhairleoirí seachtracha, an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus an fhoireann ardbhainistíochta laistigh de Bhord na Móna atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh a fhorbairt agus a chothabháil. Maidir le monatóireacht agus athbhreithniú Bhord na Móna ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh, tarraingíonn sé ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, ar obair an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta a dhéanann maoirseacht ar obair na n-iniúcháirí, agus an Fhoireann Ardcheannaireachta laistigh de Bhord na Móna atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh a fhorbairt agus a chothabháil.

Deimhníonn na Stiúrthóirí gur thug an Bord faoi athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha don tréimhse dar chríoch an 30 Márta 2022 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais. Áirítear leis an bpróiseas a úsáideadh chun éifeachtacht an chórais rialuithe inmheánacha a athbhreithniú:

- > athbhreithniú agus breithniú ar chlár oibre na hiniúcháireachta inmheánaí agus breithniú ar a tuarascálacha agus torthaí;
- > athbhreithniú ar an tuairisciú rialta ón iniúcháireacht inmheánach ar stádas na timpeallachta rialaithe inmheánaigh agus stádas na moltaí a rinneadh roimhe sin óna tuarascálacha féin agus ó thuarascálacha ón iniúcháir seachtrach;
- > athbhreithniú ar thuarascálacha ón iniúcháir seachtrach ina bhfuil sonraí ar aon fhadhbanna ábhartha rialaithe inmheánaigh a d'aithin siad ina gcuid oibre mar iniúcháirí;
- > feidhm ainmnithe Bainistíochta Riosca i mBord na Móna;
- > athbhreithniú ar na tuarascálacha faoi na cláir rioscaí, na frithbhearta atá i bhfeidhm chun an riosca a mhaolú, an riosca iarmhartach atá ann fós agus na gníomhartha a theastaíonn nó atá ar bun chun na rioscaí a mhaolú tuilleadh;

- > athbhreithniú ar an nuashonrú ar chomhlíonadh Soláthair a cuireadh ar fáil don Choiste Riosca agus Iniúcháireachta;
- > athbhreithniú ar Shláinte agus Sábháilteacht an Ghrúpa mar a chuirtear faoi bhráid an Choiste Sláinte agus Sábháilteachta agus an Bhoird gach ráithe é;
- > athbhreithniú ar chomhlíonadh oibleagáidí na Cuideachta faoi Achtanna na gCuideachtaí mar a chuirtear faoi bhráid an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta é; agus
- > athbhreithniú Airgeadais agus Oibriúcháin a dhéantar go míosúil leis an mbainistíocht shinsearach, go ráithiúil leis an gCoiste Airgeadais agus leis an mBord ag gach cruinniú Boird.

Níor sainnithníodh aon laigí ábhartha i rialú inmheánach sa tréimhse tuairiscithe a d'éileodh nochtadh sna ráitis airgeadais.

Gnóthas Leantach

I ndiaidh fiosrúcháin a dhéanamh, creideann na Stiúrthóirí go bhfuil dóthain acmhainní ag an nGrúpa chun leanúint i mbun oibríochta go ceann i bhfad agus gur cuí leanúint ag glacadh le bonn an ghnóthais leantaigh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú acu.

Nithe is gá a nochtadh faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chomhlíon Bord na Móna ceanglais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (“an Cód”), arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016 agus aon leasuithe. Is gá na nithe seo a leanas a nochtadh de réir an Chóid:

Taisteal agus Cothú

Ba iad na costais iomlána a tabhaíodh maidir le taisteal agus cothabháil i nGrúpa Bhord na Móna sa bhliain airgeadais dar críoch an 30 Márta 2022 ná €1,067,037 (BA21: €855,289).

Fáilteachas

Seo a leanas an caiteachas iomlán comhiomlán a tabhaíodh i nGrúpa Bhord na Móna maidir le fáilteachas (lena n-áirítear caiteachas ar fholláine foirne, ranníocaíocht le clubanna spóirt agus sóisialta, cóisirí Nollag, dearbháin One4all etc.) sa bhliain airgeadais dar críoch an 30 Márta 2022:

- > Fáilteachas foirne €461,505 (BA21: €578,385).
- > Fáilteachas cliant €nialas (BA21: €nialas).

Costais Chomhairleachta

B'ionann an caiteachas ar tháilí comhairleoirí seachtracha lena n-áirítear costas na comhairle seachtraí don bhainistíocht agus gan gnó seachfhoinsithe a áireamh mar is gnách i nGrúpa Bhord na Móna sa bhliain airgeadais dar críoch an 30 Márta 2022 agus €2,485,731 (BA21: €1,340,696).

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

Rioscaí agus Neamhchainteachtaí

Is ar an mBord atá an fhreagracht fhoriomlán as bainistíocht riosca, lena n-áirítear cineál agus méid na rioscaí suntasacha a bhfuil sé sásta glacadh leo chun a chuspóirí straitéiseacha agus oibríochta a bhaint amach a chinneadh. Chuige sin, bhunaigh an Bord Córas Bainistíochta Rioscaí a fhorálann do shainnithint, measúnú agus cur i bhfeidhm gníomhartha agus rialuithe maolaithe go leanúnach, agus do mhonatóireacht agus tuairisciú ar na rioscaí suntasacha i mBord na Móna. Tugtar sonraí na bpríomhríoscaí atá os comhair an Ghrúpa agus oibríocht Chóras Bainistíochta Riosca Bhord na Móna cpt don bhliain airgeadais dar chríoch an 30 Márta 2022 ar leathanaigh 7 go 11.

Scairsealbhanna na Stiúrthóirí agus an Rúnaí

Tá 5% de na gnáthscaireanna iomlána i mBord na Móna cpt i gcónaí i bPlean Scairúinéireachta d'Fhostaithe Bhord na Móna thar ceann 1,936 rannpháirtí incháilithe (fostaithe ar seirbhís agus fostaithe ar scor) in lontaobhas Scairúinéireachta Fostaithe Bhord na Móna nó i Scéim Cheadaithe Roinnte Brabúis (APSS) Bhord na Móna.

Tá Kevin Healy, Sinead Culleton Lowry agus Paddy Rowland ina rannpháirtithe i bPlean Scairúinéireachta Fostaithe Bhord na Móna. Ag tús agus ag deireadh na bliana airgeadais bhí leithdháileadh barúlach de 1,771 gnáthscair ag gach ceann acu i mBord na Móna cpt. Coinnítear na scaireanna seo i Scéim Cheadaithe Roinnte Brabúis Bhord na Móna. Ní raibh aon leas ag na Stiúrthóirí eile ná ag a muintir i scaireanna Bhord na Móna cpt nó aon Chuideachta eile de chuid an Ghrúpa i rith na bliana dar chríoch an 30 Márta 2022 nó sa bhliain roimhe sin.

Iar-theagmhais

Níor tharla teagmhais eile a chaithfear a nochtadh idir dáta an chláir comhardaithe agus an dáta ar faomhadh na ráitis airgeadais.

Príomh-Fhochuideachtaí agus Comhpháirtíochtaí

Aithníonn na Stiúrthóirí go bhfuil siad freagrach as comhlíonadh, i ngach cás ábhartha, fhorálacha an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002 agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála) 2012-2016 (na “Rialacháin”). Cuireadh nósanna imeachta i bhfeidhm chun na dátaí a mbíonn sonraisc dlí a aithint agus chun a chinntiú go ndéantar na híocaíochtaí faoi na dátaí sin. Tugann na nósanna imeachta sin dearbhú réasúnta cé nach bhfuil sé absalóideach in aghaidh neamh-chomhlíonadh ábhartha na Rialachán. Tá na Stiúrthóirí sásta gur chomhlíon Bord na Móna cpt i ngach cás ábhartha ceanglais ábhartha na Rialachán maidir le híocaíochtaí le soláthraithe seachtracha laistigh den Aontas Eorpach. In 2015, sheol an Rialtas an Cód Iompair um Íoc Pras; shínigh Bord na

Móna an cód sin agus geallann sé na soláthraithe a íoc laistigh de théarmaí comhaontaithe.

Príomh-Fhochuideachtaí agus Comhpháirtíochtaí

Tugtar sonraí faoi phríomh-fhochuideachtaí oibríochta (brainsí thar lear ina measc) agus príomh-chomhpháirtíochtaí an Ghrúpa i nóta 24 de na ráitis airgeadais.

Taighde agus Forbairt

Ba iad na costais taighde agus forbartha a thabhaigh an Grúpa i rith na bliana ná €10.7 milliún (BA21: €6.9 million).

Deonacháin Pholaitiúla

Ní dhearna an Bord aon síntiúis pholaitiúla i rith na bliana (BA21: €nialas).

Iniúcháirí

De réir Alt 383(2) d'Acht na gCuideachtaí 2014, leanfaidh an t-iniúcháir KPMG, Cuntasóirí Cairte, a athcheapadh, in oifig.

Thar ceann an Bhoird

Geoffrey Meagher
An Cathaoirleach

Tom Donnellan
Stiúrthóir An Príomhfheidhmeannach

20 Meitheamh 2022

Ráiteas ar fhreagrachtaí na Stiúrthóirí

Tá na stiúrthóirí freagrach as tuarascáil na stiúrthóirí agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir an dlí na rialachán infheidhmithe.

Ceanglaíonn dlí na gcuideachtaí ar na stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú do gach bliain airgeadais. Faoin dlí sin, chinn siad ar ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta a ullmhú de réir Caighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRS) arna nglacadh ag an Aontas Eorpach agus ag an dlí infheidhme.

Ceanglaíonn dlí na gcuideachtaí nach bhfaomhfaidh na stiúrthóirí ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta seachas má tá siad sásta go dtugtar léargas fírinneach cóir iontu ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta agus ar bhrabús nó ar chailteanas an Ghrúpa don bhliain sin. Agus ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta á n-ullmhú acu, ní mór do na stiúrthóirí:

- > beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- > breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus ciallmhar;
- > a lua cé acu a ullmhaíodh iad de réir IFRS, arna nglacadh ag an AE, nó nár ullmhaíodh; agus
- > na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh, ach amháin i gcás nach cuí a thiomhdiú go leanfaidh an Grúpa agus an Chuideachta de bheith i mbun gnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as taifid leordhóthanacha chuntasaíochta a choinneáil ina dtugtar go réasúnta cruinn tráth ar bith sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús nó cailteanas na Cuideachta agus a chuireann ar a gcumas a chinntiú go n-ullmhaítear ráitis airgeadais an Ghrúpa de réir IFRS infheidhme, arna nglacadh ag an AE, agus go gcomhlíonann siad forálacha Acht na gCuideachtaí, 2014. Tá freagracht ghinearálta orthu as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun sócmhainní an Ghrúpa agus na Cuideachta a chosaint agus calaóis agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath. Tá na stiúrthóirí freagrach freisin as tuarascáil na stiúrthóirí a ullmhú a chomhlíonann ceanglais Acht na gCuideachtaí, 2014.

Tá na stiúrthóirí freagrach as cothabháil agus ionracas na faisnéise airgeadais agus corparáidí atá ar shuíomh gréasáin na Cuideachta. D'fhéadfadh go bhfuil reachtaíocht i bPoblacht na hÉireann a rialaíonn ullmhú agus scaipeadh ráiteas airgeadais éagsúil le reachtaíocht i ndlínsí eile.

Measann an Bord go dtugann na ráitis airgeadais chomhdhlúite do Ghrúpa Bhord na Móna léargas fíreannach cóir ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais an Ghrúpa amhail an 30 Márta 2022.

Thar ceann an Bhoird

Geoff Meagher
Stiúrthóir

Tom Donnellan
Príomhfheidhmeannach

20 Meitheamh 2022

Tuarascáil an Iniúcháora Neamhspleách chuig Comhaltaí Bhord na Móna Cpt

don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022

Tuarascáil ar an iniúchadh ar na ráitis airgeadais Tuairim

Tá iniúchadh déanta againn ar ráitis airgeadais Bhord na Móna cpt ('an Chuideachta') agus ar a ghnóthais chomhdhlúite ('an Grúpa') don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 atá leagtha amach ar leathanaigh 24 go 80, a chuimsíonn na Cláir Chomhardaithe Chomhdhlúite agus Chuideachta, an Ráiteas Comhdhlúite Ioncaim, an Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach lomlán, an Ráiteas Comhdhlúite ar Shreabhadh Airgid, Ráitis Chomhdhlúite agus Ráitis na Cuideachta ar Athruithe ar Cho thromas, agus nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasaíochta atá leagtha amach i nóta 2. Is é an creat tuairiscithe airgeadais a cuireadh i bhfeidhm agus ráitis airgeadais an Ghrúpa á n-ullmhú ná Dlí na hÉireann agus Caighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (CITA) arna nglacadh ag an Aontas Eorpach agus, maidir le ráitis airgeadais na Máthairchuideachta, Dlí na hÉireann agus Creat Nochta Laghdaithe FRS 101.

Is é ár dtuairim:

- > go dtugann ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta léargas fóircheart ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta amhail an 30 Márta 2022 agus ar bhrabús an Ghrúpa don bhliain dar chríoch sin;
- > gur ullmhaíodh ráitis airgeadais an Ghrúpa i gceart de réir Chaighdeán IFRS arna nglacadh ag an Aontas Eorpach;
- > ullmhaíodh ráitis airgeadais na Cuideachta i gceart de réir FRS 101 Creat Nochta Laghdaithe; agus
- > ullmhaíodh ráitis airgeadais an Ghrúpa agus ráitis airgeadais na Cuideachta i gceart de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí, 2014.

Bunús na tuairime

Rinneamar an t-iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (Éire) agus de réir dlí infheidhme. Déantar cur síos breise ar na freagrachtaí atá orainn faoi na caighdeáin sin sa chuid “Freagrachtaí an iniúcháora as an iniúchadh ar na ráitis airgeadais” den tuarascáil. Táimid neamhspleách ar an gCuideachta de réir riachtanais eiticíúla a bhaineann lenár n-iniúchadh ar ráitis airgeadais in Éirinn, an Caighdeán Eiticíúil a d'eisigh Údarás Maoirseachta Iniúcháireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann san áireamh, agus chomhlíonamar na freagrachtaí eiticíúla eile atá orainn de réir na riachtanas seo.

Creidimid gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúcháireachta a fuaireamar chun bunús a chur faoinár dtuairim.

Conclúidí i ndáil le gnóthas leantach

Agus muid ag iniúchadh na ráiteas airgeadais, tá sé bainte de thátaí againn gur cuí an úsáid a bhain na stiúrthóirí as bunús cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh agus iad ag ullmhú na ráiteas airgeadais.

Bunaithe ar an obair atá déanta againn, níor aithníomar aon éiginnteachtaí ábhartha a bhaineann le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh, ina n-aonar nó i dteannta a chéile, amhras suntasach a chaitheamh ar chumas an Ghrúpa nó na Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach ar feadh tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad ón dáta a údaraítear na ráitis airgeadais lena n-eisiúint.

Faisnéis eile

Tá na stiúrthóirí freagrach as an bhfaisnéis eile a chuirtear i láthair sa Tuarascáil Bhliantúil mar aon leis na ráitis airgeadais. Cuimsíonn an fhaisnéis eile an fhaisnéis atá san áireamh sa ráiteas ón gcathaoirleach agus an ráiteas ón bpríomhfheidhmeannach, an tuarascáil bainistíochta riosca agus tuarascáil na stiúrthóirí. Ní cuid den fhaisnéis eile iad na ráitis airgeadais agus tuarascáil ár n-iniúcháora orthu. Ní chlúdaíonn ár dtuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile agus, dá réir sin, ní chuirimid tuairim iniúcháireachta in iúl ná, ach amháin sa chás go luaitear a mhalairt go follasach thíos, ní thugaimid aon dearbhú ina leith sin.

Is é an fhreagracht atá orainne ná an fhaisnéis eile a léamh. Agus muid á dhéanamh sin, ní mór dúinn a mheas, bunaithe ar an obair a rinneamar agus muid ag iniúchadh na ráiteas airgeadais, cé acu atá nó nach bhfuil an fhaisnéis sin míshonraithe go hábhartha nó ar neamhréir leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas atá againn ón iniúchadh. Bunaithe ar an obair sin agus uirthi sin amháin, níor shainaithníomar míshonruithe ábhartha san fhaisnéis eile.

Bunaithe go hiomlán ar ár gcuid oibre ar an bhfaisnéis eile a rinneadh le linn an iniúchta, tuairiscímid:

- > mura bhfuil míráitis ábhartha aitheanta againn i dtuarascáil na stiúrthóirí;
- > is é ár dtuairim go bhfuil an fhaisnéis a thugtar i dtuarascáil na stiúrthóirí ag teacht leis na ráitis airgeadais;
- > is é ár dtuairim gur ullmhaíodh tuarascáil na stiúrthóirí de réir Acht na gCuideachtaí 2014.

Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách chuig Comhaltaí Bhord na Móna Cpt don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

Tuairimí ar nithe eile arna leagan amach ag Acht na gCuideachtaí, 2014

Fuaireamar an fhaisnéis ar fad agus gach míniú a mheasaimid a bheith riachtanach chun críocha an iniúchta.

Is é ár dtuairim go raibh taifid chuntasaióchta na Cuideachta leordhóthanach chun go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart agus go dtagann na ráitis airgeadais leis na taifid chuntasaióchta.

Ábhair a gceanglaítear orainn tuairisciú orthu ar bhonn eisceachtúil

Ceanglaíonn Acht na gCuideachtaí, 2014 orainn a thuairisciú daoibh mura ndéantar, inár dtuairim féin, luach saothair agus idirbhearta stiúrthóirí a nochtadh de réir mar a éilíonn ailt 305 go dtí 312 den Acht. Níl aon rud le tuairisciú againn ina thaobh seo.

Faoin gCód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (“an Cód”) ceanglaítear orainn tuairisciú duit mura léiríonn an ráiteas maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a cheanglaítear faoin gCód mar atá san áireamh i dTuarascáil na Stiúrthóirí ar leathanaigh 12 go 19 gur chomhlíon an Grúpa alt 1.9 (v) den Chód nó mura bhfuil sé ag teacht leis an bhfaisnéis atá ar eolas againn ónár n-iniúchadh obair ar na ráitis airgeadais agus tuairiscímid mura ndéanann. Níl aon rud le tuairisciú againn ina thaobh seo.

Freagrachtaí faoi seach agus srianta ar úsáid Freagrachtaí na stiúrthóirí as na ráitis airgeadais

Mar a mhínítear níos mó sa ráiteas ar fhreagrachtaí na stiúrthóirí atá leagtha amach ar leathanach 20, tá na stiúrthóirí freagrach as: na ráitis airgeadais a ullmhú, lena n-áirítear a bheith sásta go dtugann siad léargas fírinneach cóir; rialú inmheánach de réir mar a chinneann siad a bheith riachtanach chun ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíshonrú ábhartha, bíodh sin de bharr calaoise nó earráide; cumas na Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach a mheas agus iad ag nochtadh, mar is infheidhme, ábhair a bhaineann le gnóthas leantach; agus úsáid a bhaint as bonn cuntasaióchta an ghnóthas leantaigh ach amháin má tá sé i gceist acu an Chuideachta a leachtú nó oibríochtaí a scor, nó mura bhfuil aon rogha réalaióch eile acu ach é sin a dhéanamh.

Freagrachtaí an iniúcháir as an iniúchadh ar na ráitis airgeadais

Is iad na cuspóirí atá againn ná dearbhú réasúnta a fháil go bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíshonrú ábhartha, bíodh sin de bharr calaoise nó earráide, agus tuarascáil iniúcháir a eisiúint a bhfuil ár dtuairim san áireamh inti. Is ardleibhéal dearbhaithe é dearbhú réasúnta, ach ní ráthaíocht é go braithefidh iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (Éire) míshonrú ábhartha i gcónaí nuair is ann dó. Is féidir míshonruithe a dhéanamh de bharr calaoise nó earráide agus meastar go bhfuil siad ábhartha dá mbeadh súil leis go réasúnta go rachaidís, ina n-aonar nó le chéile, i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíochta a dhéanann úsáideoirí ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Tá cur síos níos iomláine ar ár bhfreagrachtaí ar shuíomh gréasáin Údarás Maoirseachta Iniúcháireachta agus Cuntasaióchta na hÉireann ag www.iaasa.ie/Publications/Auditing-standards/International-Standards-on-Auditing-for-use-in-Ire/Description-of-the-auditor-s-responsibilities-for.

Cuspóir ár gcuid oibre iniúcháireachta agus cé dóibh a bhfuilimid freagrach

Is do chomhaltaí na Cuideachta, mar chomhlacht, agus dóibh sin amháin a ullmhaítear ár dtuarascáil de réir Alt 391 d'Acht na gCuideachtaí, 2014. Tugadh faoinár gcuid oibre iniúchta ionas go bhféadfaimis na nithe ar gá dúinn a lua do chomhaltaí na Cuideachta i dtuarascáil iniúcháir a lua agus ní chun críche ar bith eile. Chomh fada agus atá ceadaithe le dlí, ní ghlacaimid le freagracht ná ní ghabhaimid freagracht orainn féin maidir le haon duine seachas an Chuideachta agus comhaltaí na Cuideachta, mar chomhlacht, as ár gcuid oibre ar an iniúchadh, as an tuarascáil seo, ná as na tuairimí ar tháingamar orthu.

Eamon Dillon ar son agus thar ceann KPMG

Cuntasóirí Cairte, Gnólacht Iniúcháireachta Reachtúla
1 Plás an Stócaigh
Faiche Stiabhna
Baile Átha Cliath 2

20 Meitheamh 2022

Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite

Ábhar

Ráiteas Ioncaim Comhdhlúite	24
Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Iomlán	25
Clár Comhardaithe Comhdhlúite	26
Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas	27
Ráiteas Comhdhlúite maidir le Sreafaí Airgid	28
Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite	29

Ráiteas Ioncaim Comhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022

	Nóta	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Oibríochtaí leantacha			
Ioncam	3	378,175	323,879
Costas díolachán		(231,475)	(224,082)
Oilbhrabús		146,700	99,797
Ioncam eile	7	10,153	6,978
Speansais dáileacháin		(22,285)	(29,893)
Speansais riaracháin	6	(51,693)	(49,159)
Lagú ar mhaoín, gléasra agus trealamh	10	(3,442)	(490)
Lagú ar cháilmheas agus ar shócmhainní doláimhsithe	11	(570)	-
Brabús oibríocháin		78,863	27,233
Ioncam airgeadais	8	613	662
Costais airgeadais	8	(2,954)	(4,377)
Glanchoistais airgeadais		(2,341)	(3,715)
Sciar de bhrabús na n-infheisteoirí cuntas-cothromais	14	8,636	4,232
Brabús roimh cháin		85,158	27,750
Costas na cánach ioncaim	9	(9,031)	(5,302)
Brabús don bhliain		76,127	22,448
Brabús inchurtha i leith:			
Úinéirí na Cuideachta		75,845	22,111
Leasanna neamh-rialaithe		282	337
		76,127	22,448

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Thar ceann an Bhoird

Geoff Meagher **Tom Donnellan**
Cathaoirleach Príomhfheidhmeannach

20 Meitheamh 2022

Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Iomlán don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022

	Nóta	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Brabús don bhliain		76,127	22,448
Míreanna nach ndéanfar iad a athaicmiú choíche mar bhrabús ná mar chailteanas			
Atomhais ar dhliteanas pinsin le sochar sainithe	25	8,582	(12,652)
Cáin a bhaineann le hatomhais ar dhliteanas pinsin le sochar sainithe	9	(1,458)	1,527
		7,124	(11,125)
Míreanna a ndéantar iad a athaicmiú, nó a bhféadfaí iad a athaicmiú, mar bhrabús nó mar chailteanas			
Oibríochtaí eachtracha - aistriú airgeadra eachtraigh		268	306
Sciar de ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	14	9,945	435
		10,213	741
Ioncam/(Costas) cuimsitheach eile glan ar cháin		17,337	(10,384)
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain		93,464	12,064
Ioncam cuimsitheach iomlán atá inchurtha i leith:			
Úinéirí na Cuideachta		93,182	11,727
Leasanna neamhrialaithe		282	337
		93,464	12,064

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Clár Comhardaithe Comhdhlúite amhail ar an 30 Márta 2022

	Nóta	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní neamhreacha			
Maoin, gléasra agus trealamh	10	243,267	213,892
Sócmhainní ceart úsáide	12	11,492	9,185
Cáilmheas agus sócmhainní doláimhsithe	11	19,491	20,135
Institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	14	55,156	23,459
Sócmhainn sochair scoir	25	26,842	10,722
lomlán na sócmhainní neamhreacha		356,248	277,393
Sócmhainní reatha			
Fardail	13	27,260	20,612
Infháltais trádála agus eiles	15	78,453	82,189
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	22	127,660	18,119
lomlán na sócmhainní reatha		233,373	120,920
lomlán na sócmhainní		589,621	398,313
Cothromas			
Cothromas atá inchurtha i leith úinéirí na cuideachta			
Scairchaipiteal	20	82,804	82,804
Scairphréimh	20	1,959	1,959
Cúlchistí eile		3,156	(6,789)
Cúlchiste aistrithe an airgeadra eachtraigh		(146)	(414)
Tuilleamh coimeádta		167,633	91,399
Cothromas atá inchurtha i leith úinéirí na cuideachta		255,406	168,959
Leasanna neamhrialaithe		713	431
Cothromas iomlán		256,119	169,390
Dlíteanais			
Dlíteanais neamhreacha			
Oibleagáidí maidir le sochar scoir	25	3,014	3,133
lasachtaí	19	51,896	-
Dlíteanais léasa	12	8,274	7,544
Deontas caipitil	17	142	1,975
Forálacha	18	97,075	95,425
Dlíteanais chánach iarchurtha	9	8,341	4,471
lomlán na ndlíteanais neamhreacha		168,742	112,548
Dlíteanais reathas			
lasachtaí	19	270	495
Rótharraingt bhainc	19	16,425	3,560
Dlíteanais léasa	12	3,106	2,230
Forálacha	18	18,022	20,236
Suímeanna iníoctha trádála agus eile	16	126,937	89,854
lomlán na ndlíteanais reatha		164,760	116,375
lomlán na ndlíteanais		333,502	228,923
lomlán an chothromais agus na ndlíteanais		589,621	398,313

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Thar ceann an Bhoird

Geoff Meagher **Tom Donnellan**
Cathaoirleach Príomhfheidhmeannach

20 Meitheamh 2022

Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022

	Scair- chaipiteal €'000	Scair- phréimh €'000	Cúlchistí eile €'000	Cúlchiste aistrithe an airgeadra eachtraigh €'000	Tuilleamh coimeádta €'000	lomlán €'000	Leasanna neamhri- alaithe €'000	lomlán €'000
Amhail ar an 25 Márta 2020	82,804	1,959	(7,224)	(720)	80,413	157,232	94	157,326
Ioncam cuimsitheach iomlán								
Brabús don bhliain	-	-	-	-	22,111	22,111	337	22,448
Ioncam cuimsitheach eile								
Atomhais ar dhlíteanas le sochar sainithe	-	-	-	-	(11,125)	(11,125)	-	(11,125)
Oibríochtaí eachtracha – difríocht san aistriú airgeadra eachtraigh	-	-	-	306	-	306	-	306
Sciar d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	-	-	435	-	-	435	-	435
Amhail ar an 31 Márta 2021	82,804	1,959	(6,789)	(414)	91,399	168,959	431	169,390
Ioncam cuimsitheach iomlán								
Brabús don bhliain	-	-	-	-	75,845	75,845	282	76,127
Ioncam cuimsitheach eile								
Atomhais ar dhlíteanas le sochar sainithe	-	-	-	-	7,124	7,124	-	7,124
Oibríochtaí eachtracha – difríocht san aistriú airgeadra eachtraigh	-	-	-	268	-	268	-	268
Sciar d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	-	-	9,945	-	-	9,945	-	9,945
Idirbhearta le húnéirí na cuideachta								
Díbhinní	-	-	-	-	(6,735)	(6,735)	-	(6,735)
Amhail ar an 30 Márta 2022	82,804	1,959	3,156	(146)	167,633	255,406	713	256,119

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Ráiteas Comhdhlúite maidir le Sreafaí Airgid don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022

	Nóta	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Brabús don bhliain		76,127	22,448
Coigeartú maidir le:			
Dímheas maoinne, gléasra agus trealaimh	10	29,473	29,673
Amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe	11	1,510	2,141
Brabús ar dhíolachán maoinne, gléasra agus trealaimh	7	(6,934)	(2,152)
Amúchadh ar dheontais chaipitil	17	(1,751)	(1,939)
Lagú ar mhaoín, gléasra agus trealamh	10	3,442	490
Lagú ar shócmhainní doláimhsithe	11	570	-
Lamháiltais astaíochta	11	6,182	2,586
Brabús d'instiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	14	(8,636)	(4,232)
Glanchoistais airgeadais	8	2,341	3,715
Muirear cánach	9	9,031	5,302
Sreabhadh airgid oibriúcháin roimh athruithe ar chaipiteal oibre agus forálacha		111,355	58,032
Athruithe ar:			
Suímeanna íoctha trádála agus eile		23,310	(23,689)
Infháiltais trádála agus eile		12,729	10,135
Fardáil		(6,648)	8,966
Forálacha		255	(10,582)
Barrachas ranníocaíochtaí airgid thirim thar mhuirear pinsin	25	(7,505)	(5,109)
		22,141	(20,279)
Ús íoctha		(795)	(832)
Cáin (íoctha)/aisghafa		(3,633)	61
Airgead tirim a gineadh ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		129,068	36,982
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Fáltais ar dhiúscairt maoinne, gléasra agus trealaimh	10	7,095	2,183
Ceannach sócmhainne doláimhsithe	11	(7,970)	(2,742)
Ceannach maoinne, gléasra agus trealaimh	10	(60,343)	(26,085)
Airleacain iasachtaí/aisíocaíochtaí d'infheisteoirí cuntas cothromais	14	(13,116)	6,192
Ús faighte	8	461	238
Glanmhéid airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		(73,873)	(20,214)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Aisíoc nótaí iasachta neamhruaithe	19	(225)	-
Cistí aisíochta ar shaoráid creidmheasa imrothlaigh	19	-	(25,000)
Iasachtaí factéarmacha	19	51,896	-
Dlíteanais léasa a aisíoc	12	(3,455)	(3,232)
Díbhinní a íocadh le scairshealbhóirí	26	(6,735)	-
Glanmhéid airgid ó/úsáidte i ngníomhaíochtaí maoinithe		41,481	(28,232)
Glanmhéadú/laghdú in airgead tirim agus coibhéisí airgid		96,676	(11,464)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ag tús na bliana		14,559	26,023
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ag deireadh na bliana	22	111,235	14,559

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022

1. Eintiteas tuairiscithe

Cuideachta a bhfuil sainchónaí uirthi in Éirinn is ea Bord na Móna cpt (an "Cuideachta"). Cuimsítear leis na ráitis airgeadais amhail ar an 30 Márta 2022 agus don bhliain dar chríoch an dáta sin ráitis airgeadais na Cuideachta agus a fochuideachtaí (a dtugtar an "Grúpa" orthu le chéile, agus "eintitis an Ghrúpa" orthu ina n-aonar) agus leas an Ghrúpa in instiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais. Tá oifig chláráithe na Cuideachta lonnaithe ag an bPríomhshráid, Droichead Nua, Co. Chill Dara, W12 XR59. Is é 297717 uimhir chláráithe na Cuideachta.

Tá gnáthscair amháin i seilbh an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide. Tá 5% de na gnáthscaireanna i seilbh fhostaithe an Ghrúpa trí Phlean um Scair-Úinéireacht d'Fhostaithe. Is i seilbh an Aire Airgeadais atá an chuid eile den scairchaipiteal eisithe (aistríodh scaireanna an Aire chuig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht Airí agus Rúnaithe, 2011).

2. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas)

Cuireadh na beartais atá leagtha amach thíos i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta go léir atá curtha i láthair sna ráitis airgeadais chomhdhlúite seo agus chuir eintitis go léir an Ghrúpa na beartais i bhfeidhm go comhsheasmhach.

Ráiteas ar chomhlíonadh

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais chomhdhlúite i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais ("IFRS") arna nglacadh ag an Aontas Eorpach.

Ullmhaíodh ráitis airgeadais aonair na Cuideachta i gcomhréir le FRS 101 Creat um Nochtadh Laghdaithe ("FRS 101"). Níl ráiteas ar leith ar ioncam na Cuideachta le fáil sna ráitis airgeadais seo mar tá leas á bhaint ag an gCuideachta as an díolúine dá ndéantar foráil in Alt 304 d'Acht na gCuideachtaí, 2014.

Bonn an tomhais

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais chomhdhlúite ar bhonn an chostais stairiúil ach amháin Ar-gcás na nithe ábhartha seo a leanas ar an gclár comhardaithe:

- > aithnítear dlíteanas an phlean sochair shainithe mar an glanluach de luach cóir shócmhainní an phlean agus de luach láithreach na hoibleagáide sochair shainithe; agus
- > déantar na díorthaigh a thomhas de réir luach cóir.

Airgeadra feidhmiúil

Is in Euro a chuirtear na ráitis airgeadais i láthair, agus is é sin airgeadra feidhmiúil an Ghrúpa. Slánaítear an fhaisnéis airgeadais go léir a chuirtear i láthair in Euro go dtí an míle is gaire, ach i gcás ina léirítear a mhalairt.

Úsáid meastachán agus breithiúnas

Ceanglaítear ar an mbainistíocht, agus ráitis airgeadais chomhdhlúite agus ráitis airgeadais na Cuideachta á n-ullmhú i gcomhréir le IFRS agus FRS 101 faoi seach, breithiúnais, meastacháin agus boinn tuisceana a dhéanamh a théann i gcion ar chur i bhfeidhm na mbeartais cuntasaíochta agus na suimeanna a thuairiscítear maidir le sócmhainní, dlíteanais, ioncam agus costais. D'fhéadfaí go mbeadh difríochtaí ann idir na meastacháin sin agus na torthaí iarbhair.

Déantar athbhreithniú ar na meastacháin agus ar na boinn tuisceana bhunúsacha ar bhonn leanúnach. Aithnítear go hionchasach athbhreithnithe ar na meastacháin chuntasaíochta.

Is iad seo a leanas na breithiúnais maidir le beartais chuntasaíochta a chur i bhfeidhm ag a bhfuil an tionchar is suntasaí ar na méideanna atá aitheanta sna ráitis airgeadais chomhdhlúite agus i ráitis airgeadais na Cuideachta:

- > Chinn an Grúpa nach gcomhlíonann móin an sainmhíniú ar shócmhainn bhitheolaíoch faoi IFRS toisc nach bhfuil aon idirghabháil láimhe i gceist le móin a chruthú. Ina theannta sin, ní mheastar gur ainmí nó planda beo atá sa mhóin mar atá anois ann.
- > Mar thoradh ar chur i bhfeidhm na straitéise dícharbónaithe, lena n-áirítear athshlánú portaigh feabhsaithe agus aistriú chuig cumhacht bithmhaise amháin in Edenderry Power Limited tar éis 2023, déanfar gníomhaíochtaí gnó an Ghrúpa a dhícharbónú. Is é sin bunús na bhforálacha maidir le hathstruchtúrú, iomarcaíocht agus costais dhícharbónaithe eile a aithníodh sa bhliain dar chríoch an 25 Márta 2020.
- > Bhí fochuideachta an Ghrúpa sa Ríocht Aontaithe "The Greener Gardening Company Limited" ar fáil le díol amhail an 30 Márta 2022. Níor rangaigh an Grúpa sócmhainní na Cuideachta Garraíodóireachta Níos Glaise mar "Coinnithe le Díol" faoi IFRS 5 toisc go dteastaíonn ceadú ón Aire chun an próiseas díolacháin a chur i gcrích. Ní raibh cead ón Aire á lorg ná faighte ar dháta faofa na ráiteas airgeadais seo.

Is iad seo a leanas na príomh-mheastacháin maidir le beartais chuntasaíochta a chur i bhfeidhm a bhfuil an éifeacht is suntasaí acu ar mhéideanna a aithnítear i ráitis airgeadais chomhdhlúite agus Cuideachta:

- > Ioncam ó shócmhainní a ghiniúint faoi scéim REFIT (Taraif um Fhótha Fuinnimh In-athnuaite) a thomhas. Féach nóta 3.
- > Saolréanna úsáideacha maoinne, gléasra agus trealaimh agus sócmhainní doláimhsithe. Féach nótaí 10 agus 11.
- > Forálacha a thomhas. Féach nóta 18
- > Sócmhainní agus dlíteanais na scéime pinsin a luacháil. Féach nóta 25
- > Deontais is infhaighte a thomhas. Féach nóta 17

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Tomhas luachanna córa

Ní mór luachanna córa a thomhas faoi líon áirithe de bheartais chuntasáochta agus de nochtuithe an Ghrúpa. Baineann an Grúpa leas as sonraí atá inbhraite sna margaí a oiread agus is féidir agus luach cóir sócmhainne nó dliteanais á thomhas. Déantar luachanna córa a aicmiú de réir leibhéal éagsúla ar ordlathas luachanna córa bunaithe ar na hionchuir a úsáidtear sna teicnící luachála mar seo a leanas:

Leibhéal 1: praghsanna luaite (neamhchoigeartaithe) i margaí gníomhacha ar shócmhainní nó ar dlhiteanais chomhchosúla.

Leibhéal 2: ionchuir seachas praghsanna luaite atá ar áireamh faoi Leibhéal 1 atá inbhraite don tsócmhainn nó don dliteanas, go díreach (i. mar phraghsanna) nó go hindíreach (i. díorthaithe ó phraghsanna).

Leibhéal 3: ionchuir don tsócmhainn nó don dliteanas nach bhfuil bunaithe ar shonraí margaidh inbhraite (ionchuir neamh-inbhraite).

Maidir leis na hionchuir a úsáidtear chun luach cóir sócmhainne nó dliteanais a thomhas, más féidir iad a aicmiú ar leibhéal éagsúla an ordlathais luachanna córa, ansin aicmítear an tomhas luacha chóir ina iomláine ar an leibhéal céanna den ordlathas luachanna córa is atá an t-ionchur den leibhéal is ísle atá suntasach ó thaobh an tomhais go léir. Tá faisnéis bhreise maidir leis na toimhdí a dhéantar agus luachanna córa á dtomhas le fáil sa nóta ar Ionstraimí Airgeadais agus Bainistíocht Riosca (féach Nóta 27).

I gcás sócmhainní agus dliteanais airgeadais nach dtomhaistear ag luach cóir, is garmheastachán réasúnta ar luach cóir í an tsuim ghlanluacha a chuirtear i láthair sna ráitis airgeadais seo.

Bliain chuntasáochta

Is é an Chéadaoin deiridh i mí an Mhárta dáta deiridh na bliana airgeadais. Clúdaíonn na ráitis airgeadais seo an tréimhse 52 seachtain ón 1 Aibreán 2021 go dtí an 30 Márta 2022 (an bhliain roimhe sin: tréimhse 53 seachtaine ón 26 Márta 2020 go dtí an 31 Márta 2021).

Gnóthas leantach

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn an ghnóthais leantaigh.

Athruithe ar Bheartais Chuntasáochta

Caighdeáin a bhí éifeachtach i rith na bliana

Tá na caighdeáin agus na leasuithe seo a leanas curtha i bhfeidhm ag an nGrúpa den chéad uair sa bhliain airgeadais dar tús an 1 Aibreán 2021:

- > Leasuithe ar CIC 39, IFRS 7, IFRS 4 agus IFRS 16: Athchóiriú Tagarmharcanna Ráta Úis – Céim 2

Tá sé tofa ag an nGrúpa freisin na leasuithe seo a leanas a ghlacadh go luath:

- > Leasuithe ar IAS 37: Conarthaí Dochraideacha

Caighdeáin nach bhfuil éifeachtach go fóill

Níl na caighdeáin seo a leanas i bhfeidhm don tréimhse tuairiscithe an 30 Márta 2022 agus níor ghlac an Grúpa leo go luath:

- > IFRS 17: Conarthaí Árachais
- > Leasú ar IFRS 16: Lamháitais Chíosa a Bhaineann le COVID-19 tar éis 2021
- > Leasú ar IFRS 3: Tagairt don Chreat Coincheapúil

Ní mheastar go mbeidh aon tionchar ábhartha ag na caighdeáin ná ag na leasuithe seo ar na ráitis airgeadais.

Bonn an chomhdhlúthaithe

Comhcheangail ghnó

Tugann an Grúpa cuntas ar chomhcheangail ghnó leis an modh éadála nuair a aistrítear an cumas rialaithe chuig an nGrúpa. Is de réir a luacha chóir a thomhaistear an chomaoin a aistrítear san éadál, faoi mar a dhéantar leis na glansócmhainní inaitheanta arna bhfáil. Aon cháilmheas a thagann chun cinn, déantar é a thástáil gach bliain maidir le bearnú. Déantar gnóthachan ar bith ar cheannach sladmhargaidh a aithint láithreach sa bhrabús nó sa chaillteanas. Déileáiltear le costais bheartaíochta mar chostais thabhairthe, ach amháin má bhaineann siad le heisiúint urrús fiachais nó cothromais.

Ní áirítear leis an gcomaoin a aistrítear suimeanna a bhaineann le réiteach gaolmhaireachtaí a bhí ann roimhe sin. Déantar gnóthachain agus caillteanais ar réitigh den sórt sin a aithint sa bhrabús nó sa chaillteanas de ghnáth.

Déantar gach comaoin theagmhasach a thomhas de réir luach cóir ar dháta na héadála. Maidir le hoibleagáid chun comaoin theagmhasach a íoc a chomhlíonann an sainmhíniú ar ionstraim airgeadais, má dhéantar an oibleagáid sin a aicmiú mar chothromas, ansin ní dhéantar atomhas air ina dhiaidh sin agus tugtar cuntas ar an socrú laistigh de chothromas.

Ina mhalairt de chás, aithnítear athruithe ina dhiaidh sin ar luach cóir na comaoine teagmhasaí sa bhrabús nó sa chaillteanas.

Fochuideachtaí

Is eintitis iad fochuideachtaí atá á rialú ag an nGrúpa. Bíonn eintiteas faoi rialú an Ghrúpa sa chás ina mbíonn an Grúpa nochta do bhrabúis athraitheacha óna bhaint leis an eintiteas, nó sa chás ina mbíonn cearta ag an nGrúpa i leith na mbrabús sin, agus go bhfuil de chumas ag an nGrúpa dul i gcion ar na brabúis sin trína chumhacht ar an eintiteas. Cuirtear ráitis airgeadais fochuideachtaí san áireamh sna ráitis airgeadais chomhdhlúite ón dáta a thosaíonn an rialú sin go dtí an dáta a thagann deireadh leis an rialú.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Bonn an chomhdhlúthaithe ar lean

Comhfhiontair

Socrú is ea comhfhiontar faoi chomhrialú an Ghrúpa, ina mbíonn cearta ag an nGrúpa i leith ghlan sócmhainní an tsocraithe, seachas cearta i leith na sócmhainní aonair agus oibleagáidí i leith na ndliteanas.

Tugtar cuntas ar leasanna i gcomhfhiontair de réir mhodh an chothromais. Aithnítear iad ar a gcostas i dtosach, lena n-áirítear costais bheartaíochta. I ndiaidh an aitheantais tosaigh, áirítear leis na ráitis airgeadais chomhdhlúite sciar an Ghrúpa den bhrabús nó den chaillteanas agus d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais, go dtí an dáta ar a dtiocfaidh deireadh leis an gcomhrialú.

Comhlach

Eintiteas is ea comhlach ar a bhfuil tionchar suntasach ag an nGrúpa, ach nach bhfuil faoi rialú ná faoi chomhrialú an Ghrúpa. Tugtar cuntas ar leasanna i gcomhlaigh de réir mhodh an chothromais.

Caillteanas urlámhais

Nuair a chailleann an Grúpa rialú ar fochuideachta, dí-aithníonn sé sócmhainní agus dliteanais na fochuideachta, agus aon leasanna neamhrialaithe gaolmhara agus comhpháirteanna cothromais eile. Aon leas a choimeádtar san iar-fochuideachta, déantar é a thomhas ag luach cóir nuair a chailltear an rialú. Déantar aon ghnóthachan nó caillteanas ag éirí as sin a aithint sa bhrabús nó sa chaillteanas.

Leasanna neamh-urlámhais

Déantar leasanna neamh-urlámhais a thomhas ag a gcion comhréireach de ghlan sócmhainní inaitheanta an eintitis arna fháil ar dháta na héadála. Déantar a gcion den ioncam cuimsitheach iomlán a leithdháileadh orthu ina dhiaidh sin.

Is mar idirbhearta cothromais a thugtar cuntas ar athruithe ar leas an Ghrúpa i bhfochuideachta nach mbíonn caillteanas i rialú ina thoradh orthu.

Idirbhearta a gcuirtear deireadh leo ar chomhdhlúthú

Cuirtear deireadh le hidirbhearta agus le hiarmhéideanna inghrúpa, agus le haon ioncam agus costais ag éirí as idirbhearta inghrúpa, nuair a ullmhaítear na ráitis airgeadais chomhdhlúite.

Tugtar infheistiúchtaí i bhfochuideachtaí ag a gcostas lúide bearnú i ráitis airgeadais na Cuideachta.

Airgeadra Eachtrach

Idirbhearta in Airgeadra Eachtrach

Aistrítear idirbhearta in airgeadraí eachtracha go hairgeadra feidhmiúil cuideachtaí an Ghrúpa faoi seach ag na rátaí malairte ar dhátaí na n-idirbheart.

Déantar sócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta in airgeadraí eachtracha a aistriú go dtí an t-airgeadra feidhmiúil ag an ráta malairte i bhfeidhm dáta an tuairiscithe. Aistrítear sócmhainní agus dliteanais neamhairgeadais a thomhaistear ag luach cóir in airgeadra eachtrach a aistriú go dtí an t-airgeadra feidhmiúil ag an ráta malairte nuair a cinneadh an luach cóir. Aithnítear difríochtaí in airgeadra eachtrach sa chaillteanas nó sa bhrabús. Maidir le míreanna neamh-airgid arna dtomhas de réir a gcostais stairiúil in airgeadra eachtrach, ní dhéantar iad a athaistriú.

Mar sin féin, aithnítear san ioncam cuimsitheach eile difríochtaí in airgeadra eachtrach ag éirí as aistriú na míreanna seo a leanas:

- > infheistiúchtaí cothromais atá ar fáil le díol (ach amháin ar bhearnú; sa chás sin déantar na difríochtaí in airgeadra eachtrach atá aitheanta san ioncam cuimsitheach eile a athaicmiú mar bhrabús nó mar chaillteanas);
- > dliteanas airgeadais sainithe mar fhálú ar an nglaninfheistiúcht in oibríocht eachtrach sa mhéid go bhfuil an fálú éifeachtach; agus
- > fáluithe incháilithe ar an sreabhadh airgid sa mhéid go bhfuil na fáluithe éifeachtach.

Oibríochtaí Eachtracha

Déantar sócmhainní agus dliteanais oibríochtaí eachtracha, lena n-áirítear cáilmheas agus coigeartuithe ar an luach cóir ag éirí as an éadál, a aistriú go euro de réir na rátaí malairte i bhfeidhm dáta an tuairiscithe. Déantar ioncam agus costais oibríochtaí eachtracha a aistriú go euro de réir na rátaí malairte i bhfeidhm ar dháta na n-idirbheart.

Aithnítear difríochtaí in airgeadra eachtrach san ioncam cuimsitheach eile agus déantar iad a charnadh sa chúlsticte aistrithe, seachas sa mhéid go leithdháiltear an difríocht aistriúcháin do leasanna neamhrialaithe.

Nuair a dhéantar oibríocht eachtrach a dhiúscairt ina hiomláine nó i bpáirt sa chaoi a gcailltear rialú, tionchar suntasach nó comhrialú uirthi, déantar an cúlchiste aistrithe a bhaineann leis an oibríocht eachtrach sin a athaicmiú mar bhrabús nó mar chaillteanas mar chuid den ghnóthachan nó den chaillteanas ar an diúscairt. Má dhéanann an Grúpa cuid dá leas i bhfochuideachta a dhiúscairt ach má choimeádtar sé an rialú uirthi, ansin déantar an cion ábhartha den mhéid carnach a ath-leithdháileadh ar leasanna neamhrialaithe.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Léasanna

Cinneann an Grúpa an léas atá i socrú nó an bhfuil léas ina chuid de shocrú tráth tionscanta an tsocraithe sin. Is léas é socrú, nó tá léas ann, má thugann an conradh an ceart úsáid sócmhainne sainaitheanta a rialú ar feadh tréimhse ama mar mhalairt ar chomaoin. Agus é ag meas cé acu a thugann socrú an ceart úsáid sócmhainne sainaitheanta a rialú nó nach dtugann, baineann an Grúpa úsáid as an sainmhíniú ar léas atá in IFRS 16.

Is féidir idir chodanna léasa agus chodanna neamhléasa a bheith i socrú. Leithdháileann an Grúpa an chomaoin de réir an tsocraithe ar na codanna léasa agus neamhléasa bunaithe ar a bpraghsanna aonair coibhneasta. I gcás léasanna réadmhaoine, roghnaigh an Grúpa gan codanna léasa agus neamhléasa a scaradh agus déanann sé cuntasaíocht lena n-aghaidh sin mar chuid léasa aonair.

Aithníonn an Grúpa dliteanas léasa agus sócmhainn um cheart úsáide amhail dáta tosaithe an léasa. Tomhaistear an dliteanas léasa i dtosach ag luach láithreach na n-íocaíochtaí léasa seo a leanas:

- > íocaíochtaí socraithe, lena n-áirítear íocaíochtaí atá socraithe go bunúsach, lúide aon dreasachtaí atá le fáil;
- > íocaíochtaí léasa athraitheacha atá bunaithe ar innéacs nó ar ráta, arna dtomhas i dtosach agus an t-innéacs nó an ráta amhail an dáta tosaithe in úsáid;
- > méideanna a bhfuiltear ag súil leis go mbeidh siad iníoctha faoi ráthaíocht um luach iarmharach;
- > an praghas feidhmíthe atá ar rogha cheannaigh má bhíonn sé réasúnta cinnte go bhfeidhmeoidh an Grúpa an rogha sin;
- > íocaíochtaí i dtréimhse athnuachana roghnach má bhíonn sé réasúnta cinnte go bhfeidhmeoidh an Grúpa rogha chun an tréimhse a shíneadh; agus
- > íocaíochtaí pionóis as an léas a fhoirceannadh go luath, ach amháin má bhíonn sé réasúnta cinnte nach bhfoirceannfaidh an Grúpa é go luath.

Baintear úsáid as an ráta úis atá intuigthe sa léas chun na híocaíochtaí léasa a lascainiú. Mura féidir an ráta sin a chinneadh go réidh, rud is amhlaidh de ghnáth i gcás léasanna sa Ghrúpa, baintear úsáid as ráta íasachta incriminteach an Ghrúpa.

Chun an ráta íasachta incriminteach a chinneadh, faigheann an Grúpa rátaí úis ó fhoinsí maoinithe seachtracha éagsúla agus déanann sé coigeartú orthu chun téarmaí an léasa agus an cineál sócmhainne léasaithe atá ann a léiriú.

Déantar an dliteanas léasa a thomhas ag a chostas amúchta ina dhiaidh sin le modh an úis ghlain. Tá an Grúpa neamhchosanta ar mhéaduithe a d'fhéadfadh teacht ar íocaíochtaí léasa athraitheacha amach anseo bunaithe ar innéacs nó ar ráta, nach bhfuil san áireamh sa dliteanas léasa go dtí go dtagann siad i bhfeidhm. Nuair

a thagann coigeartuithe ar íocaíochtaí léasa bunaithe ar innéacs nó ar ráta i bhfeidhm, déantar athmheasúnú ar an dliteanas léasa agus déantar é a choigeartú i gcoinne na sócmhainne um cheart úsáide.

Leithdháiltear íocaíochtaí léasa idir príomhshuim agus costas airgeadais. Gearrtar an costas airgeadais ar bhrabús nó cailteanas thar thréimhse an léasa chun ráta úis seasmhach ar an gcuid eile den dliteanas a bhaint amach.

Tomhaistear an tsócmhainn um cheart úsáide ar a costas i dtosach agus cuimsítear na méideanna seo a leanas:

- > tomhas tosaigh an dliteanais léasa;
- > íocaíochtaí léasa a rinneadh ar an dáta tosaithe nó roimhe lúide aon dreasacht léasa a fuarthas;
- > costais dhíreacha tosaigh; agus
- > costais athchóirithe.

Déantar an tsócmhainn um cheart úsáide a dhímheas ina dhiaidh sin le modh an mhéid chothroim thar théarma an léasa nó saolré ionchais na sócmhainne, cibé acu is giorra. Má bhíonn sé réasúnta cinnte go bhfeidhmeoidh an Grúpa rogha cheannaigh, dímheastar an tsócmhainn um cheart úsáide thar a saolré ionchais. Ina theannta sin, d'fhéadfadh cailteanais bhearnúcháin, más ann dóibh, an tsócmhainn um cheart úsáide a laghdú ó am go céile, agus d'fhéadfaí í a choigeartú de thoradh athmheasúnuithe ar an dliteanas léasa.

Roghnaigh an Grúpa gan dliteanais léasa agus sócmhainní um cheart úsáide a aithint le haghaidh léasanna gearrthréimhseacha agus léasanna sócmhainní ar luach íseal. Cuirtear íocaíochtaí léasa a bhaineann leis na léasanna sin leis na costais de réir méid cothrom thar théarma an léasa.

Ioncam airgeadais agus costais airgeadais

Áirítear na nithe seo a leanas in ioncam airgeadais agus i gcostais airgeadais an Ghrúpa:

- > ioncam úis;
- > costas úis;
- > leachtú lascaí nó forálacha;
- > an glanchostas úis ar phinsin le sochar sainithe;
- > an glanghnóthachan nó an glanchailteanas ar shócmhainní airgeadais ag luach cóir trí bhrabús agus trí chailteanas;
- > an gnóthachan nó an cailteanas san airgeadra eachtrach ar shócmhainní airgeadais agus ar dhliteanais airgeadais;
- > an glanghnóthachan nó an glanchailteanas ar ionstraimí fálaithe atá aitheanta sa bhrabús nó sa chailteanas; agus
- > athaicmiú méideanna a bhaineann le fáluithe ar an sreabhadh airgid ar aithníodh iad san ioncam cuimsitheach eile roimhe sin.

Is le modh an úis ghlain a aithnítear ioncam nó costais úis.

Ní chuimsítear le costas airgeadais an Ghrúpa ús arna chaipitliú ar shócmhainní atá á dtógáil.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Cánachas

Cuimsítear le costas na cánach ioncain cáin reatha agus cáin iarchurtha. Aithnítear é sa bhrabús nó sa chailteanas ach amháin sa mhéid go mbaineann sé le comhcheangal gnó nó le míreanna atá aitheanta go díreach i gcothromas nó san ioncam cuimsitheach eile.

Cáin reatha

Léirítear leis an gcáin reatha an méid a bhfuiltear ag súil lena íoc nó lena fháil i ndáil le brabús nó cailteanas incháinithe don bhliain agus aon choigeartú don bhliain iníoctha agus infhála i ndáil le blianta roimhe seo. Déantar í a ríomh leis na rátaí cánach agus leis na dlíthe arna nglacadh nó arna nglacadh sa tsubstaint ar dháta an tuairiscithe.

Ní dhéantar sócmhainní agus dliteanais cánach reatha a fhritháireamh ach amháin má chomhlíontar critéir áirithe.

Cáin iarchurtha

Aithnítear cáin iarchurtha i ndáil le difríochtaí sealadacha idir suimeanna glanluacha sócmhainní agus dliteanas chun críche tuairiscithe airgeadais agus na suimeanna a úsáidtear chun críche cánachais. Ní aithnítear cáin iarchurtha i ndáil leo seo a leanas:

- > difríochtaí sealadacha maidir le haitheantas tosaigh sócmhainní nó dliteanas in idirbheart nach comhcheangal gnó é agus nach ndéanann difear do bhrabús ná cailteanas cuntasaíochta ná inchánach;
- > difríochtaí sealadacha a bhaineann le hinfheistíochtaí i bhfochuideachtaí, i gcomhlaigh agus i gcomhfhiontair sa mhéid go bhfuil sé ar chumas an Ghrúpa uainiúchán aisiompú na ndifríochtaí sealadacha a rialú, agus gur dócha nach n-aisiompófaí na difríochtaí sin go ceann i bhfad; agus
- > difríochtaí sealadacha incháinithe a eascraíonn as aitheantas tosaigh cáilmheasa.

Aithnítear sócmhainní cánach iarchurtha le haghaidh cailteanais chánach neamhúsáidte, creidmheasanna cánach neamhúsáidte agus difríochtaí sealadacha inasbhainte sa mhéid is gur dócha go mbeidh brabúis incháinithe amach anseo ar fáil ar féidir iad a úsáid ina n-aghaidh. Déantar athbheithniú ar shócmhainní cánach iarchurtha ar gach dáta tuairiscithe agus déantar iad a laghdú sa mhéid nach dócha a thuilleadh go ndéanfaí an sochar cánach gaolmhar a réadú; déantar laghduithe den sórt sin a aisiompú nuair a thagann feabhas ar dhóchúlacht na mbrabús incháinithe amach anseo.

Déantar athmheasúnú ar shócmhainní cánach iarchurtha neamhaitheanta ar gach dáta tuairiscithe agus aithnítear iad sa mhéid gur dócha go mbeidh brabúis incháinithe ar fáil amach anseo ar féidir iad a úsáid ina n-aghaidh.

Déantar an cháin iarchurtha a thomhas de réir na rátaí cánach a meastar go mbeidh feidhm leo i ndáil le difríochtaí sealadacha

ar a n-aisiompú, bunaithe ar rátaí cánach arna nglacadh nó arna nglacadh sa tsubstaint ar dháta an tuairiscithe.

Léirítear le tomhas na cánach iarchurtha na hiarmhairtí cánach a leanfadh ón gcaoi a bhfuil súil ag an nGrúpa, ar an dáta tuairiscithe, suim ghlanluacha a shócmhainní agus a dhliteanas a aisghabháil nó a shocrú. Chun na críche sin, meastar go ndéantar suim ghlanluacha na maoine infheistíochta arna tomhas de réir a luacha chóir a aisghabháil trína díol, agus níl an toimhde sin bréagnaithe ag an nGrúpa.

Ní dhéantar sócmhainní agus dliteanais cánach iarchurtha a fhritháireamh ach amháin má chomhlíontar critéir áirithe.

Ioncam

Giniúint agus Trádáil – Ioncam ó ghiniúint cumhachta (Poblacht na hÉireann)

An Margadh Leictreachais Aonair Comhtháite (“I-SEM”)

Is é an I-SEM an socrú margaidh mórdhíola leictreachais do Phoblacht na hÉireann agus do Thuaisceart Éireann. Is ann do dhá mhargadh ex-ante don fhuinneamh: an margadh lá roimh ré; agus an margadh ionlae. Ina theannta sin, cuireann gineadóirí (táirgeoirí fuinnimh) agus soláthraithe (úsáideoirí fuinnimh) seirbhísí cothromúcháin fuinnimh ar fáil ar an Margadh Cothromúcháin. Is é is acmhainn ann gealltanais a thugann gineadóirí nó idirnascaire a bheith ar fáil chun fuinneamh a sholáthar don ghreille, má iarrtar air é sin a dhéanamh. Soláthraithe acmhainne a n-éiríonn leo sna Ceantanna Margaidh Acmhainne, faigheann siad íocaíocht acmhainne rialta, rud a chabhraíonn leis an acmhainn giniúna a mhaoiniú. Aithnítear ioncam ó leictreachas a dhíol sna margáí I-SEM le himeacht ama ar idlú leictreachais agus aithnítear infhála I-SEM ar an gclár comhardaithe agus socraítear é go laethúil don mhargadh ex-ante agus go seachtainiúil don mhargadh ex-post. Tríd an Sásra um Luach Saothair don Toilleadh a fhaightear an t-ioncam ar acmhainn. Déantar íocaíocht acmhainne a íoc le rannpháirtí i ndáil le haonad gineadóra i ngach tréimhse acmhainne ar bhonn infhaighteachta incháilithe an aonaid, rud atá bunaithe ar phróifíl infhaighteachta an aonaid. Aithnítear an t-ioncam thar am, aithnítear é mar infháiltas I-SEM ar an gclár comhardaithe, agus glantar é laistigh d'aon mhí amháin.

Trí chlár ‘Córas Leictreachais Inbhuanaithe agus Slán a Sheachadadh’ (“DS3”) a íoctar ioncam coimhdeach as soláthar seirbhísí don ghreille. Aithnítear an t-ioncam coimhdeach thar am de réir na seirbhísí arna gcur ar fáil. Aithnítear ioncam coimhdeach mar infháiltas ar an gclár comhardaithe, agus glantar é laistigh d'aon mhí amháin.

Diol táirgí téimh tí agus na meán atá ag fás

Faigheann custaiméirí rialú ar bhreoslaí agus ar tháirgí meáin fáis nuair a sheachadtar na hearraí chuig áitreabh an chustaiméara agus nuair a ghlacann an custaiméir leo. Bíonn sonraisc iníoctha go hiondúil de réir ghnáth-théarmaí an tionscail. Cuirtear lacáistí ar fáil i gcásanna áirithe. Níl aon cheart ann na hearraí a thabhairt ar ais.

Aithnítear an t-ioncam glan ar lacáistí ag a bpointe ama a seachadtar na hearraí agus a bhfuil an custaiméir tar éis glacadh leo ar a áitreabh.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Ioncam ar lean

Aisghabháil acmhainní

Bailiú dramhaíola tí agus tráchtála

Faigheann custaiméirí tairbhe as seirbhísí bailithe dramhaíola tí agus tráchtála nuair a bhailítear an dramhaíl óna n-áitreabh. Bíonn sonraisc iníochta go hiondúil de réir ghnáth-théarmaí an tionscail. Cuirtear lascainí ar fáil i gcásanna áirithe.

Aithnítear an t-ioncam (glan ar lascainí) thar am faoi mar a chuirtear na seirbhísí ar fáil. Más i dtréimhsí tuairiscithe difriúla a sholáthraítear na seirbhísí faoi aon chomhaontú amháin, déantar an chomaoin a leithdháileadh bunaithe ar phraghsanna díola neamhspleácha coibhneasta na seirbhísí sin. Maidir le hioncam a bhaineann le híocaíocht as seirbhísí arna fáil sula soláthraítear an tseirbhís, aithnítear é mar dhliteanas conartha go dtí go bhfaighidh an custaiméir an tairbhe.

Ioncam ó líonadh talún

Faigheann custaiméirí tairbhe na seirbhísí líonta talún nuair a sheachadtar an dramhaíl ag an líonadh talún. Bíonn sonraisc iníochta go hiondúil de réir ghnáth-théarmaí an tionscail. Cuirtear lascainí ar fáil i gcásanna áirithe.

Ioncam iarchurtha agus ioncam fabhraithe

Nuair a fhaightear íocaíocht ó chustaiméirí roimh fheidhmiú oibleagáidí feidhmíochta an Ghrúpa dá chustaiméirí faoin gconradh, aithníonn an Grúpa ioncam iarchurtha ar an gclár comhardaithe, rud a léiríonn oibleagáidí neamhchomhlíonta an Ghrúpa faoi théarmaí an chonartha. Nuair a chuireann an Grúpa a oibleagáidí i gcrích agus nuair a fhaigheann sé, dá bhrí sin, an ceart i leith na comaoine, aithnítear an t-ioncam gaolmhar sa ráiteas ioncaim. Déantar na costais a bhaineann le seachadadh na seirbhísí a bhreacadh chun dochair don chostas díolachán arna thabhú.

Maidir le hioncam arna thuilleamh ar earraí agus ar sheirbhísí a seachadtar iad ach nach bhfuil billeáilte, aithnítear an t-ioncam sin de réir théarmaí an chonartha mar ioncam fabhraithe ar an gclár comhardaithe.

Réadmhaoin, gléasra agus trealamh Aithint agus tomhas

Déantar talamh ruilse a thomhas ag costas lúide aon chaillteanais bhearnúcháin charntha. Déantar gach mír eile réadmhaoine, gléasra agus trealaimh a thomhas ag costas lúide dímheas carntha, ídiú agus aon chaillteanais bhearnúcháin charntha.

Áirítear leis an gcostas caiteachas atá inchurtha go díreach i leith shealbhú na sócmhainne. Áirítear le costas sócmhainní féintógtha:

- > costas na n-ábhar agus an tsaothair;
- > aon chostais eile atá inchurtha go díreach i leith bail cheart oibre a chur ar na sócmhainní dá n-úsáid bheartaithe;
- > i gcás ina bhfuil oibleagáid ar an nGrúpa an tsócmhainn a bhaint nó an láithreán a athchóiriú, meastachán ar na costais a bhaineann leis sin; agus
- > costais iasachtaíochta chaipitlithe.

I gcás ina bhfuil saolréanna ionchais éagsúla ag comhpháirteanna suntasacha de mhír mhaoine, ghléasra agus threalaimh, tugtar cuntas orthu mar mhíreanna ar leith (mór-chomhpháirteanna) agus déantar iad a dhímheas go leithleach.

Aithnítear sa bhrabús nó sa chaillteanas aon ghnóthachan nó aon chaillteanas ar dhiúscairt míre maoine, gléasra agus trealaimh (arna ríomh mar an difríocht idir na glanfháiltais ón diúscairt agus suim ghlanluacha na míre).

Déantar caipitliú ar chostais iasachtaíochta atá inchurtha go díreach i leith tógáil maoine, gléasra agus trealaimh mar chuid de chostas na sócmhainní sin. I gcás ina bhfaightear cistí ar iasacht go sonrach chun tógáil maoine, gléasra agus trealaimh a mhaoiniú, tá méid na gcostas airgeadais arna gcaipitliú teoranta do na costais iarbhír arna dtabhú ar na hiasachtaíochtaí i rith na tréimhse maidir le caiteachas ar an maoin, ar an ngléasra agus ar an trealamh. Tagann deireadh leis an gcaipitliú ar chostais iasachtaíochta nuair a dhéantar an tsócmhainn a choimisiúnú nó nuair a chuirtear isteach ar an bhforbairt ghníomhach ar feadh tréimhse fhada.

Caiteachas ina dhiaidh sin

Ní dhéantar caiteachas ina dhiaidh sin a chaipitliú ach amháin más dócha go sreabhfaidh na sochair eacnamaíocha amach anseo a bhaineann leis an gcaiteachas chuig an nGrúpa.

Ídiú agus dímheas

Déantar dímheas a ríomh chun costas míreanna maoine, gléasra agus trealaimh lúide a luach iarmharach measta a dhíscríobh de réir méid chothroim thar na saolréanna ionchais measta. Aithnítear an dímheas sa bhrabús nó sa chaillteanas. Déantar dímheas ar shócmhainní léasaithe thar an téarma léasa nó a saolré ionchais, cibé acu is giorra, mura bhfuil sé réasúnta cinnte go mbeidh siad faoi úinéireacht an Ghrúpa faoi dheireadh théarma an léasa. Ní dhéantar dímheas ar thalamh.

Déantar dímheas ar mhaoin, ar ghléasra agus ar threalamh ón dáta atá siad ar fáil lena n-úsáid nó, i ndáil le sócmhainní atá á dtógáil, ón dáta a chríochnaítear an tsócmhainn agus atá sí réidh lena húsáid.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Réadmhaoin, gléasra agus trealamh ar lean

Tá roinnt saol úsáideach éagsúil ann a ndéantar na sócmhainní a dhímheas orthu mar atá thíos:

Sócmhainní de réir méid cothrom		
Déantar dímheas ar mhíreanna maoine, gléasra agus trealaimh de réir méid cothrom ag na rátaí atá léirithe anseo thíos:		
Gléasra agus innealra	5% go 33%	sa bhliain
Feirmeacha gaoithe	5%	sa bhliain
Mótarfheithiclí	20%	sa bhliain
Foirgnimh	5% go 10%	sa bhliain
Trealamh TF	20% go 33%	sa bhliain

Catagóirí sócmhainní eile

Sócmhainní giniúna

Déantar dímheas ar stáisiún cumhachta an Ghrúpa in Éadan Doire de réir an aschuir leictreachais chun an dímheas a cheangal le hacmhainn táirgeachta mheasta an stáisiúin.

Déantar dímheas ar bhuaicstáisiún an Ghrúpa in Éadan Doire agus ar na feirmeacha gaoithe ar fad de réir méid chothroim agus ríomhtar an muirear chun costas na sócmhainne a cheangal lena luach iarmharach measta. Léirítear le dímheas de réir méid chothroim ídiú measta thairbhe eacnamaíoch na sócmhainní ar bhonn comhsheasmhach thar shaolré ionchais (fiche bliain) na stáisiún agus na bhfeirmeacha gaoithe bunaithe ar a n- infhaighteacht don ghreille.

Líonadh talún

Déantar dímheas ar chostas bonneagair na sócmhainne líonta talún thar shaolré cheadúnaithe fiche bliain. Déantar na cealla líonta talún agus na costais chaipitlithe ghaolmhara a bhfuil soláthar comhshaoil gaolmhar ann ina leith a dhímheas ar bhonn úsáid spáis neamhní.

Sócmhainní atá á dtógáil

Ní mhuirearaítear dímheas ar bith ar shócmhainní atá á dtógáil.

Déantar athbhreithniú ar mhodhanna dímheasa, saolréanna ionchais agus luachanna iarmharacha ar gach dáta tuairiscithe, agus déantar iad a choigeartú más cuí.

Sócmhainní doláimhsithe agus cáilmheas

Aithint agus tomhas

Cáilmheas

Déantar cáilmheas cáilmheasa a eascraíonn as éadáil fochuideachtaí a thomhas ag costas lúide caillteanais bhearnúcháin charntha.

Taighde agus forbairt

Aithnítear caiteachas ar ghníomhaíochtaí taighde agus forbartha sa bhrabús nó sa chaillteanas de réir mar a thabhaítear é.

Sócmhainní doláimhsithe eile (gan lamháltais astaíochtaí san áireamh)

Déantar sócmhainní doláimhsithe eile, lena n-áirítear conarthaí, naisc leis an ngreille, liostaí custaiméirí agus bogearraí, a thomhas ar a gcostas lúide amúchadh carnach agus aon chaillteanais bhearnúcháin charnacha.

Caiteachas ina dhiaidh sin

Ní dhéantar caiteachas ina dhiaidh sin a chaipitliú ach amháin nuair a mhéadaíonn sé na sochair eacnamaíocha amach anseo atá corpraithe sa tsócmhainn shonrach lena mbaineann sé. Aithnítear an caiteachas ar fad eile, lena n-áirítear caiteachas ar cháilmheas agus ar bhrandaí a ghintear go hinmheánach, sa bhrabús nó sa chaiteachas de réir mar a thabhaítear é.

Amúchadh

Ríomhtar amúchadh chun costas sócmhainní doláimhsithe a dhíscríobh, lúide a luach iarmharach measta ag úsáid mhodh na líne dírí thar a saolré úsáideach mheasta, agus aithnítear é sa bhrabús nó sa chaillteanas.

- Is iad seo a leanas na saolréanna ionchais measta:
 - > Nascadh leis an ngreille 20 bliain
 - > Bogearraí 3–8 mbliana
 - > Caidreamh le custaiméirí 3 bliana

Déantar athbhreithniú ar mhodhanna amúchta, saolréanna ionchais agus luachanna iarmharacha ar gach dáta tuairiscithe, agus déantar iad a choigeartú más cuí. Ní dhéantar amúchadh ar cháilmheas, ach bíonn sé faoi réir athbhreithnithe bliantúla i ndáil le bearnú.

Lamháltais astaíochtaí

Ceannaithe

Déantar na lamháltais astaíochtaí a cheannaítear a thaifeadadh mar shócmhainní doláimhsithe ar a gcostas, agus ní dhéantar amúchadh orthu toisc go sealbhaítear iad chun an dliteanas astaíochtaí a ghlanadh. Faoi mar a tharlaíonn astaíochtaí, déantar muirear a thaifeadadh mar léiriú ar an tsuim atá riachtanach chun an dliteanas a ghlanadh leis an Údarás Rialtais. Áireofar leis an dliteanas sin suim ghlanluacha na lamháltas astaíochta arna sealbhú mar aon le margadhluach reatha aon lamháltais bhreise a bhfuil gá leo chun an oibleagáid a ghlanadh. Tugtar na lamháltais sin, mar aon le haon lamháltais bhreise a fhaightear, ar ais don údarás ábhartha laistigh de cheithre mhí féilire tar éis dheireadh na bliana féilire sin chun an dliteanas maidir le hastaíochtaí iarbhír i rith na bliana sin a ghlanadh. Déantar an tsócmhainn dholáimhsithe a laghdú ar ghlanadh an dliteanais. Aithnítear an caiteachas sa ráiteas ioncaim de réir an mhodha sainaitheanta.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Lamhátais astaíochtaí ar lean

Bronnta

De réir fhorálacha scéim an Aontais Eorpaigh i ndáil le trádáil lamháltas astaíochtaí, bronnann an tÚdarás Rialtais ábhartha lamháltas astaíochtaí lena gcuimsítear céatadán de na hastaíochtaí measta i rith na bliana ar an nGrúpa nó ar cheann d'eintitis an Ghrúpa ag tús gach bliana. Aithnítear mar luach nialasach na lamháltas astaíochtaí a bhronntar. Aithnítear mar luach nialasach freisin an dlíteanas comhfhreagrach a ghlantar le lamháltas bhronnta.

Bearnúchán

Sócmhainní airgeadais nach díorthaigh iad

Maidir le sócmhainní airgeadais nach n-aicmítear iad de réir luach cóir trí bhrabús nó trí chaillteanas, déantar measúnú orthu ag gach dáta tuairiscithe le deimhniú an bhfuil ann d'fhianaise oibiachtúil ar lagú.

Sócmhainní neamhairgeadais

Amhail gach dáta tuairiscithe, athbhreithníonn an Grúpa suimeanna glanluacha a shócmhainní neamhairgeadais (seachas réadmhaoin infheistíochta, fardail agus sócmhainní cánach iarchurtha) lena chinneadh an bhfuil aon chomhartha bearnúcháin ann. Más ann d'aon chomhartha den sórt sin, déantar suim in-aisghabhála na sócmhainne a mheas. Déantar cáilmheas a thástáil gach bliain maidir le bearnú.

Don tástáil maidir le bearnú, déantar na sócmhainní a ghrúpáil le chéile sa ghrúpa is lú acmhainní a ghineann insreafaí airgid óna n-úsáid leantach atá neamhspleách, den chuid is mó, ar insreafaí airgid sócmhainní nó Aonad Giniúna Airgid eile. Leithdháiltear cáilmheas ag eascairt as comhcheangal gnó d'Aonaid nó do ghrúpaí Aonad a bhfuiltear ag súil go mbainfidh siad tairbhe as sineirgí an chomhcheangail.

Is é méid in-aisghabhála sócmhainne nó Aonaid a luach úsáide nó a luach cóir lúide costais le díol, cibé acu is mó. Bunaítear luach úsáide ar shreafaí airgid measta sa todhchaí, a lascainiú go dtí a luach reatha ag úsáid ráta lascaine roimh cháin a léiríonn measúnuithe margaidh reatha ar an amluach airgid agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an tsócmhainn nó leis an aonad giniúna airgid.

Aithnítear cailteanas lagaithe más mó suim ghlanluacha na sócmhainne nó an aonaid giniúna airgid ná an tsuim in-aisghabhála.

Aithnítear cailteanais bhearnúcháin sa bhrabús nó sa chaillteanas. Déantar iad a leithdháileadh chun suim ghlanluacha aon cháilmheasa atá leithdháilte ar an aonad a laghdú ar dtús, agus ansin chun suimeanna glanluacha na sócmhainní eile san aonad a laghdú ar bhonn pro rata.

Ní dhéantar cailteanas bearnúcháin i ndáil le cáilmheas a aisiompú. I gcás sócmhainní eile, ní dhéantar cailteanas bearnúcháin a aisiompú ach sa mhéid nach mó suim ghlanluacha na sócmhainne an tsuim ghlanluacha a dheimhneofaí, glan ar dhímheas nó ar amúchadh, dá mba rud é nár aithníodh aon chaillteanas bearnúcháin.

Fardail

Déantar fardail agus obair idir lámha a luacháil ar a gcostas nó ar a nglanluach inréadaithe, cibé acu is lú.

- > Déantar na fardail brícíní a luacháil ar an gcostas iarbhir nó ar an gcostas normalaithe caighdeánach, cibé acu is lú.
- > Déantar fardail na meán fáis gairneoireachta a luacháil ar na meánchostais iarbhir ualaithe.
- > Déantar na fardail bhithfhuinnimh a luacháil ar an meánchostas iarbhir ualaithe.

Tá an glanluach inréadaithe bunaithe ar an bpraghas díola measta i ngnáthchúrsa an ghnó lúide an costas measta ar an gcríochnú is gá chun an díolachán a dhéanamh.

Sochair fostaithe

Tá socrúithe pinsin sochar sainithe agus ranníocaíochtaí sainithe araon ag an nGrúpa.

Sochair ghearrthéarmacha fostaithe

Cláraítear sochair ghearrthéarmacha fostaithe mar chaiteachas de réir mar a sholáthraítear na seirbhísí lena mbaineann. Aithnítear dlíteanas don tsuim a bhfuil súil lena hóc má tá oibleagáid reatha dhlíthiúil nó inchiallaithe ag an nGrúpa an tsuim sin a íoc mar thoradh ar sheirbhís a sholáthair an fostaí roimhe sin agus más féidir an oibleagáid a mheas go hiontaoifa.

Scéimeanna ranníocaíochta sainithe

Cláraítear oibleagáidí i leith ranníocaíochtaí le pleannanna ranníocaíochta sainithe mar chaiteachas de réir mar a sholáthraítear an tseirbhís lena mbaineann. Aithnítear ranníocaíochtaí réamhíochta mar shócmhainn sa mhéid go bhfuil aisiocaíocht in airgead tirim nó laghdú ar íocaíochtaí amach anseo ar fáil.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Sochair fostaithe ar lean

Scéimeanna sochair shainithe

Déantar glanoibleagáid an Ghrúpa i ndáil le pleannanna sochair shainithe a ríomh ar leithligh le haghaidh gach plean trí shuim an tsochair amach anseo a ghnóthaigh fostaithe sa tréimhse reatha agus i dtréimhse roimhe seo a mheas, an tsuim sin a lascainiú, agus luach cóir aon sócmhainní faoin bplean a bhaint as.

Is é achtúire cáilithe a dhéanann na hoibleagáidí sochair shainithe a ríomh go bliantúil le modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa. Nuair a bhíonn de thoradh ar an ríomh sócmhainn ionchais don Ghrúpa, bíonn an tsócmhainn aitheanta teoranta do luach láithreach na dtairbhí eacnamaíochta atá ar fáil i bhfoirm aon aisiocaíochtaí amach anseo ón bplean nó laghduithe ar ranníocaíochtaí leis an bplean amach anseo. Chun luach láithreach na sochar geilleagrach a ríomh, cuirtear san áireamh aon íosriachtanais maoinithe is infheidhme.

Scéimeanna sochair shainithe

I gcás ina gceanglaítear le rialacha na scéime barrachas a thagann chun cinn sa scéim a roinnt idir an fostóir agus na comhaltaí, déileáiltear leis an tsuim atá inchurtha i leith na gcomhaltáí mar mhéadú ar dhlíteanais na scéime. Aithnítear an ghluaiseacht sa chion atá inchurtha i leith na gcomhaltáí sa Ráiteas ar an Ioncam Cuimsitheach Eile.

Aithnítear láithreach san ioncam cuimsitheach iomlán Maidir le: ar an nglanlíteanas sainithe lena gcuimsítear gnóthachain agus cailteanais achtúireacha, an brabús ar shócmhainní an phlean (gan ús san áireamh), agus éifeacht uasteorainn na sócmhainne (más ann di, gan ús san áireamh). Cinneann an Grúpa an glanchaiteachas úis (ioncam) ar an nglanlíteanas sochair shainithe (sócmhainn) don tréimhse tríd an ráta lascaine a úsáidtear chun an dlíteanas sochair shainithe (sócmhainn) a thomhas ar an dáta tuairiscithe a chur i bhfeidhm, agus cuirtear san áireamh aon athruithe ar an nglanlíteanas sochair shainithe (sócmhainn) i rith na tréimhse mar thoradh ar ranníocaíochtaí agus íocaíochtaí sochair. Aithnítear mar bhrabús nó mar chaillteanas an glanchostas úis agus caiteachais eile a bhaineann le pleannanna sochair shainithe.

Nuair a athraítear sochair plean nó nuair a chiorraítear plean, aithnítear láithreach sa bhrabús nó sa chaillteanas an t-athrú dá bharr ar an sochar a bhaineann le seirbhís roimhe sin nó an brabús nó cailteanas ar chiorrú. Aithníonn an Grúpa gnóthachain agus cailteanais ar shocrú plean le sochar sainithe nuair a dhéantar an socrú.

Sochair foirceanta

Cláraítear sochair foirceanta mar chaiteachas nuair nach féidir leis an nGrúpa tairiscint na sochar sin a aistarraingt a thuilleadh nó nuair a aithníonn an Grúpa costais ar athstruchtúrú, cibé acu is luaithe. Más rud é nach bhfuiltear ag súil leis na sochair a shocrú ina n-iomláine laistigh de 12 mhí tar éis an dáta tuairiscithe, déantar iad a lascainiú.

Ionstraimí airgeadais

Aithint agus tomhas tosaigh

Aithnítear infháiltas trádála i dtosach ar a dtionscnamh. Aithnítear na sócmhainní airgeadais agus dlíteanais airgeadais ar fad eile i dtosach sa chás ina mbíonn an Grúpa ina pháirtí i bhforálacha conarthacha na hionstraime.

Déantar sócmhainn airgeadais (murab infháiltas trádála é gan comhpháirt maoinithe shuntasach) nó dlíteanas airgeadais a thomhas i dtosach ag a luach cóir móide, i gcás míre nach bhfuil ar luach cóir trí bhrabús nó thrí chaillteanas (“FVTPL”), costais idirbhirt atá inchurtha go díreach i leith a sealbhaithe nó a heisiúna. Déantar infháiltas trádála gan comhpháirt maoinithe shuntasach a thomhas i dtosach ar phraghas an idirbhirt.

Ionstraimí airgeadais – Aicmiú agus tomhas ina dhiaidh sin

Ar an aithint tosaigh, aicmítear sócmhainn airgeadais mar a bheith tomhaiste ag costas amúchta, luach cóir trí ioncam cuimsitheach eile (“FCOVI”), nó luach cóir trí bhrabús nó thrí chaillteanas. Ní dhéantar sócmhainní airgeadais a athaicmiú i ndiaidh a n-aitheanta tosaigh mura n-athraíonn an Grúpa a mhúnla gnó chun sócmhainní airgeadais a bhainistiú. Sa chás sin, déantar gach sócmhainn airgeadais lena mbaineann a athaicmiú ar an gcéad lá den chéad tréimhse tuairiscithe tar éis an athraithe ar an múnla gnó.

Déantar sócmhainn airgeadais a thomhas ar a costas amúchta má chomhlíonann sí an dá choinníoll seo a leanas agus mura bhfuil sé ainmnithe mar a bheith ar FVTPL:

- > tá sí á sealbhú laistigh de mhúnla gnó a bhfuil mar chuspóir leis sócmhainní a shealbhú chun sreafaí airgid conarthacha a bhailiú, agus
- > tagann sreafaí airgid chun cinn ar dhátaí sonraithe faoina téarmaí conarthacha, agus is iad íocaíochtaí bunairgid agus úis ar an bpríomhshuim gan íoc atá sna sreafaí airgid sin, agus iad sin amháin.

Is ag FVTPL a thomhaistear gach sócmhainn airgeadais nach n-aicmítear í mar a bheith tomhaiste ag a costas amúchta nó FVOCI mar atá sonraithe thuas. Áirítear leis sin gach sócmhainn airgeadais dhíorthach (féach Nóta 27). Ar an aithint tosaigh, féadfaidh an Grúpa sócmhainn airgeadais a ainmniú go neamh-inchúlghairthe a chloíonn ar gach bealach eile leis na riachtanais go dtomhaisfí í ag a costas amúchta nó ag FVOCI amhail ag FVTPL dá ndíchuifí nó dá laghdófaí go mór leis sin neamhréir cuntasáíochta a thiocfadh chun cinn murach sin.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Ionstraimí airgeadais ar lean

Sócmhainní airgeadais – Measúnú ar an múnla gnó

Déanann an Grúpa measúnú ar chuspóir na samhla gnó ina gcoinnítear sócmhainn airgeadais ag leibhéal punainne toisc gurb é seo is fearr a léiríonn an bealach a bhainistítear an gnó, agus cuirtear faisnéis ar fáil don bhainistíocht. Cuimsítear leis an bhfaisnéis a chuirtear san áireamh:

- > beartais shonraithe agus na cuspóirí sonraithe don phunann agus feidhmiú na mbeartas sin sa chleachtas. Áirítear orthu sin féachaint an ndírítear ar ioncam úis conarthach a thuilleamh i straitéis na bainistíochta, próifíl ráta úis ar leith a chothabháil, fad ama na sócmhainní airgeadais a chur in oiriúint d'fhad ama aon dlíteanais ghaolmhara nó aon eis-sreafaí airgid lena bhfuiltear ag súil, nó sreafaí airgid a réadú trí na sócmhainní a dhíol;
- > a dhéantar feidhmíocht na punainne a mheas agus a thuirisciú do bhainistíocht an Ghrúpa;
- > na rioscaí a théann i bhfeidhm ar fheidhmíocht an mhúnla gnó (agus na sócmhainní airgeadais arna sealbhú laistigh den mhúnla gnó sin) agus conas a dhéantar na rioscaí sin a bhainistiú;
- > conas a chúitítear bainisteoirí an ghnó – mar shampla, féachaint an bhfuil an cúiteamh bunaithe ar luach cóir na sócmhainní arna mbainistiú nó ar na sreafaí airgid conarthacha arna mbailliú; agus
- > minicíocht, méid agus uainiúchán na ndíolachán de shócmhainní airgeadais i dtréimhsí roimhe seo, na cúiseanna leis na díolacháin sin, agus ionchas maidir le gníomhaíochtaí díolacháin amach anseo.

Maidir le haistriú sócmhainní airgeadais chuig tríú páirtithe in idirbhearta nach bhfuil cáilithe ar dhí-aithint, ní mheastar iad mar dhíolacháin chun na críche seo, i gcomhréir le haithint leantach an Ghrúpa ar na sócmhainní.

Tomhaistear ag FVTPL sócmhainní airgeadais atá á sealbhú lena dtrádáil nó atá á mbainistiú agus a ndéantar a bhfeidhmíocht a mheasúnú ar bhonn luach cóir.

Sócmhainní airgeadais – Measúnú ar cé acu is íocaíochtaí bunairgid agus úis amháin atá sa sreabhadh airgid conarthach nó nach ea

Chun críocha an mheasúnaithe seo, sainmhínítear 'bunairgead' mar luach cóir na sócmhainne airgeadais ar a haithint tosaigh. Sainmhínítear 'ús' mar chomhaoin don amluach airgid agus don riosca creidmheasa a bhaineann leis an bpríomhshuim gan íoc i rith tréimhse áirithe ama agus le haghaidh rioscaí bunúsacha agus costais eile ar iasachtú (mar shampla riosca leachtachta agus costais riaracháin), mar aon le corrlach brabúis.

Agus measúnú á dhéanamh ar an íocaíochtaí bunairgid agus úis amháin atá sna sreafaí airgid conarthach, cuireann an Grúpa téarmaí conarthacha na hionstraime san áireamh. Áirítear leis sin féachaint an bhfuil téarma conarthach i gceist le sócmhainn airgeadais a d'fhéadfadh athrú a dhéanamh ar uainiúchán nó ar mhéid na sreafaí airgid conarthacha a d'fhágfadh nach gcoíodh an tsócmhainn leis an gcoinníoll seo. Agus an measúnú sin á dhéanamh, cuireann an Grúpa na nithe seo a leanas san áireamh:

- > imeachtaí teagmhasacha a d'athródh méid nó uainiúchán sreafaí airgid;
- > téarmaí a d'fhéadfadh coigeartú a dhéanamh ar an ráta cúpóin conarthach, lena n-áirítear gnéithe ar ráta athraitheach;
- > gnéithe maidir le réamhíocaíocht agus síneadh ama; agus
- > téarmaí a chuireann teorainn le héileamh an Ghrúpa ar shreabhadh airgid ó shócmhainní sonraithe (e.g. gnéithe neamhiontaofa).

Tá gné réamhíocaíochta ag teacht leis an gcritéar maidir le híocaíochtaí bunairgid agus úis, agus na cineálacha íocaíochta sin amháin, má léirítear tríd is tríd le méid na réamhíocaíochta méideanna neamhíochta bunairgid agus úis ar an bpríomhshuim atá gan íoc, agus d'fhéadfaí a chuimsiú leis sin cúiteamh breise réasúnta as foirceannadh luatha an chonartha. Ina theannta sin, i gcás sócmhainn airgeadais a fuarthas faoin bpar nó os cionn an phar i gcomparáid leis an méid conarthach, maidir le gné lena gceadaítear nó lena gceanglaítear réamhíocaíocht ar mhéid lena léirítear tríd is tríd méid an phar faoin gconradh mar aon le hús conarthach fabhráithe (ach atá gan íoc) (d'fhéadfaí a chuimsiú leis sin freisin cúiteamh breise réasúnta as foirceannadh luath), caitear leis an ngné sin mar a bheith ag teacht leis an gcritéar más rud é go bhfuil luach cóir na gné réamhíocaíochta neamhshuntasach tráth na haitheanta tosaigh.

Sócmhainní airgeadais – Tomhas ina dhiaidh sin agus gnóthachain agus cailteanais

Sócmhainní airgeadais ag FVTPL

Déantar na sócmhainní sin a thomhas ag a luach cóir ina dhiaidh sin. Aithnítear glanhnóthachain agus glanchailteanais, lena n-áirítear aon ioncam úis nó díbhinne, sa bhrabús nó sa chailteanas.

Sócmhainní airgeadais ag a gcostas amúchta

Déantar na sócmhainní seo a thomhas ag a gcostas amúchta ina dhiaidh sin le modh an úis ghlain. Laghdaítear an costas amúchta le cailteanais bhearnúcháin. Aithnítear ioncam úis, gnóthachain agus cailteanais ar airgeadra eachtrach, agus bearnú sa bhrabús nó sa chailteanas. Déantar aon ghnóthachan nó cailteanas ag éirí as dí-aithint a aithint sa bhrabús nó sa chailteanas.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Ionstraimí airgeadais ar lean

Dlíteanais airgeadais – Aicmiú, tomhas ina dhiaidh sin, agus gnóthachain agus cailteanais

Aicmítear dlíteanais airgeadais mar a bheith tomhaiste ag a gcostas amúchta nó ag FVTPL. Aicmítear dlíteanais airgeadais ag FVTPL má aicmítear é mar dhlíteanas atá á shealbhúlenathrádail, más díorthach é, nó má tá sé ainmnithe mar sin ar a aithint tosaigh. Déantar dlíteanais airgeadais a thomhas ag FVTPL agus aithnítear glanhnóthachain agus glanchailteanais, lena n-áirítear aon úschostas, sa bhrabús nó sa chailteanas. Déantar dlíteanais airgeadais eile a thomhas ag a gcostas amúchta ina dhiaidh sin le modh an úis ghlain. Aithnítear úschostas agus gnóthachain agus cailteanais ar airgeadra eachtrach sa bhrabús nó sa chailteanas. Déantar aon ghnóthachan nó cailteanas ag éirí as dí-aithint a aithint sa bhrabús nó sa chailteanas freisin.

Dí-aithint

Sócmhainní airgeadais

Dí-aithníonn an Grúpa sócmhainn airgeadais nuair a thagann deireadh leis na cearta conarthacha i leith na sreafaí airgid ón tsócmhainn airgeadais, nó nuair a aistríonn sé na cearta chun na sreafaí airgeadais conarthacha a fháil in idirbheart ina n-aistrítear beagnach gach riosca agus gach tairbhe a bhaineann le húnireacht na sócmhainne airgeadais nó in idirbheart nach n-aistríonn an Grúpa ná nach gcoimeádann sé beagnach gach riosca agus gach tairbhe a bhaineann le húnireacht agus nach gcoimeádann sé rialú ar an tsócmhainn airgeadais.

Déanann an Grúpa idirbhearta lena n-aistríonn sé na sócmhainní atá aitheanta ina chlár comhardaithe, ach lena gcoimeádann sé gach riosca agus tairbhe a bhaineann leis na sócmhainní arna n-aistriú, nó beagnach gach riosca agus tairbhe a bhaineann leo. Sna cásanna sin, ní dhéantar na sócmhainní arna n-aistriú a dhí-aithint.

Dlíteanais airgeadais

Dí-aithníonn an Grúpa dlíteanas airgeadais nuair a dhéantar a oibleagáidí conartha a chomhlíonadh nó a chur ar ceal, nó nuair a thagann deireadh leo. Ina theannta sin, dí-aithníonn an Grúpa dlíteanas airgeadais i gcás ina n-athraítear a théarmaí agus ina bhfuil sreafaí airgid an dlíteanais athraithe an-éagsúil. Sa chás sin, aithnítear dlíteanas airgeadais nua ag a luach cóir bunaithe ar na téarmaí athraithe.

Aithnítear sa bhrabús nó sa chailteanas an difríocht idir an tsuim ghlainluacha a múchadh agus an chomhaoin a íocadh (lena n-áirítear aon sócmhainní neamhairgid aistrithe nó dlíteanais ghafa) ar dhí-aithint dlíteanais airgeadais.

Fritháireamh

Déantar sócmhainní airgeadais agus dlíteanais airgeadais a fhritháireamh agus cuirtear an glanmhéid i láthair sa chlár comhardaithe sa chás ina bhfuil ceart infheidhmithe le dlí ag an nGrúpa na méideanna a fhritháireamh agus ina bhfuil sé i gceist aige iad a ghlanadh ar bhonn glan nó an tsócmhainn a réadú agus an dlíteanas a ghlanadh ag an am céanna, agus sa chás sin amháin.

Sócmhainní airgeadais ag a gcostas amúchta

Aithníonn an Grúpa lamháitais cailteanais do chailteanais chreidmheasa ionchasacha ar shócmhainní airgeadais arna dtomhas de réir an chostais amúchta. Déantar lamháitais cailteanais d'infháitais trádála agus sócmhainní conartha a thomhas i gcónaí ar mhéid atá cothrom le cailteanais chreidmheasa ionchasacha saoil. Agus cinneadh a dhéanamh an bhfuil méadú suntasach tagtha ar riosca creidmheasa sócmhainne airgeadais ón aitheantas tosaigh agus nuair a dhéantar cailteanais chreidmheasa ionchasacha a mheas, déanann an Grúpa breithniú ar fhaisnéis réasúnta bunaithe ar fhianaise atá idir ábhartha agus ar fáil gan costas ná iarracht mhíchuí. Cuimsítear leis sin faisnéis agus anailís chainníochtúil agus cháilíochtúil, bunaithe ar thairbhí an Ghrúpa roimhe seo agus ar mheasúnú creidmheasa eolach, agus cuimsítear faisnéis réamhbhreathnaitheach leis freisin.

Glacann an Grúpa leis go bhfuil méadú suntasach tagtha ar an riosca creidmheasa ar shócmhainn airgeadais má tá an tsócmhainn sin níos mó ná 120 lá thar téarma. Is éard atá i gceist le cailteanais chreidmheasa ionchasacha saoil na cailteanais chreidmheasa ionchasacha sin a éiríonn as gach teagmhas mainneachtana féideartha thar shaolré ionchais ionstraime airgeadais. An tréimhse uasta a bhreithnítear agus cailteanais chreidmheasa ionchasacha á meas ná an tréimhse uasta chonartha ina bhfuil an Grúpa neamhchosanta ar riosca creidmheasa.

Cailteanais chreidmheasa ionchasacha a thomhas

Is meastachán atá ualaithe ó thaobh dóchúlachta ar chailteanais chreidmheasa iad cailteanais chreidmheasa ionchasacha. Tomhaistear cailteanais chreidmheasa mar luach láithreach gach easnaimh san airgead tirim (.i. an difríocht idir na sreafaí airgid atá dlite don eintiteas de réir an chonartha agus na sreafaí airgid a bhfuil súil ag an nGrúpa lena bhfáil). Déantar cailteanais chreidmheasa ionchasacha a lascainiú de réir ghlanráta úis na sócmhainne airgeadais.

Ar gach dáta tuairiscithe, déanann an Grúpa measúnú i dtaobh an bhfuil fadhbanna creidmheasa ag baint le sócmhainní airgeadais arna n-iompar ar chostas amúchta. Bíonn fadhbanna creidmheasa ag sócmhainn airgeadais sa chás inar tharla aon teagmhas amháin nó níos mó ag a mbíonn drochthionchar ar shreafaí airgid toidhchaf measta na sócmhainne airgeadais.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Dí-aithint ar lean

Caillteanais chreidmheasa ionchasacha a thomhas ar lean

Cuimsítear na sonraí inbhraite seo a leanas le fianaise go bhfuil fadhbanna creidmheasa ag sócmhainn airgeadais:

- > tá deacrachtaí móra airgeadais ag an iasachtóir nó ag an eisisitheoir;
- > sárú conartha amhail mainneachtain nó a bheith níos mó ná 120 lá thar téarma;
- > an Grúpa a bheith ag athstruchtúrú iasachta nó airleacain ar théarmaí nach mbreithneodh an Grúpa in imthosca eile;
- > is dócha go dtitfidh an t-iasachtóir i bhféimheacht nó go ndéanfar atheagrú airgeadais eile air; nó
- > margadh gníomhach d'urrús a bheith imithe mar thoradh ar dheacrachtaí airgeadais.

Lamháltas i leith cailteanas creidmheasa ionchasach a chur i láthair sa chlár comhardaithe

Déantar lamháltas cailteanas do shócmhainní airgeadais ag a gcostas amúchta a asbhaint ó oll-luach na sócmhainní de réir na leabhar.

Díscríobh

Díscríobhtar oll-luach sócmhainne airgeadais de réir na leabhar nuair nach bhfuil aon súil réasúnach ag an nGrúpa sócmhainn airgeadais ina hiomláine, nó cuid di, a aisghabháil. I gcás custaiméirí aonair, tá sé de bheartas ag an nGrúpa oll-luach de réir na leabhar a dhíscríobh nuair a bhíonn an tsócmhainn airgeadais 120 lá thar téarma bunaithe ar an taití roimhe seo ar shócmhainní comhchosúla a aisghabháil. Maidir le custaiméirí corparáideacha, déanann an Grúpa measúnú go leithleach i ndáil le huainiú agus méid an díscríofa bunaithe ar shúil réasúnach a bheith ann leis an tsócmhainn a aisghabháil. Ní bhíonn an Grúpa ag súil le haon aisghabháil shuntasach ón méid díscríofa. Mar sin féin, maidir le sócmhainní airgeadais díscríofa, d'fhéadfaidís a bheith faoi réir gníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin chun cloí le nósanna imeachta an Ghrúpa chun méideanna dlite a aisghabháil.

Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

Cuimsítear san airgead tirim agus sna coibhéisí airgid thirim an t-airgead tirim sa bhanc agus ar láimh, agus taiscí gearrthéarmacha.

Infheistíochtaí gearrthéarmacha an-leachtach is ea coibhéisí airgid thirim lena mbaineann aibíocht tráth a eisiúna trí mhí nó níos lú ón dáta fála, agus ar furasta iad a chomhshó go méideanna is eol d'airgead tirim. Ní bhíonn i gceist leo ach riosca neamshuntasach ó thaobh athrú luacha.

Sa ráiteas ar shreafaí airgid, léirítear airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim glan ar rótharraingtí gearrthéarma atá inaisíochta ar éileamh.

Ionstraimí airgeadais díorthacha agus cuntasaíocht fálaíthe

Féadfaidh an Grúpa ionstraimí airgeadais díorthacha a shealbhú chun fálú a dhéanamh ar a neamhchosaint ar airgeadra eachtrach agus ar riosca ráta úis. Déantar díorthaigh leabaithe a scaradh ón gconradh óstaigh agus tugtar cuntas orthu ar leithligh má chomhlíontar critéir áirithe.

Aithnítear díorthaigh ar a luach cóir i dtosach; aithnítear aon chostais idirbhirt atá inchurtha go díreach sa bhrabús nó sa chaillteanas faoi mar a thabhaítear iad. Faoi réir a n-aitheanta tosaigh, déantar díorthaigh a thomhas ar a luach cóir, agus aithnítear athruithe air sin sa bhrabús nó sa chaillteanas mura bhfuil cuntasaíocht fálaíthe á cur i bhfeidhm.

Fálú ar an sreabhadh airgid

Nuair a ainmnítear díorthach ina ionstraim fálaíthe sreafa airgid, aithnítear an sciar éifeachtach de na hathruithe ar luach cóir an díorthaigh san ioncam cuimsitheach eile agus déantar é a chnardh sa chúlchiste fálaíthe. Aithnítear láithreach sa bhrabús nó sa chaillteanas aon sciar neamhéifeachtach de na hathruithe ar luach cóir an díorthaigh.

Déantar an méid atá carntha sa chothromas a choinneáil san ioncam cuimsitheach eile agus déantar é a athaicmiú sa bhrabús nó sa chaillteanas sa tréimhse chéanna nó sna tréimhsí céanna ina dtéann an mhír fhálaíthe i bhfeidhm ar an mbrabús nó ar an gcaillteanas.

Más rud é nach gcloíonn an ionstraim fálaíthe a thuilleadh leis na critéir don chuntasaíocht fálaíthe, go dtéann sí in éag nó go ndíoltar í, nó más rud é go n-aisghairtear an t-ainmniú, scoirtear den chuntasaíocht fálaíthe go hionchasach sa chás sin. Mura bhfuil súil leis an idirbheart réamhaisnéise níos mó, déantar an méid atá carntha sa chothromas a athaicmiú sa bhrabús nó sa chaillteanas.

Úsáideann an Grúpa ionstraimí airgeadais díorthacha chun fálú a dhéanamh ar an neamhchosaint ar phraghsanna tráchtearraí, ar airgeadra eachtrach agus ar an riosca ráta úis ag éirí as gníomhaíochtaí oibriúcháin, airgeadais agus infheistíochta. Áirítear leis na príomhdhíorthaigh a úsáidtear babhtálacha ráta úis agus réamhchonarthaí airgeadra eachtraigh. Úsáidtear conarthaí tráchtearraí freisin chun fálú a dhéanamh ar neamhchosaint an Ghrúpa ar cheannach breosla agus ar dhíol leictreachais.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Fálú ar an sreabhadh airgid ar lean

I ngnáthchúrsa a ghnó, déanann an Grúpa conarthaí díola agus ceannaigh go rialta le haghaidh tráchtearraí, lena n-áirítear gás agus leictreachas. I gcás ina ndearnadh an conradh agus ina bhfuil feidhm leis fós chun na tráchtearraí a fháil nó a sheachadadh i gcomhréir le riachtanais ionchais an Ghrúpa maidir le díol, ceannach nó úsáid, ainmnítear na conarthaí mar chonarthaí féinúsáide agus tugtar cuntas orthu mar chonarthaí le comhlíonadh. Dá bhrí sin, níl na conarthaí sin faoi raon feidhme IFRS 9 Ionstraimí Airgeadais.

Maidir le conarthaí tráchtearraí nach bhfuil ainmnithe mar chonarthaí féinúsáide, tugtar cuntas orthu mar dhíorthaigh thrádála agus aithnítear iad ar a luach cóir ar an gclár comhardaithe. Maidir leis na hathruithe ar an luach cóir nuair is ann do ghaolmhaireacht cuntasaíochta fálaíthe, aithneofar iad de réir IFRS 9 mar fhálú ar an sreabhadh airgid nó mar fhálú cóirluacha.

Úsáideann an Grúpa ionstraimí airgeadais díorthacha chun fálú a dhéanamh ar an neamhchosaint ar an ráta úis agus ar airgeadra. Aithnítear gach díorthach den sórt sin ar a luach cóir agus déantar iad a atomhas ar a luach cóir ar dháta an chlár comhardaithe. Formhór na n-ionstraimí airgeadais díorthacha, tá siad ainmnithe mar chinn atá ar seilbh chun críocha fálaíthe.

Bunaítear ainmniúchán na gaolmhaireachta fálaíthe tráth déanta an chonartha. An chaoi a láimhseáiltear gnóthachan agus cailteanas ar atomhas ina dhiaidh sin, bíonn sé ag brath ar aicmiú an fhálaíthe agus ar cibé an bhfuil an ghaolmhaireacht fálaíthe ainmnithe mar fhálú ar an luach cóir nó mar fhálú ar an sreabhadh airgid. Gach gluaiseacht sa luach cóir ar dhíorthaigh nach cuid de ghaolmhaireachtaí fálaíthe iad, déantar iad a thaifeadadh ar an ráiteas ioncaim.

Gnáthscaireanna

Is mar chothromas a aicmítear gnáthscaireanna. Maidir le costais incriminteacha atá inchurtha go díreach i leith eisiúint gnáthscaireanna, aithnítear iad mar asbhaint ó thuilleamh coimeádta, glan ar aon iarmhairtí cánach.

Maidir le gnáthdhíbhinní atá dearbhaithe mar dhíbhinní deiridh, aithnítear iad mar dhliteanas sa tréimhse ina bhfaomhann na scairshealbhóirí iad. Aithnítear díbhinní eatramhacha mar dhliteanas ar a n-íoc.

Soláthar agus dliteanais theagmhasacha

Aithnítear soláthar i gcás ina bhfuil oibleagáid reatha dhlíthiúil nó inchiallaithe ag an nGrúpa mar thoradh ar theagmhas roimhe sin, inar dócha go mbeidh eis-sreabhadh tairbhí eacnamaíochta ag teastáil chun an oibleagáid a ghlanadh, agus inar féidir méid an eis-sreafa sin a thomhas go hiontaoifa. Más ábhartha atá an iarmhairt, déantar an soláthar a thomhas trí na heis-sreafaí airgid measta amach anseo a lascainiú ar ráta réamhchánach lena léirítear an measúnú margaidh reatha ar amluach an airgid agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dliteanas. Aithnítear leachtú na lascaine mar chostas airgeadais.

I gcás nach dócha go mbeidh eis-sreabhadh tairbhí eacnamaíochta ag teastáil, nó nach féidir an tsuim a mheas go hiontaoifa, déantar an oibleagáid a nochtadh mar dhliteanas teagmhasach, mura rud é gur fíor-bheag an seans atá ann go mbeidh gá le heis-sreabhadh tairbhí eacnamaíochta. I gcás oibleagáidí féideartha, nach ndeimhneofar iad a bheith ann go dtí go dtarlóidh nó nach dtarlóidh aon teagmhas amháin nó níos mó amach anseo, déantar iad a nochtadh mar dhliteanais theagmhasacha freisin mura rud é gur fíor-bheag an seans atá ann go mbeidh gá le heis-sreabhadh tairbhí eacnamaíochta.

Deontais

Aithnítear deontais rialtais seachas líuntais astaíochtaí ar dtús mar ioncam iarchurtha ag luach cóir má tá dearbhú réasúnta ann go bhfaighfear iad, agus comhlíonfaidh an Grúpa na coinníollacha a bhaineann leis an deontas; aithnítear iad ansin sa bhrabús nó sa chaillteanas ar bhonn córasach thar shaolré úsáideach na sócmhainne.

Maidir le deontais lena gcúitítear an Grúpa as caiteachas arna thabhu, aithnítear iad sa bhrabús nó sa chaillteanas ar bhonn córasach sna tréimhsí ina n-aithnítear na caiteachais.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

3. Ioncam

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Fuinneamh In-athnuaite	185,335	102,777
Aisghabháil acmhainní	105,206	92,521
Meáin fáis	43,289	77,072
Téamh Tí	37,183	39,311
Talamh & Gnáthóga	4,381	9,510
Eile	2,781	2,688
	378,175	323,879

Déantar an t-ioncam a idirdhealú de réir suíomh geografach:

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Éire	340,511	253,363
An Ríocht Aontaithe	36,982	54,875
An chuid eile den Eoraip	603	15,197
An chuid eile den domhan	79	444
	378,175	323,879

San áireamh thuas tá meastachán ar ioncam a thuilltear trí shócmhainní a ghiniúint faoi shocruithe Taraife Beatha Fuinnimh In-athnuaite don tréimhse ón 1 Deireadh Fómhair 2021 go dtí an 30 Márta 2022. Is iad na príomhthoimhdí a áirítear sa mheastachán ná praghsanna an mhargaidh lá chun tosaigh agus giniúint ghaoithe réamh-mheasta don tréimhse 31 Márta 2022 go 30 Meán Fómhair 2022.

4. Caiteachas ar shochair fostaithe

Seo a leanas meánlíon na ndaoine a bhí fostaithe ag an nGrúpa i rith na bliana, arna n-anailísiú de réir catagóire:

	30 Márta 2022 Líon	31 Márta 2021 Líon
Déantúsaíocht agus táirgeadh	973	939
Riarachán	388	358
lomlán	1,361	1,297
Buaic na fostaíochta	1,469	1,409

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Is iad seo a leanas costais phárolla chomhiomlána na ndaoine sin:		
Pá agus tuarastail	62,645	59,850
Costais na slándála sóisialaí	7,265	6,693
Costais phinsin (ranníocaíocht shainithe)	1,249	1,588
Costais phinsin (sochar sainithe)	1,311	1,062
	72,470	69,193
Costais foirne chaipitlithe	-	(1,038)
Glanchoistais foirne	72,470	68,155

I rith na bliana dar chríoch an 31 Márta 2021 fuair an Grúpa €0.8 milliún tríd an Scéim Fóirdheontais Shealadaigh Pá COVID-19 (SFSP). Déantar an tsuim seo a ghlanluacháil laistigh de chostais fostaithe don bhliain sin. Ní bhfuarthas aon mhéideanna i rith na bliana dar chríoch an 30 Márta 2022.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

5. Luach saothair na stiúrthóirí

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Táillí na stiúrthóirí	135	145
Tuarastal	225	225
Ranníocaíochtaí na cuideachta le scéimeanna pinsin	65	70
Sochair incháinithe	64	63
Sochair foirceanta	-	112
Luach saothair eile	201	199
	690	814

Tá nochtadh luach saothair na stiúrthóirí comhdhéanta de luach saothair a íocann Bord na Móna cpt le stiúrthóirí uile na Cuideachta, eadhon na stiúrthóirí arna gceapadh faoi na ceanglais um páirteachas lucht oibre, na stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin agus na stiúrthóirí feidhmiúcháin. Fabhraíodh sochair scoir do chúigear stiúrthóirí san iomlán (2021: 5). Tá cuid de na stiúrthóirí páirteach sna scéimeanna pinsin sochar sainithe faoi láthair. Ba é an méid comhiomlán a íocadh nó a bhí iníoctha le haghaidh sochair scoir iarstiúrthóirí (gan méideanna sa chás go raibh an scéim maoinithe go leordhóthanach a áireamh) ná €206,000 (2021: €206,000).

	Táillí €'000	Luach saothair eile €'000	Ranníocaíocht na cuideachta le pinsin €'000	Sochair foirceanta €'000	lomlán €'000
--	-----------------	---------------------------------	--	--------------------------------	-----------------

Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin

(i) Stiúrthóirí a ceapadh de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988 (4) (Líon na stiúrthóirí ar fostaithe iad; 2022: 4/2021:4)

30 Márta 2022	44	201	9	-	254
31 Márta 2021	48	199	14	112	373

(ii) Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin eile (Líon na stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin eile; 2022: 7 / 2021: 7)

30 Márta 2022	91	-	-	-	91
31 Márta 2021	97	-	-	-	97

	Táillí €'000	Tuarastal €'000	Pá a bhaineann le feidhmíocht €'000	Ranníocaíochtaí na cuideachta le scéimeanna pinsin €'000	Sochair incháinithe €'000	lomlán €'000
--	-----------------	--------------------	---	--	---------------------------------	-----------------

Stiúrthóirí feidhmiúcháin

Tom Donnellan	-	225	-	56	64	345
An bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022	-	225	-	56	64	345
Tom Donnellan	-	225	-	56	63	344
An bhliain dar chríoch an 31 Márta 2021	-	225	-	56	63	344

Faigheann an cathaoirleach neamhfheidhmiúcháin táille bhliantúil €21,600 agus faigheann gach duine de na Stiúrthóirí, seachas an Príomhfheidhmeannach, táille bhliantúil €12,600. Déantar na méideanna sin a choigeartú ar bhonn pro rata sa chás ina dtosaíonn téarma oifige nó ina dtagann deireadh leis le linn na bliana.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

5. Luach saothair na stiúrthóirí ar lean

Maidir leis na stiúrthóirí a bhí in oifig ag deireadh na bliana airgeadais, bhí an leas seo a leanas acu sna gnáthscaireanna ag tús na bliana, nó ar dháta a gceapacháin má ceapadh iad ina dhiaidh sin, agus ag deireadh na bliana go dtí an 30 Márta 2022:

	30 Márta 2022 Shares	31 Márta 2021 Shares
Paddy Rowland	1,771	1,771
Kevin Healy	1,771	1,771
Sinead Culleton Lowry*	1,771	-

*Ceapadh é mar stiúrthóir i rith na bliana

Na scaireanna thuas ar leis na stiúrthóirí iad, sealbhaítear iad tríd an gClár Úinéireachta Scaireanna d'Fhostaithe ("ESOP").

6. Faisnéis reachtúil agus faisnéis eile

Tagtar ar an mbrabús don bhliain tar éis muirear/(creidiúint):

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Dímheas (nóta 10)	29,473	29,673
Brabús ar dhiúscairt maoine, gléasra agus trealamh (nóta 7)	(6,934)	(2,152)
Amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe (nóta 11)	1,510	2,141
Lagú ar mhaoin, gléasra agus trealamh (nóta 10)	3,442	490
Lagú ar shócmhainní doláimhsithe (nóta 11)	570	-
Caiteachas ar thaighde agus ar fhorbairt gnó	10,729	6,906
Deontais chaipitil a amúchadh (nóta 17)	(1,751)	(1,939)
Cailteanais ar lagú ar infháiltais trádála ag eascairt as conarthaí le custaiméirí	523	607
Gnóthachan ar airgeadra eachtrach	10	(343)

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Luach saothair na n-iniúcháirí		
Seirbhísí iniúcháireachta	245	245
Seirbhísí árachais eile	16	16
Eile	105	205
Seirbhísí cánach	318	141
Iomlán	684	607

Is é an táille iniúchta don Chuideachta ná €13,000 (2021: €13,000).

Áirítear leis an méid thuas costais as póca de €5,000 (2021: €5,000) a aisíocadh leis an iniúcháir.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

7. Ioncam eile

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Ioncam eile	3,219	4,826
Brabús ar dhiúscairt maoine, gléasra agus trealamh	6,934	2,152
	10,153	6,978

Áirítear le hioncam eile ioncam cíosa ó thrú páirtithe agus ó chomhfhiontair.

8. Glanchois airgeadais

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Ioncam airgeadais:		
Ioncam úis	461	238
Glanioncam úis ar phinsin sochair shainithe	152	424
	613	662
Costais airgeadais:		
Ús ar shaoráidí rótharraingthe	(795)	(832)
Leachtú lascaine ar fhorálacha (nóta 18)	(1,593)	(2,311)
Amúchadh costas eisiúna	(321)	(192)
Ús ar dhliteanais léasa	(245)	(1,042)
	(2,954)	(4,377)
Glanchois airgeadais	(2,341)	(3,715)

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

9. Cánacha ioncaim

(a) Méideanna atá aitheanta sa ráiteas ioncaim

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Cáin reatha:		
Cáin chorparáide in Éirinn	7,141	2,156
Coigeartuithe i ndáil le blianta roimhe seo	(522)	(13)
Iomlán na cánach reatha	6,619	2,143
Cáin iarchurtha		
Tionscnamh agus aisiompú difríochtaí sealadacha:		
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais	990	2,024
Scaoileadh oibleagáidí pinsean	1,013	672
Forálacha, cailteanais nár úsáideadh agus eile	409	463
Iomlán na cánach iarchurtha	2,412	3,159
Costas na cánach ioncaim ar oibríochtaí leantacha	9,031	5,302

(b) Réiteach ar an ráta éifeachtach cánach

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	85,158	27,750
Cáin bunaithe ar an ráta caighdeánach cánach corparáide in Éirinn de 12.5% (2021: 12.5%)	10,645	3,469
<i>Éifeacht chánach a bhaineann le:</i>		
Lagú ar mhaoin, gléasra agus trealamh, sócmhainní doláimhsithe agus cáilmheas	(359)	-
Amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe	2,816	1,379
Athruithe ar mheastacháin a bhain le blianta roimhe seo	(1,380)	(42)
Coigeartú i ndáil le blianta roimhe seo	(243)	-
Úsáid cailteanais cánach	-	(204)
Íocaíocht phinsin níos mó ná costas an mhuirir pinsin	(1,283)	(401)
Dímheas neamh-incháilithe	455	828
Tionchar na rátaí cánach éagsúla	(1,434)	273
Creidmheas cánach T&F	(186)	-
Costas na cánach ioncaim	9,031	5,302
Ráta éifeachtach cánach	11%	19%

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

9. Cánacha ioncaim ar lean

(c) Gluaiseachtaí in iarmhéideanna cánach iarchurtha

	Iarmhéid amháil ar 31 Márta 2021 €'000	Athaicmiú mar cháin chorparáide €'000	Aitheanta sa bhrabús nó sa loncam Cuimsitheach eile €'000	Aitheanta san loncam Cuimsitheach eile €'000	Aitheanta sa chothromas €'000	Iarmhéid amháil ar 30 Márta 2022 €'000
Sócmhainní cánach iarchurtha						
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais chaipitil	2,955	-	(641)	-	-	2,314
Forálacha	4,836	-	(484)	-	-	4,352
Cailteanais nár úsáideadh	2,998	-	29	-	-	3,027
Pinsin le sochar sainithe	-	-	-	-	-	-
Iomlán	10,789	-	(1,096)	-	-	9,693
Dlíteanais chánach iarchurtha						
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais chaipitil	(13,803)	-	(349)	-	-	(14,152)
Forálacha	(119)	-	46	-	-	(73)
Pinsin le sochar sainithe	(1,338)	-	(1,013)	(1,458)	-	(3,809)
Díorthaigh	-	-	-	-	-	-
Iomlán	(15,260)	-	(1,316)	(1,458)	-	(18,034)

Tá an glandlíteanas cánach iarchurtha comhcheangailte €8.3 milliún léirithe ar an gclár comhardaithe.

	Iarmhéid amháil ar 25 Márta 2020 €'000	Athaicmiú mar cháin chorparáide €'000	Aitheanta sa bhrabús nó sa loncam Cuimsitheach eile €'000	Aitheanta san loncam Cuimsitheach eile €'000	Aitheanta sa chothromas €'000	Iarmhéid amháil ar 31 Márta 2021 €'000
Sócmhainní cánach iarchurtha						
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais chaipitil	3,823	-	(868)	-	-	2,955
Forálacha	5,053	-	(217)	-	-	4,836
Cailteanais nár úsáideadh	3,147	-	(149)	-	-	2,998
Pinsin le sochar sainithe	-	-	-	-	-	-
Iomlán	12,023	-	(1,234)	-	-	10,789
Dlíteanais chánach iarchurtha						
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais chaipitil	(12,646)	-	(1,157)	-	-	(13,803)
Forálacha	(22)	-	(97)	-	-	(119)
Pinsin le sochar sainithe	(2,193)	-	(672)	1,527	-	(1,338)
Díorthaigh	-	-	-	-	-	-
Iomlán	(14,861)	-	(1,926)	1,527	-	(15,260)

Tá an glandlíteanas cánach iarchurtha comhcheangailte €4.5 milliún léirithe ar an gclár comhardaithe.

(d) Sócmhainní cánach iarchurtha neamhaitheanta

Níor aithníodh na sócmhainní cánach iarchurtha seo a leanas toisc nach dócha go mbeidh brabús inchánach sa todhchaí ar fáil ar féidir leis an nGrúpa na tairbhí uaidh a úsáid:

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Sócmhainní cánach iarchurtha		
Cailteanais chánach nár úsáideadh	6,653	6,489
Iomlán	6,653	6,489

Níl na cailteanais faoi cheangal ama, ach tá siad ag brath ar na gnóthais faoi seach a bheith brabúsach an athuair.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

10. Réadmhaoin, gléasra agus trealamh

2022	Talamh portaigh, draenáil agus foirgnimh tháirgthe	Líonadh talún	Iarnród, gléasra agus innealra	Sócmhainní bginiúna	Talamh ruilse, riarachán agus foirgnimh thaighde	Sócmhainní atá á dtógáil	lomlán an Ghrúpa
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Costas							
Amhail ar an 31 Márta 2021	149,090	63,914	239,531	357,687	18,247	23,533	852,002
Méideanna breise	1,959	1,398	5,166	957	1	52,931	62,412
Díúscairtí/scoir	(992)	-	(9,418)	-	-	-	(10,410)
Aistríthe amach sócmhainní atá á dtógáil	-	1,026	943	-	1,492	(3,461)	-
Coigeartuithe ar mhalartú	37	-	71	-	-	-	108
Amhail ar an 30 Márta 2022	150,094	66,338	236,293	358,644	19,740	73,003	904,112
Dímheas agus lagú							
Amhail ar an 31 Márta 2021	138,757	56,420	218,154	214,065	10,714	-	638,110
Muirear dímheasa don bhliain	1,045	3,425	6,079	18,027	897	-	29,473
Muirear lagaithre don bhliain	-	-	3,442	-	-	-	3,442
Díúscairtí/scoir	(992)	-	(9,257)	-	-	-	(10,249)
Coigeartuithe ar mhalartú	10	-	59	-	-	-	69
Amhail ar an 30 Márta 2022	138,820	59,845	218,477	232,092	11,611	-	660,845
Suim ghlanluacha							
Amhail ar an 30 Márta 2022	11,274	6,493	17,816	126,552	8,129	73,003	243,267
Amhail ar an 31 Márta 2021	10,333	7,494	21,377	143,622	7,533	23,533	213,892

2021	Talamh portaigh, draenáil agus foirgnimh tháirgthe	Líonadh talún	Iarnród, gléasra agus innealra	Sócmhainní giniúna	Talamh ruilse, riarachán agus foirgnimh thaighde	Sócmhainní atá á dtógáil	lomlán an Ghrúpa
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Costas							
Amhail ar an 25 Márta 2020	150,430	61,104	237,866	353,665	17,932	8,496	829,493
Méideanna breise	414	1,286	4,337	1,393	35	19,116	26,581
Díúscairtí/scoir	(426)	-	(3,880)	(385)	(341)	-	(5,032)
Athaicmiú	(1,770)	-	141	1,606	23	-	-
Aistríthe amach sócmhainní atá á dtógáil	110	1,524	439	1,408	598	(4,079)	-
Coigeartuithe ar mhalartú	332	-	628	-	-	-	960
Amhail ar an 31 Márta 2021	149,090	63,914	239,531	357,687	18,247	23,533	852,002
Dímheas agus lagú							
Amhail ar an 25 Márta 2020	139,094	53,014	214,646	195,865	9,413	-	612,032
Muirear dímheasa don bhliain	838	3,406	7,257	17,361	811	-	29,673
Muirear lagaithre don bhliain	-	-	-	-	490	-	490
Díúscairtí/scoir	(426)	-	(3,848)	(381)	-	-	(4,655)
Athaicmiú	(813)	-	(407)	1,220	-	-	-
Coigeartuithe ar mhalartú	64	-	506	-	-	-	570
Amhail ar an 31 Márta 2021	138,757	56,420	218,154	214,065	10,714	-	638,110
Suim ghlanluacha							
Amhail ar an 31 Márta 2021	11,336	8,090	23,220	157,800	8,519	8,496	217,461
Amhail ar an 25 Márta 2020	10,333	7,494	21,377	143,622	7,533	23,533	213,892

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

10. Réadmhaoin, gléasra agus trealamh ar lean

I measc na méideanna breise tá:

- (i) Suim €48.9 milliún i ndáil le tógáil fheirm ghaoithe Chluain Cróain.
- (ii) Suim €2.9 milliún (2021: €1.1 milliún) i ndáil le sócmhainní díchoimisiúnaithe agus athchóirithe.
- (iii) Rinneadh costais iasachta €0.4 milliún a chaipitliú sa bhliain reatha (2021: nialas) maidir le sócmhainní a bhí á dtógáil i rith na bliana.
- (iv) I measc na n-aistríthe ó sócmhainní atá á dtógáil tá oibreacha casta, uasghrádú monarchan agus cealla líonta talún innealtóireachta a tháinig i bhfeidhm i rith na bliana. Léiríonn an t-iarmhéid ag deireadh na bliana forbairt gaoithe, cealla líonta talún innealtóireachta agus oibreacha casta.

Ní choinnítear aon mhaoin, gléasra ná trealamh mar urrús d'aon iasachtaí ná iasachtaí de chuid an Ghrúpa seachas Feirm Ghaoithe Chluain Cróain. Tá an tionscadal seo 100% faoi úinéireacht Bhord na Móna agus maoiníodh é le fiachas neamh-iontaoibhe le slándáil tugtha ar sócmhainní na cuideachta.

I gcomhréir le beartais chuntasaíochta an Ghrúpa, déanann na Stiúrthóirí athbhreithniú bliantúil ar shuim ghlanluacha gach maoin, gléasra agus trealamh ar an dáta tuairiscithe lena chinneadh an bhfuil aon fhianaise ar bhearnú ann.

Cuimsíonn lagú réadmhaoine, gléasra agus trealamh:

- (i) €3.1 milliún a bhaineann le trealamh táirgthe sa ghnó Athchúrsála. Rinneadh an tástáil bhearnaithe ar bhonn luach in úsáid agus díscríobhadh na sócmhainní síos go nialas; agus
- (ii) Bhain €0.3 milliún le trealamh táirgthe i ngnó na Meán Atá ag Fás. Rinneadh an tástáil bhearnaithe ar bhonn luach in úsáid agus díscríobhadh na sócmhainní síos go nialas.

Tá athbhreithniú déanta ag an nGrúpa ar a sócmhainní inlámhsithe eile le haghaidh táscairí lagaithre agus thug sé faoi deara nach mbeadh lagú mar thoradh ar athrú réasúnta ar thiomhdí.

Agus méid in-aisghabhála sócmhainne á chinneadh, ceanglaítear ar na stiúrthóirí cinntí agus meastacháin a dhéanamh agus glacadh le boinn tuisceana a théann i gcion ar luach anonn na maoin, an gléasra agus an trealamh. Na meastacháin agus na boinn tuisceana a úsáidtear, bíonn siad bunaithe ar thaithí stairiúil, ar eolas ar an tionscal agus ar thosca eile a chreidtear a bheith réasúnach bunaithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

11. Cáilmheas agus sócmhainní doláimhsithe

2022	Bogearraí €'000	Nascadh leis an ngreille €'000	Eile €'000	Cáilmheas €'000	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	Iomlán €'000
Costas						
Ag tús na bliana	40,713	22,869	85,796	11,068	1,661	162,107
Méideanna breise	57	-	4,763	-	3,150	7,970
Díúscairtí	-	(352)	-	-	-	(352)
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	364	-	-	-	(364)	-
Socrú lamháltas astaíochtaí	-	-	(6,182)	-	-	(6,182)
Ag deireadh na bliana	41,134	22,517	84,377	11,068	4,447	163,543
Amúchadh agus lagú						
Ag tús na bliana	39,118	11,147	80,989	10,718	-	141,972
Muirear amúchta don bhliain	446	834	230	-	-	1,510
Lagú	570	-	-	-	-	570
Ag deireadh na bliana	40,134	11,981	81,219	10,718	-	144,052
Suímeanna glanluacha						
Amhail ar an 30 Márta 2022	1,000	10,536	3,158	350	4,447	19,491
Amhail ar an 31 Márta 2021	1,595	11,722	4,807	350	1,661	20,135
2021						
Costas						
Ag tús na bliana	40,313	22,869	85,926	11,068	1,592	161,768
Méideanna breise	131	-	2,438	-	338	2,907
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	269	-	-	-	(269)	-
Socrú lamháltas astaíochtaí	-	-	(2,568)	-	-	(2,568)
Ag deireadh na bliana	40,713	22,869	85,796	11,068	1,661	162,107
Amúchadh agus lagú						
Ag tús na bliana	38,061	10,227	80,825	10,718	-	139,831
Muirear amúchta don bhliain	1,057	920	164	-	-	2,141
Ag deireadh na bliana	39,118	11,147	80,989	10,718	-	141,972
Suímeanna glanluacha						
Amhail ar an 31 Márta 2021	1,595	11,722	4,807	350	1,661	20,135
Amhail ar an 25 Márta 2020	2,252	12,642	5,101	350	1,592	21,937

Áirítear le 'Eile' infheistíochtaí i liostaí custaiméirí agus creidmheasanna astaíochtaí carbóin. Scaoiltear na creidmheasanna ó na sócmhainní doláimhsithe nuair a ghlantar na dlíteanais maidir le hastaíochtaí.

De réir bheartais chuntasaíochta an Ghrúpa, tugann na Stiúrthóirí faoi athbhreithniú bliantúil ar shuim ghlanluacha na sócmhainní doláimhsithe go léir ag an dáta tuairiscithe chun a chinneadh an bhfuil aon chomhartha bearnaithe ann.

Cuimsíonn lagú sócmhainní doláimhsithe €0.6 milliún a bhaineann le bogearraí atá imithe i léig.

Tá athbhreithniú déanta ag an nGrúpa ar a sócmhainní doláimhsithe eile le haghaidh táscairí lagaithe agus thug sé faoi deara nach mbeadh lagú mar thoradh ar athrú réasúnta ar thiomhdí.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

12. Léasanna

Tá talamh agus foirgnimh, gléasra agus innealra agus mótarfheithiclí ar léas ag an nGrúpa, a bhfuil meántréimhsí léasa 14 bliana, 4 bliana agus 5 bliana acu faoi seach. Níl roghanna sna léasanna i dtaobh iad a athnuachan ná síneadh ama a chur leo ach d'fhéadfadh go mbeadh roghanna iontu maidir le luathfhoirceannadh. Ní mheasann an Grúpa go bhfuil roghanna luathfhoirceanta, nuair atá siad ar fáil, réasúnta cinnte le feidhmiú. Tugtar eolas sna táblaí seo a leanas do léasanna sa chás gur léasaí é an Grúpa.

30 Márta 2022	Talamh agus foirgnimh €'000	Gléasra agus innealra €'000	Mótarfheithiclí €'000	Iomlán €'000
Sócmhainní ceart úsáide				
Amhail ar an 31 Márta 2021	3,224	863	5,098	9,185
Dímheas	(627)	(296)	(2,353)	(3,276)
Breiseanna agus eile	736	44	5,085	5,865
Foirceannadh	-	(195)	(87)	(282)
Amhail ar an 30 Márta 2022	3,333	416	7,743	11,492

31 Márta 2021	Talamh agus foirgnimh €'000	Gléasra agus innealra €'000	Mótarfheithiclí €'000	Iomlán €'000
Sócmhainní ceart úsáide				
Amhail ar an 25 Márta 2020	3,745	738	4,409	8,892
Dímheas	(521)	(181)	(1,757)	(2,459)
Breiseanna	-	306	2,458	2,764
Foirceannadh	-	-	(12)	(12)
Amhail ar an 31 Márta 2021	3,224	863	5,098	9,185

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Dlíteanais léasa		
Dlíteanas léasa oscailte	9,774	9,211
Costas úis	245	1,042
Aisíocaíochtaí	(3,455)	(3,232)
Breiseanna agus eile	4,987	2,764
Foirceannadh	(171)	(11)
Dlíteanas léasa deiridh	11,380	9,774
Díobh:		
Reatha	3,106	2,230
Neamh reatha	8,274	7,544

Ba é costas úis an léasa don bhliain ná €0.2 milliún (2021: €1.0 milliún) agus tá sé san áireamh laistigh de chostais airgeadais ar an ráiteas ioncaim comhdhlúite.

B'ionann eis-sreabhadh airgid iomlán do léasanna don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 agus €3.5 milliún (2021: €3.2 milliún).

13. Fardal

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Amhábhair	9,816	8,216
Earraí críochnaithe	15,587	10,182
Páirteanna spártha - tomhaltáin	1,857	2,214
Iomlán	27,260	20,612

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

13. Fardal ar lean

Tá iarmhéideanna fardail glan ar sholáthairtí de €16.4 milliún (2021: €20.1 milliún).

I rith na bliana, díluacháil stoic breoslaí de €0.2 milliún (2021: €0.1 milliún), stoic bhithmhaise de €nialas (2021: €0.3 milliún) agus stoic ghairneoireachta de €2.8 milliún (2021: €0.9 milliún).

I rith na bliana, bhí fardail de €88.2 milliún (2021: €106.1 milliún) mar chostas agus áiríodh iad i gcostas díolachán.

Páirteanna spártha cothabhála – léirítear le tomhaltáin míreanna beaga a chuimsítear sa timthriall oibriúcháin.

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Gnóthais chomhfhiontairs (a)	40,015	12,079
Gnóthais chomhlachaithe (b)	15,141	11,380
	55,156	23,459
(a) Gnóthais chomhfhiontair		
Ag tús na bliana	12,079	12,296
Gluaiseacht sna hinfeistíochtaí	13,116	(4,413)
Sciar de bhrabús	6,109	4,050
Sciar d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	8,711	146
Ag deireadh na bliana	40,015	12,079
(b) Gnóthais chomhlachaithe		
Ag tús na bliana	11,380	12,689
Gluaiseacht sna hinfeistíochtaí	-	(1,779)
Sciar de bhrabús	2,527	182
Sciar d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	1,234	288
Ag deireadh na bliana	15,141	11,380

Tá comhfhiontair agus comhlaigh shuntasacha ag an nGrúpa, mar seo a leanas:

Tá leas 50% ag an nGrúpa in Oweninny Power DAC ("Oweninny"), a corpraíodh i Meán Fómhair 2011 mar chomhfhiontar idir Bord na Móna Powergen Limited agus ESB Wind Development Limited chun feirm ghaoithe 172MW a fhorbairt in Oweninny, Co. Maigh Eo. Chuaigh an comhfhiontar i mbun oibriúcháin i mí na Samhna 2019. Ag an 30 Márta 2022, tá infheistíocht €3.6 milliún ag an nGrúpa (2021: €7.9 milliún) in Oweninny trí iasacht scairshealbhora.

Oweninny

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Ioncam	31,453	25,517
Costas díolachán	(4,786)	(4,363)
Dímheas agus amúchadh	(7,765)	(7,540)
Costas úis	(4,354)	(3,998)
Costas eile	(65)	(92)
Costas na cánach ioncaim	(2,173)	(1,999)
Gluaiseacht sa chúlchiste fáilaithe ar an sreabhadh airgid	9,595	293
	21,905	7,818
Sciar an Ghrúpa den bhrabús agus den ioncam cuimsitheach iomlán (50%)	10,953	3,909

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais ar lean

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Sócmhainní neamhreacha	142,180	146,927
Sócmhainní reatha	37,728	32,372
Dlíteanais neamhreacha	(142,343)	(152,143)
Dlíteanais reatha	(17,308)	(28,803)
Glansócmhainní/(dlíteanais) (100%)	20,257	(1,647)
Scair an Ghrúpa de ghlansócmhainní/(dlíteanais)(50%)	10,129	(824)
lasachtaí an Ghrúpa i gcomhfhiontar	3,642	7,865
Suím ghlanluacha	13,771	7,041

Tá leas 50% ag an nGrúpa in Oweninny Power 2 DAC ("OPD2") a corpraíodh i mí Aibreáin 2018 mar chomhfhiontar idir Bord na Móna Powergen Limited agus Forbairt Ghaoithe BSL Teoranta chun feirm ghaoithe 83MW a fhorbairt in Oweninny, Co. Mhaigh Eo. Bhí an feirm ghaoithe á tógáil ag deireadh na bliana. Amhail an 30 Márta 2022, tá infheistíocht €16.8 milliún ag an nGrúpa in Abhainne trí iasacht scairshealbhora.

Oweninny 2

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Gluaiseacht sa chúlchiste fáilaithe ar an sreabhadh airgid	7,827	-
	7,827	-
Sciar an Ghrúpa den ioncam cuimsitheach iomlán (50%)	3,914	-

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Sócmhainní neamhreacha	96,525	-
Sócmhainní reatha	971	-
Dlíteanais neamhreacha	(25,157)	-
Dlíteanais reatha	(64,511)	-
Glansócmhainní (100%)	7,828	-
Sciar an Ghrúpa de na glansócmhainní (50%)	3,914	-
lasachtaí an Ghrúpa i gcomhfhiontar	16,836	-
Suím ghlanluacha	20,750	-

Tá leas 50% ag an nGrúpa i Sundew Solar a corpraíodh i mí Aibreáin 2019 mar chomhfhiontar idir Bord na Móna Powergen Limited agus ESB Wind Development Limited chun feirmeacha gréine a fhorbairt. Amhail an 30 Márta 2022, tá infheistíocht €0.5 milliún ag an nGrúpa i Sundew Solar.

Sundew Solar

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Infheistíocht an Ghrúpa i gcomhfhiontar	502	-
Suím ghlanluacha	502	-

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais ar lean

Tá leas 50% ag an nGrúpa i scaireanna CGA um Malartú Leictreachais ("Malartú Leictreachais"). Tá an Chuideachta rannpháirteach sa Mhargadh Leictreachais Aonair uile-oileáin mar aonad ar thaobh an éilimh, agus díróinn sí ar theicneolaíochtaí cliste a fhorbairt agus ar sheirbhísí tacaíochta solúbtha a sholáthar don eangach náisiúnta.

Electricity Exchange

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Ioncam	13,165	10,283
Costas díolachán	(7,102)	(5,139)
Dímheas agus amúchadh	(61)	(65)
Costas úis	(49)	(13)
Costas eile	(6,014)	(4,400)
Costas na cánach ioncaim	(30)	(92)
	(91)	574
Sciar an Ghrúpa den (chailteanas)/bhrabús agus den ioncam cuimsitheach iomlán (50%)	(46)	287

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	37.5%	37.5%
Sócmhainní neamhreacha	191	182
Sócmhainní reatha	9,919	10,280
Dlíteanais reatha	(1,318)	(1,576)
Glansócmhainní (100%)	8,792	8,886
Sciar an Ghrúpa de na glansócmhainní (50%)	4,396	4,443
Infheistíocht an Ghrúpa i gcomhfhiontar	595	595
Suím ghlanluacha	4,991	5,038

Tá leas 37.5% ag an nGrúpa in Sliabh Bawn Wind Holdings DAC ("Sliabh Bawn"), a d'fhorbair agus a oibríonn feirm ghaoithe 64MW i mBéal na mBuillí, Co. Ros Comáin. Cuireadh tús le hoibríochtaí tráchtála ar an 1 Márta 2017. Ag an 30 Márta 2022, tá infheistíocht €12.2 milliún ag an nGrúpa (2021: €12.2 milliún) i Sliabh Bawn trí iasacht scairshealbhóra.

Sliabh Bawn

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	37.5%	37.5%
Ioncam	24,723	15,219
Costas díolachán	(9,738)	(5,306)
Dímheas agus amúchadh	(6,053)	(6,066)
Costas úis	(1,595)	(2,882)
Costas eile	(28)	(33)
Costas na cánach ioncaim	(570)	(448)
Gluaiseacht sa chúlchiste fáilaithe ar an sreabhadh airgid	3,292	769
	10,031	1,253
Sciar an Ghrúpa den bhrabús agus den ioncam cuimsitheach iomlán (37.5%)	3,762	470

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais ar lean

Sliabh Bawn ar lean

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	37.5%	37.5%
Sócmhainní neamhreacha	90,498	96,532
Sócmhainní reatha	27,823	15,319
Dlíteanais neamhreacha	(60,219)	(65,008)
Dlíteanais reatha	(50,362)	(49,132)
Glansócmhainní/(dlíteanais) (37.5%)	7,740	(2,289)
Sciar an Ghrúpa de ghlan sócmhainní/(dlíteanais) (37.5%)	2,903	(858)
Íasachtaí an Ghrúpa i bhfiontar comhlachaithe	12,238	12,238
Suím ghlanluacha	15,141	11,380

15. Suimeanna infhála trádála agus eile

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Infhálaí trádála	34,462	40,683
Réamhíocaíochtaí	4,881	5,930
Méideanna atá dlite ag institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	1	2,159
Deontais infhaighte (nóta 17)	21,690	-
Infhálaí eile	6,327	1,339
Ioncam fabhráithe	8,993	31,091
Cáin bhreisluacha	1,019	845
Cáin chorparáide	1,080	142
Iomlán	78,453	82,189

Cuimsíonn ioncam fabhráithe ioncam a tuilleadh faoi shocruithe Taraife um Fhotha Fuinnimh In-athnuaite (REFIT). Tá na téarmaí socraíochta agus íocaíochta do gach iarmhéid trádála a bhaineann leis an ioncam sin á rialú ag féilire socraíochta an I-SEM chomh maith le híocaíochtaí bliantúla REFIT.

16. Suimeanna iníoctha trádála agus eile

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Suímeanna iníoctha trádála	20,976	20,999
Fabhrúithe	43,770	31,696
Ioncam iarchurtha	21,679	8,616
Deontais (nóta 17)	13,566	4,357
Suímeanna iníoctha eile	15,996	16,792
Creidiúnaithe i ndáil le cáin agus leas sóisialach	10,950	7,394
Iomlán	126,937	89,854
Cuimsítear le creidiúnaithe i ndáil le cáin agus leas sóisialach:		
Cáin ioncaim a asbhaintear faoi ÍMAT	940	812
Árachas sóisialta pá-choibhneasta	1,096	938
Cáin chorparáide	6,520	2,878
Cáin bhreisluacha	2,391	2,766
Cánacha eile	3	-
Iomlán	10,950	7,394

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

17. Deontais

(a) Deontais chaipitil

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Ag tús na bliana	4,369	6,308
Amúchta le linn na bliana	(1,751)	(1,939)
Ag deireadh na bliana	2,618	4,369
Méideanna dlite mar seo a leanas:		
Laistigh d'aon bhliain amháin	2,476	2,394
Tar éis breis agus aon bhliain amháin	142	1,975
Iomlán	2,618	4,369

Fuair Edenderry Power Limited deontas €26.0 milliún ón Aontas Eorpach faoin gClár Oibríocháin Bonneagair Eacnamaíoch (EIOP) sa tréimhse 1999 go 2002. Comhlíonadh na coinníollacha go léir faoi chomhaontú an deontais.

(b) Deontais ioncaim

Saol an AE IP Tailte Móra agus Daoine

Fuair Bord na Móna, ina cháil mar thairbhí comhordaithe, réamhíocaíocht €2.0 milliún ón Aontas Eorpach maidir le tionscadal LIFE IP an AE Tailte Móra agus Daoine i rith na bliana dar críoch an 31 Márta 2021. Tá ceathrar tairbhíthe eile sa deontas. Ag an 30 Márta 2022 bhí €0.4 milliún tarraingthe anuas ag beirt tairbhíthe. Ní raibh aon mhéid tarraingthe anuas ag Bord na Móna ag an 30 Márta 2022. Tá iarmhéid na réamhíocaíochta seo san áireamh laistigh de thrádáil agus suimeanna infíochotha eile ar an gclár comhardaithe comhdhlúite ag deireadh na bliana (féach Nóta 16).

Scéim Um Ghníomhú ar son na hAeráide tailte móra

Tá maoiniú deontais leanúnach suas le €108 milliún ceadaithe ag an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide do Bhord na Móna maidir le hathshlánú feabhsaithe a thailte portaigh faoin Scéim um Ghníomhú ar son na hAeráide Tailte Móra. Is trí Áis Théarnamh agus Athléimneacht an Aontais Eorpaigh a chuirtear an maoiniú sin ar fail mar chuid de Phlean Náisiúnta Téarnaimh agus Athléimneacht na hÉireann. Tugadh cuntas air seo mar dheontas rialtais de réir IAS 20. Tabhaíonn Bord na Móna costais go díreach maidir le hoibreacha ceadaithe agus athéilítear iad ón Roinn gach ráithe.

Déantar ioncam deontais €15.6 milliún a tuilleadh i rith na bliana airgeadais a fhritháireamh in aghaidh na gcostas a thabhaítear laistigh de chostas na ndíolachán ar an ráiteas ioncaim comhdhlúite. €12 milliún de sin infhaighte ón Roinn ag deireadh na bliana agus tá sé san áireamh laistigh de dheontais infhaighte i Nóta 15. Aithníodh suim €9.7 milliún freisin laistigh de dheontais infhaighte (féach Nóta 15) agus mar ioncam deontais iarchurtha (féach Nóta 16) ar an gclár comhardaithe maidir le hioncam deontais amach anseo atá infhaighte ón scéim seo.

Forchoimeádann an Roinn an ceart maoiniú deontais a aisghlámhadh i gcás neamhchomhlíonadh nó neamhchomhlíonadh oibleagáidí Bhord na Móna faoin gcomhaontú deontais.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

18. Soláthairtí

	Athchóiriú na timpeallachta €'000	Atheagrú agus iomarcaíocht €'000	Árachas €'000	Eile €'000	Iomlán €'000
2022					
Ag tús na bliana	74,084	31,057	8,835	1,685	115,661
Soláthar a rinneadh sa bhliain	2,812	-	1,213	3,255	7,280
Soláthar a úsáideadh sa bhliain	(5,641)	(1,599)	(1,809)	(2)	(9,051)
Soláthar a aisiompaíodh sa bhliain	(1,026)	(212)	-	(585)	(1,823)
Leachtú lascairet	1,593	-	-	-	1,593
Caipitlithe sa bhliain	1,437	-	-	-	1,437
Ag deireadh na bliana	73,259	29,246	8,239	4,353	115,097
Méideanna dlite mar seo a leanas:					
Reatha	9,125	4,073	1,034	3,790	18,022
Neamhreatha	64,134	25,173	7,205	563	97,075
Iomlán	73,259	29,246	8,239	4,353	115,097

	Athchóiriú na timpeallachta €'000	Atheagrú agus iomarcaíocht €'000	Árachas €'000	Eile €'000	Iomlán €'000
2021					
Ag tús na bliana	71,025	40,892	9,772	4,284	125,973
Soláthar a rinneadh sa bhliain	4,680	210	1,843	226	6,959
Soláthar a úsáideadh sa bhliain	(3,012)	(10,045)	(1,280)	(1,671)	(16,008)
Soláthar a aisiompaíodh sa bhliain	(2,041)	-	(1,500)	(1,154)	(4,695)
Leachtú lascairet	2,311	-	-	-	2,311
Caipitlithe sa bhliain	1,121	-	-	-	1,121
Ag deireadh na bliana	74,084	31,057	8,835	1,685	115,661
Méideanna dlite mar seo a leanas:					
Reatha	12,319	4,166	2,843	908	20,236
Neamhreatha	61,765	26,891	5,992	777	95,425
Iomlán	74,084	31,057	8,835	1,685	115,661

(a) Athchóiriú na Timpeallachta

Áirítear le costais an athchóirithe timpeallachta:

(i) Tailte portaigh

Costais a thabhaítear faoi dheireadh shaolré eacnamaíoch na dtailte portaigh. Faoi IAS 37, déantar soláthar do na costais sin sna cúinsí ina mbíonn an oibleagáid ann faoi Cheadúnas an Ghrúpa um Chosc agus Rialú Comhtháite ar Thruaillín na tailte portaigh a dhíchoimisiúnú agus a athchóiriú nuair a bheidh deireadh tagtha le baint na móra. Soláthar €32.8 milliún (2021: €33.8 milliún) amhail an 30 Márta 2022 agus luach reatha na gcostas a bhfuiltear ag súil leo amach anseo maidir le díchoimisiúnú agus aischur.

Is iad na príomhthoimhdí a áirítear laistigh den soláthar ná costas uaireanta meaisín agus uaireanta fear agus an leibhéal gaolmhar gníomhaíochta a theastaíonn chun na hoibreacha díchoimisiúnaithe agus athshlánaithe a dhéanamh. Scaoilfear tromlach na hoibleagáide thar thréimhse ama deich mbliana ach níltear cinnte cén uair go díreach a dhéanfar an íocaíocht.

(ii) Forálacha Comhshaoil um Shaoráidí Dramhaíola

Forálacha comhshaoil de €2.7 milliún (2021: €3.8 milliún) aitheanta de réir IAS 37 maidir le measúnú an Ghrúpa ar dhliteanais chomhshaoil maidir le hoibleagáidí comhshaoil faoi cheadúnais dramhaíola reatha. Táthar ag súil go dtiocfaidh laghdú ar an bhforáil seo thar thréimhse ama fiche bliain.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

18. Soláthairtí ar lean

(a) Athchóiriú na Timpeallachta ar lean

(iii) Láithreán Líonta Talún an Droichid

Coinnítear soláthairtí maidir leis an gcostas a bhaineann leis an tsaoráid líonta talún a chohabháil tar éis dhúnadh agus an costas a bhaineann le huasteorannú a dhéanamh ar chealla innealtóireachta atá in úsáid cheana féin. Is ionann meastachán an Ghrúpa ar íoschostais dosheachanta arna dtomhas ag luach reatha agus €24.3 milliún (2021: €23.6 milliún) ag an 30 Márta 2022. Tá an Grúpa fós ag déanamh athbhreithniú ar chomhdhéanamh agus ar chainníocht na gcostas sin, ar féidir le líon mór tosca dul i gcion orthu, lena n-áirítear athruithe ar an reachtaíocht agus cúrsaí teicneolaíochta. Tá na príomhthoimhdí a áirítear i gcostais iomlána iardhúnta na láithreán líonta talún, lena n-áirítear earraí amhail monatóireacht, bainistíocht agus ceadúnú gáis agus láisteáite, measta ag an mbainistíocht bunaithe ar an dea-chleachtas agus ar an teicneolaíocht reatha atá ar fáil. Níltear cinnte faoi dhátaí íocaíochtaí na gcostas iarchúraim seo ach meastar go mbeidh siad thar thréimhse thart ar thríocha bliain tar éis don cheadúnas oibríochta dul in éag in 2028.

(iv) Athchóiriú Comhshaoil

Costais áirithe eile athchóirithe comhshaoil de €2.1 milliún (2021: €2.1 milliún) de réir IAS 37, is é sin meastachán an Ghrúpa ar chostais aistrithe dramhaíola agus bainistíochta dramhaíola a bhaineann le cuid dá thailte. D'fhéadfadh líon mór tosca dul i gcion ar na costais sin, lena n-áirítear athruithe ar an reachtaíocht agus cúrsaí teicneolaíochta. Déantar athbhreithniú ar na meastacháin sin gach bliain bunaithe ar chomhairle ó shaineolaithe comhshaoil tríú páirtí. Tiocfaidh laghdú ar fhorhóir na hoibleagáide thar thréimhse ama trí bliana ach níl uainiú cruinn na n-íocaíochtaí cinnte.

(v) Stáisiún Cumhachta agus dúnadh feirmeacha gaoithe

Soláthar €6.8 milliún (2021: €6.7 milliún) don stáisiún cumhachta agus do chostais dúnta/díchoimisiúnaithe feirmeacha gaoithe bunaithe ar luach reatha an mheastacháin reatha ar chostais sócmhainní giniúna a dhúnadh/a dhíchoimisiúnú ag deireadh a saolréanna eacnamaíochta úsáideacha. I measc na bpríomhthoimhdí maidir leis na costais seo a chinneadh tá meastachán is fearr na bainistíochta ar chostais innealtóireachta sa todhchaí a theastaíonn chun na háiseanna a dhíchóimeáil.

Scaoilfear tromlach na hoibleagáide thar thréimhse ama cúig bliana is fiche ach níltear cinnte cén uair go díreach a dhéanfar na híocaíochtaí.

(vi) Costais dúnta Gléasra Brícííní agus Gairneoireachta

Soláthar €4.2 milliún (2021: €3.9 milliún) le haghaidh costais dúnta plandaí bunaithe ar luach reatha an mheastacháin reatha ar na costais a bhaineann le dúnadh gléasraí brícííní agus gairneoireachta ag deireadh a saolréanna eacnamaíochta úsáideacha.

Tiocfaidh deireadh le formhór na n-oibleagáidí sa mheántearma ach níl uainiú cruinn na n-íocaíochtaí cinnte.

(b) Atheagrú agus Iomarcaíocht

Tá cinneadh déanta ag an mBord sna blianta roimhe seo an Grúpa a athstruchtú mar chuid de phlean fadtéarmach dícharbónaithe. Coinnítear foráil a léiríonn an meastachán is fearr ar chostas na mbeart seo do na stiúrthóirí agus táthar ag súil go n-úsáidfear é sa ghearrthearma agus sa mheántearma. Is iad na príomhthoimhdí ná líon na n-iomarcaíochtaí agus an costas in aghaidh an duine. Tá baint ag úsáid an tsoláthair atheagrúcháin agus iomarcaíochta le huainiú dhúnadh na bplandaí a luaitear in (a) (vi) thuas.

(c) Árachas

Baineann an soláthar árachais le héilimh dliteanais fostóra, dliteanais phoiblí agus dliteanais i leith táirgí, ar éilimh iad a chumhdaítear faoi pholasaí féinárachais an Ghrúpa. Déantar an soláthar sin a chinneadh ar bhonn measúnú ar gach cás ar leithligh. Áirítear sa soláthar sin suim i leith teagmhais a tabhaíodh ach nár tuairiscíodh ar dháta an chlár comhardaithe.

(d) Eile

I measc na bhforálacha eile tá costais ionchais éagsúla.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

19. Iasachtaí

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Dlíteanais neamhreacha		
Iasachtaí fadtéarmacha	51,896	-
Iomlán	51,896	-
Dlíteanais reatha		
Rótharraingtí	16,425	3,560
Nótaí iasachta neamhraithe	270	495
Iomlán	16,695	4,055

Anailís ar athruithe ar ghlanairgead tirim/(glanfhiachas)	Ag tús na bliana €'000	Sreabhadh airgid €'000	Míreanna neamhairgid €'000	Ag deireadh na bliana €'000
Nótaí iasachta neamhraithe	(495)	225	-	(270)
Iasachtaí fadtéarmacha	-	(51,896)	-	(51,896)
Rótharraingtí	(3,560)	(12,865)	-	(16,425)
Iomlán na n-iasachtaí	(4,055)	(64,536)	-	(68,591)
Airgead tirim	18,119	109,541	-	127,660
Glanairgead tirim	14,064	45,005	-	59,069

Cuimsíonn nótaí iasachta neamhraithe iasachtaí meántéarmacha de €0.3 milliún (2021: €0.5 milliún).

20. Caipiteal agus Cúlchistí

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Scairchaipiteal	82,804	82,804
Scairphréimh	1,959	1,959
	84,763	84,763
Scairchaipiteal údaráithe		
300,000,000 gnáthscair dar luach €1.27 an ceann	380,921	380,921
Eisithe agus láníochta		
65,212,639 gnáthscair dar luach €1.27 an ceann	82,804	82,804

Caipiteal Gnáthscaireanna

Tá aicme amháin scaireanna ag an gCuideachta dá ngairtear Gnáthscaireanna. Tá an t-ualach céanna ag gach scair. Tá sealbhóirí gnáthscaireanna i dteideal díbhinní a fháil faoi mar a fhógraítear iad ó am go ham agus tá siad i dteideal aon vóta amháin a chaitheamh in aghaidh gach scaire ag cruinnithe den Chuideachta.

Nádúr agus Cuspóir na gcúlchistí

Cúlchiste aistrithe an airgeadra eachtraigh

Cuimsítear leis an gcúlchiste aistrithe gach difríocht in airgeadra eachtrach ag éirí as aistriú na ráiteas airgeadais i leith oibríochtaí eachtracha.

Cúlchiste eile

Cuimsítear leis an gcúlchiste eile sciar an Ghrúpa d'ioncam cuimsitheach eile as infheistíochtaí de réir mhodh an chothromais.

21. Ráthaíochtaí agus dliteanais theagmhachacha

I ngnáthchúrsa an ghnó, cuireann an Chuideachta ráthaíochtaí ar fáil i ndáil le dliteanais fochuideachtaí áirithe dá cuid.

Ó am go ham, bíonn cuideachtaí an Ghrúpa páirteach in idirbheartaíocht maidir le ceanglais nó oibleagáidí conarthacha, imeachtaí dlí éagsúla, agus i ndáil le cúrsaí caidrimh thionsclaíoch a thagann chun cinn i ngnáthchúrsa an ghnó. Dar leis na Stiúrthóirí, ní bheidh drochthionchar ábhartha ar bith ag an idirbheartaíocht agus ag na himeachtaí sin ar staid airgeadais an Ghrúpa.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

22. Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Airgead tirim	127,660	18,119
Rótharraingtí	(16,425)	(3,560)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	111,235	14,559

23. Ceangaltais

Ceangaltais i ndáil le caiteachas caipitiúil

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Údaraithe agus conradh déanta ina leith	24,269	27,636
Údaraithe agus gan conradh a bheith déanta ina leith	-	-
	24,269	27,636

24. Fochuideachtaí agus institiúidí infheistiúcháin

Seo a leanas liosta de príomh-fhochuideachtaí agus príomhinstitiúidí infheistiúcháin an Ghrúpa amhail an 30 Márta 2022:

De bhun fhorálacha Alt 357 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, tá dlíteanais a fochuideachtaí Éireannacha ráthaithe ag an gCuideachta. Mar sin, beidh na cuideachtaí sin díolmhaithe ó fhorálacha Alt 347 agus Alt 348 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, maidir le comhdú. Níl dlíteanais a cuid comhfhiontar ráthaithe aici.

Tá scairseilbh ag an gCuideachta sna cuideachtaí seo a leanas:

Foghnóthas	Gnó	Oifig chláráithe	Scairseilbh
Bord na Móna Energy Limited	Móin mheilte a tháirgeadh agus a dhíol	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Biomass Limited	Móin mheilte a tháirgeadh agus a dhíol	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Powergen Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Edenderry Power Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Edenderry Power Operations Limited	Gléasraí cumhachta a chothabháil	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Cushaling Power Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Edenderry Supply Company Limited	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Renewable Energy Ireland Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Mount Lucas Wind Farm Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Mount Lucas Supply Company Limited	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bruckana Wind Farm Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bruckana Supply Company Limited	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Fuels Limited	Breosláí soladacha a tháirgeadh, a dhíol agus a dháileadh	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
BnM Fuels Limited	Díomhaoin	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Horticulture Limited	Táirgí gairneoireachta a tháirgeadh agus a dhíol	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna UK Limited	Meáin fáis agus táirgí téimh a mhargú, a dhíol agus a sholáthar do mhargadh na Ríochta Aontaithe	Simonswood Moss Perimeter Road, Kirkby, Learpholl, Sasana L33 3AN	100%
Bord na Móna Environmental Limited	Seirbhísí anailísíochta comhshaoil	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
The Greener Gardening Company (Kirkby) Limited	Táirgí gairneoireachta a tháirgeadh agus a dhíol	Simonswood Moss Perimeter Road, Kirkby, Learpholl, Sasana L33 3AN	100%

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

24. Fochuideachtaí agus institiúidí infheistiúcháin ar lean

Foghnóthas	Gnó	Oifig chláráithe	Scairseilbh
White Moss Nominee One Limited	Díomhaoin	Learpholl, Merseyside, L33 3AN, Sasana	100%
White Moss Nominee Two Limited	Díomhaoin	Learpholl, Merseyside, L33 3AN, Sasana	100%
Bord na Móna ESOP Trustee DAC	Iontaobhaí i dtaobh phlean úinéireachta scaireanna na bhfostaithe	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Resource Recovery Limited	Cuideachta aisghabhála agus athchúrsála acmhainní	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Recycling Limited	Cuideachta aisghabhála agus athchúrsála acmhainní	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Property DAC	Díomhaoin	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Treasury DAC	Sealúchais chisteáin	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Derryarkin Sand and Gravel DAC	Gaineamh agus gairbhéal a eastóscadh agus a dhíol	Droichead Nua, Co. Chill Dara	55%
Bord na Móna Trustee Company DAC	Iontaobhaí i dtaobh na scéimeanna pinsin ranníocaíochta sainithe	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Cloncreen Wind Farm DAC	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Cloncreen Wind Farm Holdings DAC	Cuideachta sealbhaíochta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Cloncreen Supply DAC	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna New Business Limited	Forbairt ghnó	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%

Comhfhiontar/cuideachta chomhlach	Gnó	Oifig chláráithe	Scairseilbh
Oweninny Power Holdings DAC	Giniúint cumhachta	A Dó, An Geata, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3	50%
Oweninny Power DAC	Giniúint cumhachta	A Dó, An Geata, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3	50%
Oweninny Power 2 DAC	Giniúint cumhachta	A Dó, An Geata, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3	50%
Oweninny Power 2 Holdings DAC	Giniúint cumhachta	27 Sráid Mhic Liam Íochtarach, Baile Átha Cliath 2	50%
Sliabh Bawn Wind Holdings DAC	Giniúint cumhachta	Bóthar Bhaile Átha Cliath, Baile an Chinnéidigh, Co. Chill Mhantáin	37.5%
Sliabh Bawn Power DAC	Giniúint cumhachta	Bóthar Bhaile Átha Cliath, Baile an Chinnéidigh, Co. Chill Mhantáin	37.5%
Sliabh Bawn Supply DAC	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Bóthar Bhaile Átha Cliath, Baile an Chinnéidigh, Co. Chill Mhantáin	37.5%
Electricity Exchange DAC	Seirbhísí bainistíochta leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	50%
Sundew Solar DAC	Giniúint cumhachta	A Dó, An Geata, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3	50%

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

25. Oibleagáidí maidir le sochar scoir

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Margadhluach iomlán na sócmhainní scéime pinsin Luach láithreach oibleagáide sochar sainithe	339,700 (309,844)	351,368 (334,554)
Barrachas dlíteanas scéime thar shócmhainní Sciár na gcomhaltaí den bharrachas ar scéim RWESS	29,856 (6,028)	16,814 (9,225)
Dlíteanas maidir le sochar scoir fostaithe roimh cháin	23,828	7,589

Cuimsítear sa ghlansócmhainn sochar sainithe €23.8 milliún (2021: €7.6 milliún) scéimeanna pinsin sochar sainithe i staid sócmhainní dar luach €26.8 milliún (2021: €10.7 milliún) scéimeanna sochair shainithe in easnamh €3.0 milliún (2021: €3.1 milliún). Taispeántar an tsócmhainn agus an dlíteanas pinsin ar leithligh i gclár comhardaithe an Ghrúpa mar €26.8 milliún agus €3.0 milliún faoi seach.

(a) Tuairisc ar Scéimeanna Pinsin Bhord na Móna

Feidhmíonn an Grúpa trí scéim pinsin ranníocacha sochar sainithe, lena gcumhdaítear tromlach na bhfostaithe. Déantar na scéimeanna go léir a chistiú le ranníocaíochtaí ón nGrúpa agus ó na baill araon. Tá na ranníocaíochtaí bunaithe ar chomhairle ó achtúire cáilithe gairmiúil agus faightear an chomhairle sin go tráthrialta ag meánrátaí díolaíochtaí inphinsin.

Is iad na trí scéim atá i bhfeidhm:

- > Scéim Aoisliúntais Ghinearálta na bhFostaithe Ginearálta (GESS), lena gcumhdaítear lucht bainistíochta, fostaithe gairmiúla agus fostaithe cléireachais;
- > Scéim Aoisliúntais na Fostaithe a Dhéanann Oibreacha Rialta (RWESS), lena gcumhdaítear na catagóirí eile fostaithe; agus
- > Scéim Pinsin BnM Fuels, lena gcumhdaítear fostaithe a tháinig chun bheith ina bhfostaithe de chuid an Ghrúpa nuair a fuarthas an Coal Distributors Group, Stafford North East, Sutton Group agus Sheehan and Sullivan.

Ar scor ó cheann de na scéimeanna sochar sainithe, bíonn ball i dteideal pinsean atá cothrom leis an líon blianta seirbhíse inphinsin arna roinnt ar 80 den ghlanluach scoir agus aisce atá cothrom le 3/80 den tuarastal scoir le haghaidh gach bliana seirbhíse inphinsin.

Ina theannta sin, dhámh Bord na Móna cpt sochair phinsin neamhchistithe ar fhostaithe áirithe atá ar scor lena n-áirítear iar-phríomhfheidhmeannaigh agus a gcleithiúnaithe. Aithnítear costas maoinithe na bpinsean seo sa chlár comhardaithe ag €3.0 milliún bunaithe ar luacháil achtúireach amhail an 30 Márta 2022 (2021: €3.1 milliún).

Luachálacha achtúireacha na scéimeanna agus an staid ina bhfuil siad ó thaobh cistiú

Amhail an 30 Márta 2022 ba é an cóimheas idir luach cóir na sócmhainní agus an oibleagáid i leith sochair shainithe ná 110.9 (2021: 105.0%). Cinneann an modh achtúireach a úsáidtear (modh comhiomlán) ráta ranníocach ar cheart dó, má leantar leis go dtí go rachaidh an duine deireanach de na comhaltaí reatha ar scor, ciste a sholáthar ar leor é chun a sochair a sholáthar. Is iad na boinn tuisceana is mó a théann i bhfeidhm ar thorthaí na luachála achtúirí na boinn tuisceana sin a bhaineann leis an toradh ar infheistíochtaí agus leis an ráta méadaithe sa luach saothair.

Is é an 31 Márta 2020 dáta na luachála cistiúcháin is déanaí do na scéimeanna GESS agus RWESS, agus is é an 1 Aibreán 2021 dáta na luachála do scéim BnM Fuels. Déantar na luachálacha sin a nuashonrú leis na sonraí ón daonáireamh is déanaí. Sna luachálacha achtúireacha do na scéimeanna GESS agus RWESS glacadh leis go dtuilleann infheistíochtaí na scéimeanna ráta ainmniúil toraidh infheistíochta de 1.2% agus 1.65% faoi seach. Sna luachálacha achtúireacha is déanaí do GESS, RWESS agus BnM Fuels ba é luach margaidh infheistíochtaí na scéimeanna ná €321.6 milliún.

Sna luachálacha achtúireacha is déanaí ar na trí scéim sin, léiríodh an méid seo a leanas:

1. Easnamh €5.5 milliún ar an scéim GESS
2. Barrachas €3.5 milliún ar an scéim RWESS
3. Barrachas €1.2 milliún ar an scéim BnM Fuels

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

25. Oibleagáidí maidir le sochar scoir ar lean

(a) Tuairisc ar Scéimeanna Pinsin Bhord na Móna ar lean

Ag an 31 Márta 2020 tar éis méaduithe ionchais ar thuilleamh agus ar phinsin a bhí á n-íoc a cheadú, thug na luachálacha le fios gur leor luach achtúireach shócmhainní iomlána na scéime chun 96%, 102% agus 95% de na sochair a d'fhabhraigh chuig baill na scéimeanna GESS, RWESS agus BnM Fuels (Aibreán 2021) faoi seach a chlúdach ag na dátaí luachála.

Ríomhtar dlíteanas trí úsáid a bhaint as an modh comhiomlán, a mheastar a bheith ina mhodh cuí do scéimeanna pinsin le sochar sainithe atá dúnta d'iontrálaithe nua agus a bheifí ag súil go dtiocfadh méadú ar an meánaois. Tá na scéimeanna RWESS agus BnM Fuels anois i mbarrachas fad is atá easnamh ar an GESS, nuair a chuirtear luach iomlán shócmhainní na scéime faoi seach i gcomparáid le luach achtúireach na sochar fabhráithe atá ag na baill.

D'fhaomh an Bord, scairshealbhóirí, comhaltaí gníomhacha agus an Bord Pinsean togra maoinithe GESS chun dul i ngleic le heasnamh na scéime i mí an Mheithimh 2021. Faoin socrú maoinithe athbhreithnithe, íocfaidh an Grúpa €12.5 milliún thar thréimhse cúig bliana, agus íocfar €2.5 milliún gach bliain idir 2023 agus 2027. Níor aithníodh aon dlíteanas breise i leith na gceangaltas cistithe sa bhreis ar dhlíteanas IAS 19 i gcomhréir le ceanglais chuntasaíochta IAS 19 agus IFRIC 14.

Tá scéim pinsin BnM Fuels dúnta i leith fabhrú amach anseo le feidhm ó Mheitheamh 2013. Comhaontaíodh moladh cistiúcháin faofa gach páirtí i ndáil le ranníocaíochtaí €2.3 milliún ón nGrúpa agus déanfar íocaíochtaí bliantúla go dtí mí na Nollag 2023. San áireamh i bhfabhrúithe eile (Nóta 16) tá dlíteanas breise €0.4m (2021: €0.4m) a aithníodh de bhreis ar dhlíteanas CIC 19 de réir riachtanais chuntasaíochta CIC 19 agus IFRIC 14.

Tá an Grúpa ag súil le ranníocaíochtaí €3.8 milliún a íoc lena phleananna sochar sainithe sa bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023.

	Dlíteanas sochar sainithe		Luach cóir shócmhainní an Phlean		Glanluach oibleagáide sochar sainithe	
	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Gluaiseacht sa ghlándlíteanas sochar sainithe						
larmhéid ag tús na bliana airgeadais	(343,779)	(304,850)	351,368	319,558	7,589	14,708
Ar áireamh sa ráiteas ioncaim						
Costais seirbhíse reatha	(1,769)	(849)	-	-	(1,769)	(849)
Costas úis	(2,958)	(4,929)	-	-	(2,958)	(4,929)
Ioncam úis	-	-	3,110	5,353	3,110	5,353
	(4,727)	(5,778)	3,110	5,353	(1,617)	(425)
Ar áireamh san Ioncam Cuimsitheach eile						
Atomhais Gnóthachan (caillteanas) achtúireach a eascraíonn as:						
Toimhdí airgeadais	15,530	(46,409)	-	-	15,530	(46,409)
Coigeartú i ndáil le taithí	(2,601)	(3,306)	-	-	(2,601)	(3,306)
Brabús ar shócmhainní an phlean gan ioncam úis san áireamh	-	-	(7,521)	38,279	(7,521)	38,279
Tionchar comhalta	3,174	(1,216)	-	-	3,174	(1,216)
	16,103	(50,931)	(7,521)	38,279	8,582	(12,652)
Eile						
Ranníocaíochtaí ó chomhaltaí	(1,320)	(1,113)	1,320	1,113	-	-
Ranníocaíochtaí a d'íoc an fostóir	-	-	9,274	5,958	9,274	5,958
Sochair íoctha	17,851	18,893	(17,851)	(18,893)	-	-
	16,531	17,780	(7,257)	(11,822)	9,274	5,958
larmhéid ag deireadh na bliana airgeadais	(315,872)	(343,779)	339,700	351,368	23,828	7,589

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

25. Ibleagáidí maidir le sochar scoir ar lean

(a) Tuairisc ar Scéimeanna Pinsin Bhord na Móna ar lean

Urrúis chothromais	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Urrúis fiachais	41,443	47,083
Maoin	166,313	146,171
Eile	15,444	15,812
Other	116,500	142,303
	339,700	351,369

Tá praghsanna luaite i margaí gníomhacha i leith na n-urrús cothromais agus na mbannaí go léir. Is iad rialtais Eorpacha a d'eisigh na bannaí rialtais go léir, agus tá rátáil BBB, AAA nó AA ag baint leo. Tá na sócmhainní maoinne lonnaithe in Éirinn. Áirítear leis na hinfeistíochtaí sna scéimeanna RWESS, GESS agus BnM Fuels leithdháileadh níos mó do bhannaí atá ag teacht le próifíl roinnt oibleagáidí sochair. Faoin straitéis infheistíochta, tá sé beartaithe scaradh ó chothromais agus na cistí a bhogadh chuig bannaí agus sócmhainní comhfhreagracha fadtéarma eile.

(b) Straitéis Infheistíochta

- (i) GESS - Tá plean ann bogadh go dtí staid chomhoiriúnaithe 80% thar théarma an phlean maoinithe go dtí 2027. Úsáideann an scéim bainistíocht éighníomhach i leith cothromas agus bannaí araon, agus úsáidtear bainisteoirí gníomhacha i leith cistí fáis dearbhthoraidh/éagsúlaithe agus sócmhainní fadtéarma malartacha. Faoi láthair is é an gabháltas sócmhainní cosanta 57% agus sócmhainní fáis 43% a ath-ath-dhíreoidh den chuid is mó le meaitseáil bunaithe ar dhálaí an mhargaidh.
- (ii) RWESS - Faoi láthair is é an leithdháileadh sócmhainní ná sócmhainní cosanta 65% agus sócmhainní fáis 35% a ath-leithdháileadh den chuid is mó ar mheaitseáil bunaithe ar dhálaí an mhargaidh. Úsáideann an scéim bainistíocht éighníomhach i leith cothromas agus bannaí araon, agus úsáidtear bainisteoirí gníomhacha i leith cistí fáis dearbhthoraidh/éagsúlaithe.
- (iii) Scéim Bhreoslaí BnM - Faoi láthair tá 81% i sócmhainní cosanta agus 19% i sócmhainní fáis ag an scéim. Úsáideann an scéim bainistíocht éighníomhach i leith cothromas agus bannaí araon, agus úsáidtear bainisteoirí gníomhacha i leith cistí fáis dearbhthoraidh/éagsúlaithe.

Defined benefit obligation

(i) Boinn tuisceana achtúireacha	2022	2021
Ráta lascaine	1.75%	0.90%
Ráta boilscithe (CPI)	2.80%	1.50%
Ráta méadaithe ar thuarastail	2.00%	2.00%
Ráta méadaithe ar phinsin á n-íoc - RWESS	2.10%	1.20%
Ráta méadaithe ar phinsin á n-íoc - GESS	0.00%	0.00%
RWESS		
Ionchas saoil ag 65 bliana d'aois do phinsinéirí atá 65 bliana d'aois faoi láthair		
Fir	21.9	21.8
Mná	24.3	24.2
Eile		
Ionchas saoil ag 65 bliana d'aois do phinsinéirí atá 65 bliana d'aois faoi láthair		
Fir	21.9	21.8
Mná	24.3	24.2
RWESS		
Ionchas saoil ag 65 bliana d'aois do phinsinéirí atá 45 bliana d'aois faoi láthair		
Fir	24.2	24.1
Mná	26.3	26.2
Eile		
Ionchas saoil ag 65 bliana d'aois do phinsinéirí atá 45 bliana d'aois faoi láthair		
Fir	24.2	24.1
Mná	26.3	26.2

Amhail an 30 Márta 2022, ba é 13 bliana meán-ré ualaithe na hoibleagáide sochair shainithe (2021: 13 bliana).

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

(ii) Anailís íogaireachta

Maidir le hathruithe a d'fhéadfadh tarlú le réasún, ag an dáta tuairiscithe, ar cheann de na boinn tuisceana achtúireacha ábhartha, gan aon athrú ar na boinn tuisceana eile, rachaidís sin i bhfeidhm ar an oibleagáid sochair shainithe de réir na méideanna atá léirithe.

Tionchar na mílte euro ar oll-oibleagáidí sochair shainithe	2022	%
Ráta lascaine (méadú 0.25%)	(9,876)	-3%
Boilsciú maidir le tuarastal (méadú 0.25%)	1,062	0%
Méadú ar phinsin (méadú 0.25%)	8,531	3%

Tionchar na mílte euro ar oll-oibleagáidí sochair shainithe	2021	%
Ráta lascaine (méadú 0.25%)	(11,054)	-3%
Boilsciú maidir le tuarastal (méadú 0.25%)	1,361	0%
Méadú ar phinsin (méadú 0.25%)	9,314	3%

Cé nach gcuireann an anailís dáileadh iomlán na sreafaí airgid a bhfuiltear ag súil leis faoin bplean san áireamh, soláthraíonn sé neas-mheastachán ar íogaireacht na mbonn tuisceana a léirítear.

(c) Rioscaí Pinsin

Seo a leanas na rioscaí a bhaineann leis na pleananna pinsin:

Luaineacht Sócmhainní

Déantar dlíteanais an Phlean a ríomh ar bhonn ráta lascaine atá socraithe i ndáil leis an toradh ó bhannaí corparáide; beidh easnamh i gceist más lú iad sócmhainní an Phlean ná an toradh sin. Tá sciar mór cothromas agus cistí dearbhthoraidh ag na Pleananna, agus meastar gur fearr a dhéanfaidh siad ná bannaí corparáide san fhadtéarma, cé go gcuirfidh siad leis an luaineacht agus leis an riosca sa ghearrthéarma. Faoi mar a thagann na Pleananna in aibíocht, is dócha go laghdóidh lontaobhaithe na bPleananna an leibhéal riosca infheistíochta trí bhreis airgid a infheistiú i sócmhainní is fearr a oireann do na dlíteanais.

Mar gheall gur dlíteanais fadtéarma atá ar na Pleananna agus mar gheall ar neart na Cuideachta tacaíochta, creideann na hlontaobhaithe gur gné iomchuí de straitéis fadtéarma na n-lontaobhaithe chun an plean a bhainistiú go héifeachtúil is ea infheistíocht leanúnach éigin i gcistí cothromais agus cistí dearbhthoraidh.

Athruithe ar an Toradh ó Bhannaí

Má thagann laghdú ar an toradh ó bhannaí corparáide, cuirfidh sé sin le dlíteanais na bPleananna. Ina theannta sin, tiocfaidh méadú ar shócmhainní na bPleananna mar gheall ar laghdú ar thorthaí bannaí corparáide a mhéid go bhfuil infheistíochtaí déanta i mbannaí corparáide faoi Phlean. Tá bannaí corparáide ag na Pleananna ar an dáta luachála, ach tá leibhéal na hinfeistíochta i mbannaí corparáide réasúnta beag.

Riosca Boilscithe

Tá cuid de na dlíteanais phinsin nasctha le boilsciú, agus beidh dlíteanais níos mó ina dtoradh ar bhoilsciú níos airde (cé go bhfuil teorainneacha i bhfeidhm ar an leibhéal méaduithe boilscitheacha chun an plean a chosaint ar bhoilsciú as cuimse).

Ionchas Saoil

Is é atá i gceist le formhór d'oibleagáidí an Phlean sochair a chur ar fáil ar feadh shaol an bhaill. Mar sin, tiocfaidh méadú ar dlíteanais an phlean mar thoradh ar ionchas saoil níos mó.

Riosca infheistíochta

Tá dea-éagsúla déanta ar na hinfeistíochtaí, rud a fhágann nach n-imreofaí tionchar ábhartha ar an leibhéal foriomlán sócmhainní dá dteipfeadh ar aon infheistíocht amháin. Déantar sócmhainní an Phlean a infheistiú i réimse leathan cineálacha sócmhainní lena n-áirítear cothromais, bannaí, maoin agus bannaí dearbhthoraidh.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

26. Nochtadh maidir le páirtithe gaolmhara

(a) Idirbhearta leis an bpríomhlucht bainistíochta

(i) Cúiteamh a íoctar leis an bpríomhlucht bainistíochta

Is iad an príomhlucht bainistíochta na stiúrthóirí arna gceapadh faoi na ceanglais um páirteachas lucht oibre, stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin, agus an stiúrthóir feidhmiúcháin agus na daoine sin a bhíonn ag tuairisciú go díreach dóibh sin. Cuimsítear na nithe seo a leanas leis an gcúiteamh a bhí inchurtha i leith na ndaoine sin:

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Sochair ghearrthéarmacha d'fhostaithe	2,471	1,849
Sochair iarfhostaíochta	189	179
Sochair foirceanta	205	112
	2,865	2,140

(ii) Leasanna an phríomhlucht bainistíochta

Féach Nóta 5 le haghaidh faisnéis faoi leasanna na stiúrthóirí i ngnáthscaireanna na Cuideachta.

(iii) Idirbhearta de chuid an phríomhlucht bainistíochta

Ní dhearna aon duine den phríomhlucht bainistíochta idirbhearta seachas iad siúd a nochtar thuas.

(b) Máthairchuideachta agus páirtí rialaithe deiridh

Is cuideachta faoi úinéireacht an stáit é an Grúpa. Is i seilbh an Aire Airgeadais atá 95% den scairchaipiteal eisithe (aistríodh scaireanna an Aire chuig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht Airí agus Rúnaithe, 2011). Is i seilbh an phlean úinéireachta stoic atá ag Bord na Móna do na fostaithe atá an 5% eile, thar ceann na bhfostaithe. Tá gnáthscair amháin i seilbh an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil.

(c) Idirbhearta páirtithe gaolmhara eile

Cuireadh deireadh le hidirbhearta idir an chuideachta agus a fochuideachtaí, ar páirtithe gaolmhara iad, nuair a rinneadh an comhdhlúthú agus ní nochtar na hidirbhearta sin sa nóta seo.

Comhlaigh agus Comhfhiontair

Soláthraíonn an Grúpa seirbhísí dar luach €1.1 milliún (2021: €0.4 milliún) i réimsí na pleanála, bainistíochta tionscadal, dlí, airgeadais agus riaracháin dá chomhlaigh agus dá chomhfhiontair. Déantar na seirbhísí sin a mhuirearú i gcomhréir leis na socruithe a comhaontaíodh idir scairshealbhóirí na gcomhlach agus na gcomhfhiontair. Tharla ceannacháin €0.2 milliún chun seirbhísí a sholáthar agus socraíodh iad i rith na bliana.

Bhí €33.2 milliún dlite don ghrúpa ag na comhlaigh agus ag na comhfhiontair amhail an 30 Márta 2022 (2021: €23.5 milliún). Le linn na bliana tugadh iasachtaí scairshealbhóra €15.5 milliún ar airleacan do Oweninny Power 2 CGA (2021: €1.3 milliún).

Eintitis arna rialú ag Rialtas na hÉireann

I ngnáthchúrsa an ghnó, dhíol an Grúpa earraí agus maoin le heintitis faoi rialú Rialtas na hÉireann agus sholáthair sé seirbhísí dóibh.

Dhíol an Grúpa leictreachas le BSL i rith na bliana ar suim €1.3 milliún, (2021: €0.7 milliún), agus bhí €0.3 milliún de sin infhaighte ag deireadh na bliana (2021: €0.1 milliún).

Soláthraíonn an Grúpa seirbhísí coimhdeacha d'Eirgrid faoi théarmaí conartha soláthair, sa bhliain dar chríoch 30 Márta 2022 b'ionann na seirbhísí seo agus €3.3 milliún (2021: €4.3 milliún), ní raibh aon chuid de sin infhaighte ag deireadh na bliana (2021: €nialas). Ceannaíonn an Grúpa seirbhísí tarchurtha ó Eirgrid freisin agus b'ionann méid na seirbhísí a ceannaíodh agus a socraíodh sa bhliain agus €2.8 milliún (2021: €3.4 milliún).

Sa bhliain dar chríoch 30 Márta 2022 cheannaigh an Grúpa earraí ó Coillte ar suim €2.2 milliún (2021: €3.6 milliún), ní raibh aon chuid de iníochta ag deireadh na bliana (2021: €nialas).

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

26. Nochtadh maidir le páirtithe gaolmhara ar lean

(c) Idirbhearta eile le páirtithe gaolmhara ar lean

D'fhostaigh an Grúpa Uisce Éireann i soláthar seirbhísí cóireála agus diúscairthe láisteáite i rith na bliana. B'ionann soláthar na seirbhísí seo agus €0.2 milliún (2021: €0.7 milliún) agus gan aon mhéid (2021: €0.1 milliún) iníochta ag an nGrúpa ag deireadh na bliana.

Ó am go ham, cuireann an Grúpa airgead ar taisce le hinstiúidí airgeadais faoi rialú an Stáit. Ag deireadh na bliana bhí €0.9 milliún i dtaisce ag an nGrúpa (2021: €0.9 milliún) le hinstiúidí den sórt sin.

Eintitis Eile

I rith na bliana go Márta 2022, fuarthas seirbhísí ó AMCS, soláthraí bogearraí/crua-earraí don

Aonad gnó um Aisghabháil Acmhainní ar luach €0.2 milliún (2021: €0.3 milliún). Tá Elaine Treacy, duine de Stiúrthóirí Bhord na Móna cpt, ar fhoireann ardbhainistíochta AMCS.

Tá Duncan O'Toole, duine de stiúrthóirí Electricity Exchange, ina stiúrthóir freisin ar Captured Carbon Ltd. Ceannaíonn Captured Carbon Ltd cumhacht ó EPL faoi chonradh maidir le difríochtaí. Sa bhliain roimhe sin, taifeadh díolacháin ar luach €0.6 milliún agus ceannacháin ar luach €0.1 milliún. Ní raibh aon díolachán ná ceannachán sa bhliain dar chríoch 30 Márta 2022.

D'íoc an Chuideachta na díbhinní seo a leanas le linn na mblianta dar chríoch an 30 Márta 2022 agus an 31 Márta 2021.

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Leis an Aire Airgeadais	6,398	-
Le Bord na Móna ESOP Trustee Limited	337	-
	6,735	-

27. Ionstraim airgeadais agus bainistíocht riosca

	Suim Ghlanluacha			Luach Cóir			
	Sócmhainní ar chostas amúchta €'000	Dlíteanais de réir an chostais amúchta €'000	Suim ghlanluacha iomlán €'000	Leibhéal 1 €'000	Leibhéal 2 €'000	Leibhéal 3 €'000	Iomlán €'000
30 Márta 2022							
Infháiltas trádála	34,462	-	34,462	-	34,462	-	34,462
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	127,660	-	127,660	127,660	-	-	127,660
Ioncam fabhraithe	8,993	-	8,993	-	8,993	-	8,993
Infháiltas eile	6,981	-	6,981	-	6,981	-	6,981
Suimeanna iníochta trádála	-	(20,976)	(20,976)	-	(20,976)	-	(20,976)
Suimeanna iníochta eile	-	(70,716)	(70,716)	-	(70,716)	-	(70,716)
Iasachtaí factéarmacha	-	(51,896)	(51,896)	(51,896)	-	-	(51,896)
Nóta iasachta neamhurraithe (nóta 19)	-	(270)	(270)	-	(270)	-	(270)
Rótharraingtí	-	(16,425)	(16,425)	(16,425)	-	-	(16,425)
	178,096	(160,283)	17,813	59,339	(41,526)	-	17,813
31 Márta 2021							
Infháiltas trádála	40,683	-	40,683	-	40,683	-	40,683
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	18,119	-	18,119	18,119	-	-	18,119
Ioncam fabhraithe	31,091	-	31,091	-	31,091	-	31,091
Infháiltas eile	9,076	-	9,076	-	9,076	-	9,076
Suimeanna iníochta trádála	-	(20,999)	(20,999)	-	(20,999)	-	(20,999)
Suimeanna iníochta eile	-	(55,882)	(55,882)	-	(55,882)	-	(55,882)
Nóta iasachta neamhurraithe (nóta 19)	-	(495)	(495)	-	(495)	-	(495)
Rótharraingtí	-	(3,560)	(3,560)	(3,560)	-	-	(3,560)
	98,969	(80,936)	18,033	14,559	3,474	-	18,033

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

27. Ionstraim airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

Luachanna córa a mheas

Mínítear thíos na príomh-mhodhanna agus na príomhthoimhdí a úsáidtear chun luachanna córa sócmhainní agus dliteanas airgeadais a mheas.

Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim lena n-áirítear na taiscí bainc gearrthéarmacha

I gcás taiscí bainc gearrthéarma agus airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim, ar cinn iad go léir ag a bhfuil aibíocht níos lú ná trí mhí, meastar go léirítear leis an luach anonn garmheastachán réasúnach ar an luach cóir.

Suimeanna iníochta agus infhála trádála agus eile

I gcás na suimeanna infhála agus iníochta a bhfuil téarma níos lú ná aon bhliain amháin fágtha ina leith, nó ag a bhfuil iarmhéideanna éilimh, is garmheastachán réasúnach ar an luach cóir é an tsuim ghlánluacha lúide lamháltas bearnúcháin, nuair is iomchuí.

Iasachtaí

Déantar luach cóir na n-iasachtaí a ríomh ar bhonn sreafaí airgid lascainithe príomhshuime agus úis sa todhchaí.

(a) Bainistíocht riosca airgeadais

Fágann oibríochtaí an Ghrúpa go nochtar é ar rioscaí airgeadais éagsúla lena n-áirítear riosca creidmheasa, riosca leachtachta agus riosca margaidh. Tá creat bainistíochta riosca i bhfeidhm ag an nGrúpa lena bhféachtar le teorainn a chur le tionchar na rioscaí sin ar fheidhmíocht airgeadais an Ghrúpa. Tá sé ina bheartas ag an nGrúpa na rioscaí sin a bhainistiú ar bhealach neamh-amhantrach.

Tugtar faisnéis sa nóta seo ar neamhchosaint an Ghrúpa ar gach ceann de na rioscaí thuas agus ar na cuspóirí, na beartais agus na próisis atá i bhfeidhm chun na rioscaí a thomhas agus a bhainistiú. Áirítear nochtuithe cainníochtúla agus cáilíochtúla eile ar fud an nóta seo.

Is ar Bhord Stiúthóirí na Cuideachta atá an fhreagracht fhoriomlán as creat bainistíochta riosca an Ghrúpa a chur ar bun agus as maoirseacht a dhéanamh air.

Cuirtear beartais bainistíochta riosca an Ghrúpa ar bun chun na rioscaí atá ag an nGrúpa a shainiú agus anailís a dhéanamh orthu, chun teorainneacha agus rialuithe riosca iomchuí a leagan amach, agus chun monatóireacht a dhéanamh ar rioscaí agus ar chomhlíonadh na dteorainneacha. Déantar athbhreithniú rialta ar bheartais agus ar chórais bainistíochta riosca chun athruithe ar dhálaí an mhargaidh agus ar ghníomhaíochtaí an Ghrúpa a léiriú. Tá sé ina aidhm ag an nGrúpa, trína chaighdeáin agus a nósanna imeachta oiliúna agus bainistíochta, timpeallacht rialála dhea-rialaithe, dhearfach a chothú ina dtuigeann na fostaithe go léir na ról atá acu agus na hoibleagáidí atá orthu.

Déanann Coiste Riosca agus Iniúcháireachta an Ghrúpa maoirseacht ar an gcaoi a ndéanann an lucht bainistíochta monatóireacht ar chomhlíonadh bheartais agus nósanna imeachta bainistíochta riosca an Ghrúpa, agus déanann Coiste athbhreithniú ar leordhóthanacht an chreata bainistíochta riosca i ndáil leis na rioscaí atá ag an nGrúpa. Cabhraíonn an tAonad Iniúcháireachta Inmheánaí le Coiste Riosca agus Iniúcháireachta an Ghrúpa i leith na maoirseachta sin. Déanann an tAonad Iniúcháireachta Inmheánaí athbhreithnithe rialta agus athbhreithnithe ad hoc ar rialuithe agus nósanna imeachta bainistíochta riosca, agus tugtar tuairisc don Choiste Riosca agus Iniúcháireachta faoi thoradh an athbhreithnithe sin.

(b) Riosca creidmheasa

Is é is riosca creidmheasa ann an riosca caillteanais airgeadais don Ghrúpa a thiofadh chun cinn má mhainníonn custaiméir nó contrapháirtí in ionstraim airgeadais a oibleagáidí conartha a chomhlíonadh. Tagann sé chun cinn go príomha ó shuimeanna infhála an Ghrúpa ó chustaiméirí agus ó airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim.

Léirítear le suimeanna glánluacha na sócmhainní airgeadais an neamhchosaint creidmheasa uasta.

Saintréithe ar leith gach custaiméara is mó a théann i bhfeidhm ar neamhchosaint an Ghrúpa ar riosca creidmheasa. Mar sin féin, déanann an lucht bainistíochta breithniú freisin ar na tosca a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar riosca creidmheasa an bhoinn custaiméirí, lena n-áirítear an riosca mainneachtana a bhaineann leis an tionscal agus leis an tír ina bhfuil custaiméirí ag feidhmiú.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

27. Ionstraimí airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

(b) Riosca creidmheasa ar lean

Tá beartas creidmheasa curtha ar bun ag an nGrúpa faoina ndéantar grinnfhiosrúchán ar gach custaiméir nua ó thaobh acmhainneacht creidmheasa de sula dtairgtear téarmaí agus coinníollacha caighdeánacha iocaíochta agus seachadta an Ghrúpa dó. Mar chuid den athbhreithniú a dhéanann an Grúpa, féachtar ar rátálacha seachtracha agus teistiméireachtaí trádála más ann dóibh. Bunaítear teorainneacha creidmheasa i leith gach custaiméara agus déantar athbhreithniú bliantúil orthu, nó athbhreithniú ar bhonn eile más gá. Déantar teorainneacha creidmheasa a fhaomhadh trí mhaitrís faofa ina bhfuil daoine den Fhoireann Ard bhainistíochta, sa ghnó agus san Ionad Grúpa araon. Faoin monatóireacht ar riosca creidmheasa custaiméirí, déantar custaiméirí a ghrúpáil de réir a saintréithe, lena n-áirítear an áit a bhfuil siad, an tionscal lena mbaineann siad, a gcúlra trádála leis an nGrúpa, agus aon deacrachtaí airgeadais a bhain leo roimhe sin.

Ba é seo a leanas an neamhchosaint ar riosca creidmheasa i gcás suimeanna infhála trádála agus sócmhainní conartha de réir réigiún geografach ar an 30 Márta 2022:

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Éire	22,801	22,331
An Ríocht Aontaithe	11,657	15,308
An chuid eile den Eoraip	4	3,044
	34,462	40,683

Measúnú ar an gcaillteanas creidmheasa ionchasach i ndáil le custaiméirí ar leith

Baineann an Grúpa úsáid as maitrís lamháltais chun caillteanais chreidmheasa ionchasacha na suimeanna infhála trádála ó chustaiméirí ar leith a thomhas, lena gcuimsítear líon an-mhór iarmhéideanna beaga.

Ríomhtar na rátaí caillteanais le modh ráta rollta atá bunaithe ar an dóchúlacht atá ann go rachadh suim infhála trí chéimeanna éagsúla rédhliteachta go dtí go ndéanfaí í a dhíscríobh. Ríomhtar rátaí rollta ar leithligh don neamhchosaint i ndeighleoga éagsúla bunaithe ar na saintréithe coiteanna riosca creidmheasa seo a leanas – réigiún geografach, aois na gaolmhaireachta leis an gcustaiméir, agus an cineál táirge arna cheannach.

Tá faisnéis sa tábla seo a leanas ar an neamhchosaint ar riosca creidmheasa agus caillteanais chreidmheasa ionchasacha i gcás suimeanna infhála trádála agus sócmhainní conartha ó chustaiméirí ar leith amháil an 30 Márta 2022 agus an 31 Márta 2021.

	Meánráta caillteanais ualaithe	Oll-luach de réir na leabhar €'000	Lamháltas caillteanais €'000	Creidmheas lagaithe
Amháil ar an 30 Márta 2022				
Reatha (nach bhfuil dlite thar téarma)	0.2%	30,153	69	No
1-30 lá thar téarma	4.0%	1,441	58	No
31-60 lá thar téarma	10.0%	642	64	No
61-90 lá thar téarma	25.0%	743	186	No
Breis is 90 lá thar téarma	83.0%	1,483	1,232	No
		34,462	1,609	
Amháil ar an 31 Márta 2021				
Reatha (nach bhfuil dlite thar téarma)	0.2%	32,253	65	No
1-30 lá thar téarma	4.0%	6,025	241	No
31-60 lá thar téarma	10.0%	943	94	No
61-90 lá thar téarma	25.0%	50	13	No
Breis is 90 lá thar téarma	66.0%	1,412	932	No
		40,683	1,345	

Tá na rátaí caillteanais bunaithe ar an gcaillteanas creidmheasa iarbhrí i rith na bliana seo a chuaigh thart. Déantar na rátaí sin a iolrú faoi thosca scálacha le léiriú a thabhairt ar dhifríochtaí idir dálaí eacnamaíochta i rith na tréimhe inar bailíodh na sonraí stairiúla, dálaí reatha, agus léargas an Ghrúpa ar dhálaí eacnamaíochta thar shaolré ionchais na suimeanna infhála.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

27. Ionstraimí airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

(b) Riosca creidmheasa ar lean

Gluaiseachtaí sa lamháltas don bhearnú i ndáil le suimeanna infhála trádála

Is é seo a leanas an ghluaiseacht sa lamháltas don bhearnú i ndáil le suimeanna infhála trádála agus sócmhainní conartha i rith na bliana.

	€'000
Iarmhéid an 31 Márta 2021	1,345
Caillteanas lagaithe aitheanta	523
An fhoráil a úsáid	(259)
Iarmhéid an 30 Márta 2022	1,609

Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

Bhí €111.2 milliún ag an nGrúpa in airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ar an 30 Márta 2022 (2021: €14.6 milliún). Tá an t-airgead tirim agus na coibhéisí airgid thirim ar taisce le contrapháirtithe bainc agus comhpháirtithe institiúide baincéireachta a bhfuil rátáil BBB+ nó níos airde acu, bunaithe ar rátálacha de chuid Standard & Pours.

Rinneadh an bearnú ar airgead tirim a thomhas ar bhonn caillteanais ionchasaigh thar thréimhse 12mhí, agus léirítear leis aibíocht ghearr na neamhchosaintí. Measann an Grúpa go bhfuil riosca creidmheasa íseal ag baint leis an airgead tirim agus na coibhéisí airgid thirim dá chuid, bunaithe ar rátálacha creidmheasa seachtracha na gcontrapháirtithe.

Úsáideann an Grúpa cur chuige comhchosúil chun measúnú a dhéanamh ar chaillteanais chreidmheasa ionchasacha ar airgead tirim agus coibhéisí airgid agus chun measúnú a dhéanamh i leith urrúis fiachais.

(c) Riosca leachtachta

Is é atá i gceist le riosca leachtachta an riosca go mbeidh deacracht ag an nGrúpa a oibleagáidí airgeadais a chomhlíonadh de réir mar a bheidh siad dlite. Is é cur chuige an Ghrúpa i dtaobh an leachtacht a bhainistiú ná a chinntiú go mbeidh a dhóthain leachtachta aige i gcónaí chun a dhliteanais a íoc nuair a bheidh siad dlite, faoi ghnáthdhálaí agus faoi dhálaí anáis araon, gan caillteanais dho-ghlactha a thabhu ná gan an baol a bheith ann go ndéanfaí dochar do cháil an Ghrúpa.

Leachtacht atá ar fáil

Tá na saoráidí rótharraingthe agus iasachta neamhtharraingthe ag an nGrúpa:

Saoráid	Méid tarraingthe amhail ar an 30 Márta 2022 €'000	Iomlán na Saoráide €'000	Saoráid neamh-tharraingthe atá ar fáil €'000
Saoráid creidmheasa imrothlaigh	-	125,000	125,000
Rótharraingt bhainc	16,425	40,000	23,575
Iomlán	16,425	165,000	148,575

Rinne an Chuideachta agus fochuideachtaí áirithe "Socrú Ciste Airgid" lena bpríomhbhainc. Áirítear leis an socrú sin máistir-chomhaontú glanluachála airgid i ndáil le cuntais shonraithe atá cuimsithe faoin gcomhaontú sin. Tá gach fochuideachta Éireannach san áireamh sa socrú sin.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

27 Ionstraimí airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

(c) Riosca leachtachta ar lean

Aibíochtaí conarthachas

Is iad seo a leanas aibíochtaí conarthacha dhliteanais airgeadais an Ghrúpa, lena n-áirítear focaíochtaí úis measta.

Amhail ar an 30 Márta 2022	Suím ghlanluacha €'000	Sreafaí airgid conarthacha €'000	Níos lú ná 1 bhliain amháin €'000	1-2 bhliain €'000	2 bhliain-5 bliana €'000	Breis is 5 bliana €'000
lasachtaí:						
lasachtaí factéarmacha	51,896	(51,896)	-	(6,346)	(19,685)	(25,865)
Iomlán	51,896	(51,896)	-	(6,346)	(19,685)	(25,865)
Suímeanna iníoctha trádála agus eile	91,692	(91,692)	(91,692)	-	-	-
Rótharraingt bhainc	16,425	(16,425)	(16,425)	-	-	-
Iomlán	108,117	(108,117)	(108,117)	-	-	-

Amhail ar an 31 Márta 2021	Suím ghlanluacha €'000	Sreafaí airgid conarthacha €'000	Níos lú ná 1 bhliain amháin €'000	1-2 bhliain €'000	2 bhliain-5 bliana €'000	Breis is 5 bliana €'000
Suímeanna iníoctha trádála agus eile	76,881	(76,881)	(76,881)	-	-	-
Rótharraingt bhainc	3,560	(3,560)	(3,560)	-	-	-
Iomlán	80,441	(80,441)	(80,441)	-	-	-

(d) Riosca margaidh

Is é is riosca margaidh ann an riosca go rachaidh athruithe ar phraghsanna margaidh agus innéacsanna, amhail ráta malairte eachtraí agus rátaí úis, i bhfeidhm ar ioncam an Ghrúpa nó ioncam na Cuideachta nó ar luach na n-ionstraimí airgeadais atá ar seilbh acu.

Riosca ráta malairte eachtraí

Tá an Grúpa neamhchosanta ar riosca malairte eachtraí aistriúcháin ar a chuid oibríochtaí sa Ríocht Aontaithe agus riosca ráta malairte idirbheart ar cheannacháin agus ar dhíolacháin. Ní mheastar gurb ábhartha don Ghrúpa é éifeacht an aistriúcháin ar riosca oibríochta eachtraí agus riosca ráta malairte idirbheart ar cheannacháin agus ar dhíolacháin.

	30 Márta 2022		31 Márta 2021	
	€'000	€'000	€'000	€'000
	USD	GBP	USD	GBP
Infháltais trádála	-	427	-	1,716
Suímeanna iníoctha trádála	-	(53)	(413)	(546)
Glan-neamhchosaint an chláir chomhardaithe	-	374	(413)	1,170
Réamh-mheastachán maidir le díolacháin sna sé mhí amach anseo	-	887	-	4,262
Réamh-mheastachán maidir le ceannacháin sna sé mhí amach anseo	-	(165)	-	(244)
Réamh-mheastachán maidir leis an nglan-neamhchosaint idirbheart	-	722	-	4,018
Glan-Neamhchosaint Thuartha	-	722	-	4,018

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

27 Ionstraimí airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean (d) Riosca margaidh ar lean

Cuireadh na rátaí malairte suntasacha seo a leanas i bhfeidhm i rith na bliana:

	Meánráta		Spotráta ag deireadh na bliana	
	2022	2021	2022	2021
USD	1.1624	1.1665	1.1126	1.1725
GBP	0.8505	0.8921	0.8456	0.8521

Anailís ar íogaireacht

Níl aon neamhchosaint ag an nGrúpa ag deireadh na bliana ar ghluaiseachtaí i ndollar na Stát Aontaithe. Dá ndéanfaí steirling a neartú (lagú) réasúnta féideartha in aghaidh an Euro amhail an 30 Márta 2022, bheadh tionchar aige ar thomhas ionstraimí airgeadais arna n-ainmniú i steirling agus a ndearna na méideanna a thaispeántar thíos difear dóibh. Glactar leis san anailís seo nach dtagann aon athrú ar gach athróg eile, go háirithe rátaí úis, agus déantar neamhaird d'aon tionchar a bhaineann le réamh-mheastacháin ó thaobh díolachán agus ceannachán de.

	30 Márta 2022		31 Márta 2021	
	Treisiú	Lagú	Treisiú	Lagú
Brabús nó cailteanas				
GBP (+/-5% Movement)	19	(18)	118	(108)

28. Iar-theagmhais

Níor tharla aon teagmhas idir an dáta tuairiscithe agus an dáta a d'fhaomh an Bord na ráitis airgeadais ar ghá é a nochtadh sna ráitis airgeadais agus/nó ar ghá na ráitis airgeadais a choigeartú dá bharr.

29. Faomhadh na ráiteas airgeadais

D'fhaomh na stiúrthóirí ráitis airgeadais na Cuideachta ar an 20 Meitheamh 2022.

Ráitis airgeadais eintitis na Cuideachta

Don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022

Clár Comhardaithe na Cuideachta amhail ar an 30 Márta 2022

	Nóta	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní neamhreatha			
Maoin, gléasra agus trealamh	30 (c)	5,384	4,084
Sócmhainní ceart úsáide		1	29
Sócmhainní doláimhsithe	30 (d)	788	1,307
Sócmhainní airgeadais	30 (b)	79,295	87,777
Suímeanna dlíte ó chomhfhiontair	14	20,980	7,865
Méideanna dlíte ó chuideachtaí an ghrúpa		162,211	227,643
Sócmhainn sochair scoir	30 (i)	31,734	9,638
Sócmhainní cánach iarchurtha	30 (g)	-	844
Iomlán na sócmhainní neamhreatha		300,393	339,187
Sócmhainní reatha			
Infháiltais trádála agus eile	30 (e)	16,905	26,337
Airgead tirim agus coibhéis airgid thirim		12,797	768
Iomlán na sócmhainní reatha		29,702	27,105
Iomlán na sócmhainní		330,095	366,292
Cothromas			
Cothromas atá inchurtha i leith úinéirí na cuideachta			
Scairchaipíteal	20	82,804	82,804
Scairphréimh	20	1,959	1,959
Cúlchiste aistrithe an airgeadra eachtraigh		70	17
Tuilleamh coimeádta		66,505	88,291
Cothromas iomlán		151,338	173,071
Dlíteanais			
Dlíteanais neamhreatha			
Oibleagáid maidir le sochar scoir lasachtaí	30 (i)	9,782	3,133
Dlíteanais ceart úsáide		-	495
Méideanna dlíte do chuideachtaí an ghrúpa		39,000	39,000
Forálacha	30 (h)	10,962	5,992
Dlíteanais chánach iarchurtha	30 (g)	2,966	1,205
Iomlán na ndlíteanais neamhreatha		62,710	49,826
Dlíteanais reatha			
Dlíteanais ceart úsáide		1	32
Rótharraingt bhainc		-	11,684
Forálacha	30 (h)	3,561	9,838
Suímeanna iníoctha trádála agus eile	30 (f)	112,485	121,841
Iomlán na ndlíteanais reatha		116,047	143,395
Iomlán na ndlíteanais		178,757	193,221
Iomlán an chothromais agus na ndlíteanais		330,095	366,292

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo

Thar ceann an Bhoird

Geoff Meagher **Tom Donnellan**
Cathaoirleach Príomhfheidhmeannach

20 Meitheamh 2022

Ráiteas na Cuideachta ar Athruithe ar Chothromas don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022

	Scair- chaipíteal €'000	Scair- phréimh €'000	Cúlchiste airgeadra eachtraigh €'000	Tuilleamh coimeádta €'000	Iomlán €'000
Amhail ar an 25 Márta 2020	82,804	1,959	(247)	80,838	165,354
Ioncam cuimsitheach iomlán					
Brabús don bhliain	-	-	-	17,953	17,953
Ioncam cuimsitheach eile					
Atomhais ar dhliteanas le sochar sainithe	-	-	-	(10,500)	(10,500)
Cúlchiste airgeadra eachtraigh – gluaiseacht in oibríochtaí eachtracha	-	-	264	-	264
Idirbhearta le húinéirí na cuideachta					
Díbhinní a íocadh le scairshealbhóirí	-	-	-	-	-
Amhail ar an 31 Márta 2021	82,804	1,959	17	88,291	173,071
Ioncam cuimsitheach iomlán					
Brabús don bhliain	-	-	-	(33,750)	(33,750)
Ioncam cuimsitheach eile					
Atomhais ar dhliteanas le sochar sainithe	-	-	-	6,617	6,617
Cúlchiste airgeadra eachtraigh – gluaiseacht in oibríochtaí eachtracha	-	-	53	-	53
Idirbhearta le húinéirí na cuideachta					
Díbhinní a fuarthas ó chuideachtaí grúpa	-	-	-	12,082	12,082
Díbhinní a íocadh le scairshealbhóirí	-	-	-	(6,735)	(6,735)
Amhail ar an 30 Márta 2022	82,804	1,959	70	66,505	151,338

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

30.(a) Ráiteas comhlíontachta

Ullmháodh ráitis airgeadais aonair na Cuideachta i gcomhréir le FRS 101 Creat um Nochtadh Laghdaithe ("FRS 101"). Agus ráitis airgeadais na Cuideachta á n-ullmhú, glacadh díolúintí áirithe um nochtadh atá ar fáil faoi FRS 101. Áirítear orthu sin:

- > ráiteas ar shreabhadh airgid agus nótaí gaolmhara;
- > nochtadh maidir le cúiteamh a íocadh le daoine den phríomhlucht bainistíochta;
- > nochtadh maidir le hidirbhearta le fochuideachtaí faoi lánúinéireacht;
- > nochtadh maidir le bainistíocht caipitil;
- > faisnéis chomparáideach áirithe; agus
- > éifeachtaí atá ag caighdeán idirnáisiúnta nua um thuairisciú airgeadais, ar cinn iad nach ngabhann éifeacht leo go fóill.

Toisc go bhfuil an nochtadh coibhéiseach sna ráitis airgeadais chomhdhlúite, ghlac an Chuideachta na díolúintí faoi FRS 101 atá ar fáil i leith an nocht seo a leanas freisin:

- > Nochtadh áirithe a cheanglaítear faoi IFRS 13 Tomhas Cóirluacha agus an nochtadh a cheanglaítear faoi IFRS 7 Nochtadh Ionstraimí Airgeadais;
- > Nochtadh áirithe a cheanglaítear faoi IFRS 15 Ioncam ó Chonarthaí le Custaiméirí agus IFRS 16 Léasanna.

30.(b) Sócmhainní airgeadais

2022	Fochuideachtaí		
	Scaireanna neamhliostaithe €'000	lasachtaí €'000	lomlán €'000
Ag tús na bliana airgeadais	11	87,766	87,777
Aisíoctha le linn na bliana	-	(8,482)	(8,482)
Ag deireadh na bliana airgeadais	11	79,284	79,295

2021	Fochuideachtaí		
	Scaireanna neamhliostaithe €'000	lasachtaí €'000	lomlán €'000
Ag tús na bliana airgeadais	11	87,766	87,777
Ag deireadh na bliana airgeadais	11	87,766	87,777

Ag an 30 Márta 2022, rinneadh athbhreithniú ar shuim ghlanluacha na hinfeistíochta i ngnóthais fochuideachta le haghaidh bearnúcháin i gcomhréir lenár mbeartais chuntasaíochta. Aithníodh caillteanas bearnúcháin €8.5m i ndáil le ceann de na foghnóthais sin (2021: €nialas). Tá liosta de ghnóthais fochuideachta an eintitis leagtha amach i nóta 24.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

30.(c) Réadmhaoin, gléasra agus trealamh

2022	Talamh portaigh, draenáil agus foirgnimh tháirgthe €'000	Iarnród, gléasra agus innealra €'000	Talamh ruilse, riarachán agus foirgnimh thaighde €'000	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	lomlán an Ghrúpa €'000
Costas					
Amhail ar an 31 Márta 2021	559	2,924	10,065	248	13,796
Méideanna breise	-	59	1	1,819	1,879
Aistrithe ionghrúpa	-	-	(22)	-	(22)
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	-	134	1,492	(1,626)	-
Amhail ar an 30 Márta 2022	559	3,117	11,536	441	15,653
Dímheas agus lagú					
Amhail ar an 31 Márta 2021	-	2,791	6,921	-	9,712
Muirear dímheasa	-	95	473	-	568
Aistrithe ionghrúpa	-	-	(11)	-	(11)
Amhail ar an 30 Márta 2022	-	2,886	7,383	-	10,269
Suimeanna glanluacha					
Amhail ar an 30 Márta 2022	559	231	4,153	441	5,384
Amhail ar an 31 Márta 2021	559	133	3,144	248	4,084

2021	Talamh portaigh, draenáil agus foirgnimh tháirgthe €'000	Iarnród, gléasra agus innealra €'000	Talamh ruilse, riarachán agus foirgnimh thaighde €'000	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	lomlán an Ghrúpa €'000
Costas					
Amhail ar an 25 Márta 2020	559	2,984	11,629	846	16,018
Méideanna breise	-	93	-	-	93
Diúscairtí/scoir	-	(15)	(341)	-	(356)
Aistrithe ionghrúpa	-	(138)	(1,821)	-	(1,959)
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	-	-	598	(598)	-
Amhail ar an 31 Márta 2021	559	2,924	10,065	248	13,796
Dímheas agus lagú					
Amhail ar an 25 Márta 2020	-	2,845	7,467	-	10,312
Méideanna breise	-	77	562	-	639
Diúscairtí/scoir	-	(15)	-	-	(15)
Aistrithe ionghrúpa	-	(116)	(1,108)	-	(1,224)
Amhail ar an 31 Márta 2021	-	2,791	6,921	-	9,712
Suim ghlanluacha					
Amhail ar an 31 Márta 2021	559	133	3,144	248	4,084
Amhail ar an 25 Márta 2020	559	139	4,162	846	5,706

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

30.(d) Sócmhainní doláimhsithe

	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	Bogearraí €'000	Iomlán €'000
2022			
Costas			
Ag tús na bliana	295	30,895	31,190
Méideanna breise	71	79	150
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	(364)	364	-
Ag deireadh na bliana	2	31,338	31,340
Amúchadh agus lagú			
Ag tús na bliana	-	29,883	29,883
Muirear don bhliain	-	321	321
Lagú (nóta 11)	-	348	348
Ag deireadh na blianar	-	30,552	30,552
Suimeanna glanluacha			
Amhail ar an 30 Márta 2022	2	786	788
Amhail ar an 31 Márta 2021	295	1,012	1,307
	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	Bogearraí €'000	Iomlán €'000
2021			
Costas			
Ag tús na bliana	255	30,468	30,723
Méideanna breise	309	158	467
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	(269)	269	-
Ag deireadh na bliana	295	30,895	31,190
Amúchadh agus lagú			
Ag tús na bliana	-	28,935	28,935
Muirear don bhliain	-	948	948
Ag deireadh na blianar	-	29,883	29,883
Suimeanna glanluacha			
Amhail ar an 31 Márta 2021	295	1,012	1,307
Amhail ar an 25 Márta 2020	255	1,533	1,788

30.(e) Suimeanna infhála trádála agus eile

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Réamhíocaíochtaí	637	1,249
Méideanna atá dlite ag cuideachtaí an ghrúpa	16,162	21,814
Méideanna atá dlite ag comhfhiontair	1	2,072
Infháltais eile	40	811
Ioncam fabhráithe	-	149
Cáin bhreisluacha	65	242
Iomlán	16,905	26,337

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

30.(f) Suimeanna iníoctha trádála agus eile

	30 Márta 2022 €'000	31 Márta 2021 €'000
Suimeanna iníoctha trádála	1,794	1,984
Fabhruithe	5,982	4,515
Suimeanna iníoctha eile	1,864	2,157
Méideanna dlite do chuideachtaí an ghrúpa	100,899	111,512
Creidiúnaithe i ndáil le cáin agus leas sóisialach	1,946	1,673
Iomlán	112,485	121,841
Cuimsítear le creidiúnaithe i ndáil le cáin agus leas sóisialach:		
Cáin ioncaim a asbhaintear faoi ÍMAT	898	784
Árachas sóisialta pá-choibhneasta	1,048	889
Iomlán	1,946	1,673

30.(g) Cáin iarchurtha

	30 Márta 2021 €'000	31 Márta 2020 €'000
Dlíteanas cánach iarchurth ag tús na bliana	361	882
Aitheanta sa bhrabús nó sa chailteanas	1,219	916
Aitheanta san ioncam cuimsitheach eile	1,386	(1,437)
Dlíteanas cánach iarchurtha ag deireadh na bliana	2,966	361

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022 ar lean

30.(h) Soláthairtí

2022	Athchóiriú na timpeallachta €'000	Atheagrú agus iomarcaíocht €'000	Árachas €'000	Iomlán €'000
Ag tús na bliana	2,115	4,880	8,835	15,830
Forálacha a rinneadh sa bhliain	-	-	1,213	1,213
Forálacha a úsáideadh sa bhliain	-	(711)	(1,809)	(2,520)
Ag deireadh na bliana	2,115	4,169	8,239	14,523
Méideanna dlite mar seo a leanas:				
Reatha	2,115	412	1,034	3,561
Neamhreatha	-	3,757	7,205	10,962
Iomlán	2,115	4,169	8,239	14,523

2021	Athchóiriú na timpeallachta €'000	Atheagrú agus iomarcaíocht €'000	Árachas €'000	Iomlán €'000
Ag tús na bliana	2,115	5,953	9,772	17,840
Forálacha a rinneadh sa bhliain	-	-	1,843	1,843
Forálacha a úsáideadh sa bhliain	-	(1,073)	(1,280)	(2,353)
Soláthairtí a scaoileadh i gcaitheamh na bliana	-	-	(1,500)	(1,500)
Ag deireadh na bliana	2,115	4,880	8,835	15,830
Méideanna dlite mar seo a leanas:				
Reatha	2,115	4,880	2,843	9,838
Neamhreatha	-	-	5,992	5,992
Iomlán	2,115	4,880	8,835	15,830

Le haghaidh tuilleadh sonraí a bhaineann leis an soláthar thuas, féach Nóta 18 i ráitis airgeadais an Ghrúpa.

30.(i) Dlíteanais ciste pinsin

Tá dhá scéim pinsin a gcoinnítear cuntas orthu i gclár comhardaithe Bhord na Móna cpt (RWESS agus GESS). Ina theannta sin, aithnítear an scéim neamhchistithe ar an gclár comhardaithe freisin. Tá an tríú scéim pinsin (scéim pinsin BnM Fuels) aitheanta ar chlár comhardaithe Bord na Móna Fuels Limited. Tá faisnéis curtha ar fáil faoi na scéimeanna pinsin sin i gcomhréir le Nóta 25 a ghabhann leis na ráitis airgeadais chomhdhlúite. Toisc nach bhfuil aon difríochtaí ábhartha idir an fhaisnéis a thugtar sna nótaí comhdhlúite agus faisnéis na cuideachta, roghnaíodh gan an fhaisnéis sin a mhacasamhlú.

30.(j) Faomhadh na ráiteas airgeadais

D'fhaomh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais ar an 20 Meitheamh 2022.

Bord na Móna,
An Phríomhshráid, Droichead Nua,
Co. Chill Dara, W12 XR59

T. (045) 439000

R. info@bnm.ie

U. www.bnm.ie